

EKONOMİK

FORUM

2023 / 350. SAYI

**ZEHIRLİ YEŞİL MİRAS
VE GIDA ZİNCİRİ**

Türkiye Yüzyılına İleri Teknoloji Damgası

www.aselsan.com

aselsan

Döviz mevduatını TL'ye dönüştürecek **Kur Korumalı TL Mevduat Hesabı İşCep'te!**

**%0
stopaj**

USD, EUR, GBP cinsinden mevduat hesaplarınızın kur değişimlerinden etkilenmeden TL'ye dönüşümünü sağlamak için İş Bankası'nın Kur Korumalı Mevduat Hesabı ürünlerinden açabilirsiniz. Hesap açılışlarınızı İşCep, İnternet Şube ve Şubelerimiz aracılığıyla 3-6-12 ay vadelerden dilediğiniz vadeyi seçerek gerçekleştirebilirsiniz. Vade bitiş tarihinde; vade başlangıç tarihindeki ürüne özel ilan edilen TCMB kuru ile vade sonundaki TCMB kuru arasındaki değişim hesaplanacak, kur farkı üzerinden hesaplanan getiri ile faiz karşılaştırılacak ve yüksek olan tutar üzerinden firmanız getiri elde edilecektir. Bu hesaplardan elde edilen gelirler stopaja tabi tutulmamaktadır. TCMB düzenlemelerine göre; tüzel kişiler "31 Aralık 2021 - 31 Aralık 2022" tarihleri arasında Bankamızda USD, EUR, GBP cinsinden mevduat hesaplarında ulaştığı en yüksek bakiye kadar Bankamızda hesap açabilmektedir (gerçek kişi tacirler için tarih sınırlaması bulunmamaktadır). Bu tarihlerde diğer bankalarda bulunan bakiyeleriniz ile hesap açmak için de Şubelerimiz ile iletişime geçebilirsiniz.

EKONOMİK FORUM

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM

TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR

Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR

Murat AYDIN
murat.aydin@dunyaeko.com
Telefon: (0212) 285 10 12/14
Dahili: 1139

MUHABİR

Tuğçe İnce
tugce.ince@dunyaeko.com

**HAZIRLANMASINDA
KATKIDA BULUNANLAR**
Hakan GÜLDAĞ, Musa ATA
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM

Dilek AROSKAY

FOTOĞRAF

Melih Cenk ÇEPEL, Mustafa KARACA
Gülhan KIRDI

EDİTORYAL HAZIRLIK

Ajans D
Dünya Eko Basım Yayın Dağıtım
Tic. ve San. A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. N0:37
Kat:4 Maslak İş Merkezi Sarıyer/İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14

GÖRSEL DESTEK

• TOBB Basın Yayın Müdürlüğü

REKLAM VE SATIŞ UZMANI

Özgür HASÇELİK
Tel: 0 (531) 685 23 54
ozgur.hascelik@dunyaeko.com

BASKI

BPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz
Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM

POINT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ

Sürelî, ayda bir yayımlanır

Sayı: 2023/350. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin yayin@tobb.org.tr adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

12 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

16 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal

40 "Uluslararası standartta bir 'tahkim' imkânı sağlamalıyız"

TOBB Uluslararası

66 Rifat Hisarcıklıoğlu, Eurochambres Başkanlık Divanı toplantısına katıldı

AGROKOLOJİ KURTARICI OLUR MU?

Yeşil devrimin (1960) zehirli mirası gıda zincirini tehdit ediyor

Yüksek verimli tohum çeşitlerinin piyasaya sürülmesi yüz milyonlarca insanı açlıktan kurtarıırken, besin kalitesini düşürdü ve temel tahılların toksisitesini artırdı. Bugün geldiğimiz noktada ise gıda zincirini etkileme tehlikesiyle karşı karşıyayız. Sürdürülebilir ve besleyici açıdan zengin bir gıda sistemi oluşturmak için ülkeler, belki de küçük ölçekli çiftçiliğe dayalı agroekolojik uygulamaları yeniden benimsemeli. Dünyada tanımlanmış 390 binden fazla bitki türü var ancak yalnızca üçü beslenmede önemli rol oynuyor. Pirinç, mısır ve buğday bitki bazlı kalorilerin yüzde 60'ında söz sahibi. Bu üç tahılın hakimiyeti büyük ölçüde büyük teknolojik atılımların, özellikle de 1960'lardaki Yeşil Devrim sırasında 'yüksek verimli çeşit tohumların (HYV)' geliştirilmesinin sonucu meydana geldi. Fakat artık HYV devriminin sağtığı yüksek toksite organizmalar için onarılamaz tahribatların habercisi anlamına geliyor.

EY'DEN AVRUPA'YA YENİ YABANCI YATIRIMCI ÇEKECEK 6 MADDE LİK PLAN

76

2024 BÜYÜMENİN GELECEĞİ RAPORU: SON 30 YILIN EN DÜŞÜK SEVİYESİNE ULAŞACAK BİR EKONOMİK YAVAŞLAMAYA DİKKAT ÇEKİYOR

86

BRICS BLOĞUNDA MİLYONER NÜFUSU 10 YIL İÇİNDE YÜZDE 85 ARTACAK

102

KÖŞE YAZISI

72 Anne O. Krueger, Japon Nippon Steel Anlaşmasının neyi amaçladığını bizlere aktarıyor

KÖŞE YAZISI

74 Nabil Ahmed, eşitsizliğe karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiğini bizlere anlatıyor

ULUSLARARASI HUKUK

82 ABD'de şirket kuranlar veya ortaklıklar yolu ile ticari faaliyette bulunanlar için kurumsal şeffaflık yasası neler getiriyor?

91 ODA VE BORSALARDAN HABERLER

- 6'ncı Türkiye Kaz Yetiştiriciliği Çalıştayı ve Kaz Günü Etkinliği Ardahan TSO öncülüğünde düzenlendi
- Bartın Irmağı Islahı Projesi Bilgilendirme toplantısı yapıldı
- Çerkezköy TSO ve Marmara Üniversitesi arasında iş birliği protokolü imzalandı
- Teknik Destek (APS) Projesi bilgilendirme toplantısı Bilecik TSO'da gerçekleştirildi
- "Ardeşen TSO ihracat danışmanlığı ile hedef pazar kapasitesini geliştiriyor ve dünyaya açılıyor" projesi imzalandı
- ÇOMÜ İLE Biga TSO arasında eğitim ve öğretim iş birliği protokolleri imzalandı
- "Savunma Sanayi Sektörü Kabiliyet Atlası Çalışmaları" toplantısı yapıldı
- Akhisar 19'uncu kez 2023 Worldfood İstanbul Gıda Fuarı'nda

YAPAY ZEKA

106 Yapay zeka geldi çattı, hazır mısınız?

YATIRIM BANKACILIĞI

110 2024 yılında yenilenebilir enerji ve teknoloji odaklı işlemler öne çıkacak

115 SEKTÖR MECLİSLERİDEN HABERLER

- Yazılım Meclisi, Yazılım Envanter Projesi ile ilgili bilgileri paylaştı
- Kâğıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meclisi, atık ithalatı kota miktarı hakkında istişarelerde bulundu
- Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclis Başkanı Kantur güven tazeledi
- Orman Ürünleri Meclisi, sektörde ahşap ürünlerle odaklanılması gerektiğini gündeme getirdi
- LPG Meclisi Başkanlık Divanı seçimi yapıldı
- Patent ve Marka Vekilleri Meclisi, mesleğin etik değerlerine yönelik çalışmaları masaya yatırdı

STARTUP

122 Türk girişim yatırımlarında azalma görülsede hareketlilik sürüyor

TOBB ETÜ MED

126 "Kendi alanım dışındaki alanlarda rahat hareket etmem ve farklı konulara aşına olmam OEM'den kaynaklanıyor"

İHRACAT MENZİLİMİZİN GENİŞLEMESİ DIŞ TİCARET UFKUMUZU GELİŞTİRİR

Dış ticaret odaklı büyümesiyle küresel ticaretteki etkisini iyiden iyiye artıran Türkiye, 2024 yılı için 267 milyar dolarlık mal ve 135 milyar dolarlık hizmet olmak üzere toplamda 402 milyar dolarlık ihracat hedefliyor. İşte bunu taçlandırmak için ihracat menzilimizi rakiplerimizin seviyesine çekmeliyiz. Menzili dar olanın ufku da dar olur. Menzili aşan, dünyayı daha rahat okuyup, ihracat rüzgarını bir fırtınaya çevirebilir.

Türkiye'nin ihracatı 2023'te geçen yıla göre yüzde 1 oranında artışla 256 milyar dolara ulaştı. İhracatın ithalatı karşılama oranı da 1 puan artışla yüzde 71'e yükseldi. Dış ticaret açığı geçen yıla göre yüzde 3 gerileyip, 106 milyar dolara indi. Küresel talepte ve bilhassa Avrupa Birliği'nde görülen yavaşlamaya rağmen ihracatta bu performansın yakalanmış olunması son derece kritik.

30 ilimiz 1 milyar dolar üzeri ihracat yapma başarısı gösterdi

Geçtiğimiz sene ihracat yapmayan ilimiz kalmadı. Bunun yanında daha önce 1 milyar doların üzerinde ihracat yapan il sayımız 5'ten 30'a yükseldi. 2023 yılında 59 milyar dolarlık ihracatla İstanbul en fazla ihracat yapan ilimiz oldu. İstanbul'u 31 milyar dolar ile Kocaeli takip etti. İzmir 24 milyar dolar ile üçüncü, Bursa 18 milyar dolarla dördüncü ve Tekirdağ 13 milyar dolarla beşinci sırada yer aldı. İhracata ülkeler bazında baktığımızda ise en büyük ortağımız olan Avrupa Birliği, toplam 104 milyar dolarla yine en etkin pazarımız olmayı başardı. Avrupa Birliği ve dışı, Avrupa ülkelerine olan ihracatımız yüzde 8 oranında, Yakın Doğu ve Ortadoğu ülkelerine olan ihracatımız yüzde 2 oranında arttı.

BAE ile ihracat yükseliyor

Türkiye'nin geçen yıl ihracatının değer bazında en fazla arttığı ülke 2.3 milyar dolarlık yükselişle Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Türkiye ve BAE arasında özellikle COVID-19 salgını sonrası ilişkilerin her alanda güçlendirilmesi amacıyla başlatılan yoğun diplomasi trafiği ticari ilişkileri de olumlu etkiledi.

İhracatın değer bazında arttığı ülkelerde BAE'nin başı çektiğini söylemiştik. Bu ülkeyi 1.8 milyar dolarlık artışla Rusya Federasyonu ve 1.3 milyar dolarlık artışla

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği

(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve

Asya Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) Başkan Yardımcısı

baskanlik@tobb.org.tr

[f](#) [x](#) [i](#) [n](#) /@Rhisarciklioglu

Suudi Arabistan izledi. İhracatımızın değer bazında en çok arttığı ilk üç fasıla da bakalım. Fasıllardan ilkinin yüzde 15 artış ve 31 milyar dolarla motorlu kara taşıtları meydana getirdi. Bunu yüzde 34 artış 14 milyar dolarla kıymetli ve yarı kıymetli taşlar, yüzde 11 artış ve 25 milyar dolarla elektriksiz makine sektörü izledi.

Kilogram başına ihracatımızda da bir ivmelenme söz konusu

Katma değer olarak artan ihracatımızın kilogram birim kıymeti de yüzde 8.8'lik yükselişle 1.6 dolara çıktı. İhracat yapan firma sayısı 18 bin artışla 120 bine ulaştı. Öte yandan, Ticaret Bakanlığı firmaların üretim yerleri dikkate alınarak hesaplanan ve il, ürün, ülke gibi alt kırılımlarda detaylı analize imkân veren faaliyet illerine göre ihracat istatistiklerini açıkladı.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, hâlihazırda firmaların merkezlerinin bulunduğu iller esas alınarak derlenen ihracat istatistiklerinin yanı sıra üretim yerleri dikkate alınarak hesaplanan "faaliyet illerine göre ihracat istatistikleri" oluşturuldu. Bu istatistikler her ay Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Veri Bülteni kapsamında kamuoyuyla paylaşılacak. İl, ürün ve ülke gibi alt kırılımlarda detaylı analize imkân vererek illere göre ihracatın teknolojik seviyesi gibi önemli göstergeler içeren bu istatistiklerin, il bazlı/bölgesel politikaların veriye dayalı belirlenmesine önemli katkı sağlaması bekleniyor.

23 sektörde 1 milyar dolarlık psikolojik eşik sınırı aşıldı

Türkiye 256 milyar dolarlık mal ihracatıyla küresel ihracattan aldığı payı yüzde 1.02'den yüzde 1.06'ya çıkardı. 240'tan fazla ülke ve gümrük bölgesine 12 bin 886 ürün satıldı. Otomotiv sektörünün 35 milyar dolarla ihracat şampiyonu oldu. Kimyevi maddeler 31 milyar dolarla ikinci, hazır giyim ve konfeksiyonun 19 milyar dolarla üçüncü sırada yer

aldı. 23 sektörde 1 milyar dolar ihracat sınırını aştık. En çok ihracatı Almanya'ya yaptık. Almanya 21 milyar dolarla ilk sırada yer alırken ABD 15 milyar dolarla ikinci, Irak 13 milyar dolarla üçüncü oldu. 113 ülkeye ihracatımızı artırdık. 1 milyar doların üzerinde ihracat yaptığımız ülke sayısını 50'ye çıkardık. 2024 yılı için 267 milyar dolarlık mal ve 135 milyar dolarlık hizmet ihracatı olmak üzere toplamda 402 milyar dolarlık dış satım hedeflenmektedir.

En önemli ticari partnerimiz Avrupa Birliği ülkelerinin dünyadan ithalatı yüzde 16 gerilerken, ülkemizin AB'ye yaptığı ihracat 2023'de bir önceki yıla göre yüzde 1 artışla 104 milyar dolar oldu. Son dönemde ticari ve ekonomik ilişkilerin arttığı Yakın ve Ortadoğu bölgesine ihracat yüzde 2 artışla 46 milyar dolara yükseldi. Türk cumhuriyetlerine ihracatsa yüzde 27 artışla 10 milyar dolara ulaştı. İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelere ihracat ise yüzde 4 artışla 67 milyar dolar olarak gerçekleşti.

İmalat sanayisi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 94 olarak tespit edildi. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayisi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 4 oldu. Türkiye'nin imalat sanayisinde orta yüksek ve yüksek teknoloji ürün ihracatı 2023'te 97 milyar dolara ulaştı. Yüksek teknoloji ürün ihracatı 2022'de 7 milyar dolar iken 2023'te 9 milyar dolara çıktı.

Önümüzdeki dönemde iç piyasada yaşanması muhtemel daralma karşısında ihracat potansiyeli yüksek sektörlerin öneminin artması bekleniyor. Avrupa ekonomilerindeki yavaşlama da göz önüne alındığında sektörlerin alternatif pazarlara yönelmesi gerekecek. Dolayısıyla ihracatta eksenini büyütmek, ufkumuzu genişletmek zorundayız. Türkiye'nin ihracat menzili genel olarak rakiplerin gerisinde. Menzili dar olanın ufku da dar olur. Menzili aşan, dünyanın nasıl bir yer olduğunu, menzili kısa olandan daha iyi bilir. Geldiğimiz noktadan daha da ilerle gitmek için hem ihracat desenini ve hem de menzilini artırmalı, ticaret eksenimizi genişletmeliyiz.

Güven endeksi hizmette azaldı perakende, ticaret ve inşaatta arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) eylül ayına ilişkin hizmet, perakende ticaret ve inşaat güven endekslerini açıkladı. Buna göre, mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Eylül'de aylık bazda, hizmet sektöründe yüzde 2 azalarak 113 değerine gerilerken, perakende ticaret sektöründe yüzde 3 artarak 117.7'ye, inşaat sektöründe yüzde 1 yükselerek 88.3'e çıktı. Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Ağustos'ta 115.3 iken Eylül'de 113'e geriledi. Hizmet sektöründe geçen aya göre, son üç aylık dönemde iş durumu yüzde 0.5, gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi yüzde 4.2 ve son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep yüzde 1.4 azaldı.

Reel kesimin döviz açığı 83.8 milyar dolara yükseldi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, Haziran'da önceki aya kıyasla finansal kesim dışındaki firmaların döviz varlıkları 4 milyar 883 milyon dolar, yükümlülükleri ise 2 milyar 463 milyon dolar azaldı. Bu kapsamda net döviz pozisyonu açığı 2 milyar 420 milyon dolar artarak 83 milyar 828 milyon dolara çıktı. Varlık dağılımı incelendiğinde, Haziran'da bir önceki aya göre yurt içi bankalardaki mevduat ve ihracat alacakları sırasıyla 3 milyar 410 milyon dolar ve 1 milyar 970 milyon dolar azalırken, yurt dışına doğrudan sermaye yatırımları ve menkul kıymetler sırasıyla 294 milyon dolar ve 202 milyon dolar arttı.

İstanbul'da Eylül ayı enflasyonu yüzde 73.2

İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) 1995 bazlı verilerine göre, İstanbul'da perakende fiyat hareketlerinin göstergesi olan İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi, Eylül'de bir önceki aya göre yüzde 5.46, toptan fiyat hareketlerini yansıtan Toptan Eşya Fiyatları İndeksi ise yüzde 3.94 artış kaydetti. Söz konusu veriler yıllık bazda incelendiğinde değişim oranı, perakendede yüzde 73.18, toptan fiyatlarda ise yüzde 67.79 olarak gerçekleşti. Eylül'de perakende fiyatlar önceki aya göre, diğer harcamalar grubunda yüzde 48.08, giyim harcamalarında yüzde 14.50, kültür eğitim ve eğlence harcamalarında yüzde 7.38, ev eşyası harcamalarında yüzde 4.47, gıda harcamalarında yüzde 4.31, sağlık ve kişisel bakım harcamalarında yüzde 3.50, konut harcamalarında yüzde 3.22 ve ulaştırma ve haberleşme harcamalarında yüzde 0.38 artış kaydetti.

İnşaat maliyetleri yıllık yüzde 62.25 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu, Temmuz ayına ilişkin inşaat maliyet endeksi verilerini açıkladı. Buna göre, endeks Temmuz'da bir önceki aya kıyasla yüzde 15.67, yıllık yüzde 62.25 yükseldi. Aylık bazda malzeme endeksi yüzde 9.76, işçilik endeksi yüzde 31.66 arttı. Yıllık bazda malzeme endeksi yüzde 47.1, işçilik endeksi yüzde 111.68 artış gösterdi. Bina inşaatı maliyet endeksi, Temmuz'da bir önceki aya göre yüzde 14.68, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 62.55 yükseliş kaydetti. Temmuz'da bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 8.18, işçilik endeksi yüzde 31.62 arttı. Binalarda geçen yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 46.64, işçilik endeksi yüzde 111.74 yükseldi.

Şimdi dünyada ne görseniz;

İSTANBUL'DAN

Nairobi ✈ İstanbul ✈ Tokyo

Dünyada en çok noktaya uçan hava kargo markası
Turkish Cargo ile yılda 2 milyon tondan fazla kargo
SMARTIST'ten dünyaya taşınıyor.

DÜNYANIN
LOJİSTİK
MERKEZİ

TURKISH CARGO
SMARTIST

Tekstil ihracatı ilk sekiz ayda yüzde 12 daraldı

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, küresel talepteki daralmanın da etkisiyle sektör ihracatının yılın ilk sekiz ayında yüzde 12 daraldığını, istihdam kayıpları yaşanmaması için iplik ithalatında ilave gümrük vergileri başta olmak üzere bir dizi tedbir alınması gerektiğini söyledi. Dahilde İşleme Rejimi'nde de sınırlandırmaya gidilmesi gerektiğini belirten Öksüz, piyasa dengesinin bozulmaması için uygulamanın Türkiye'de üretimi olmayan ürün grupları için kullanılmasını gerektiğine işaret etti. Texhibition İstanbul Kumaş ve Tekstil Aksesuarları Fuarı'nda sektöre ilgili değerlendirmelerde bulunan Öksüz, tekstil sektörünün 2022'de dış ticaret açığı vererek ithalatçı konuma düştüğünü; bu durumun üretim üzerinde risk oluşturduğunu söyledi.

Perakende satış hacmi yüzde 31 arttı

TÜİK'ten yapılan açıklamaya göre, aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 19.1, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 41.8, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 17 arttı. Sabit fiyatlarla perakende satış hacmi (2015=100) 2023 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 2.7 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 2.4 azaldı, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 5.9 arttı, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 1 azaldı. Cari fiyatlarla perakende ciro (2015=100) 2023 yılı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 93.3 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 84.4, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 124.3, otomotiv yakıtı satışları ise yüzde 38.1 arttı.

İstanbul'da yaşamın maliyeti aylık 42 bin 593 TL oldu

İstanbul Planlama Ajansı'nın araştırmasına göre İstanbul'da yaşamın maliyeti geçen yılın aynı ayına göre yüzde 80.59 arttı. İstanbul'da dört kişilik bir ailenin ortalama yaşam maliyeti 42 bin 593 lira olarak hesaplandı. İstanbul'da yaşamın maliyeti bir önceki aya göre yüzde 9.69, bir önceki yılın Aralık ayına göre ise yüzde 54.34 oranında arttı. Bir önceki yılın Ağustos ayına göre ise İstanbul'da yaşam maliyetinin yıllık (son 12 ay) artış oranı yüzde 80.59 olarak gerçekleşti. İstanbul'da ortalama yaşam maliyeti, geçtiğimiz aya göre 3 bin 765 lira arttı. Hanelerin sık kullandığı bazı ürünlerin bir önceki yılın Ağustos ayına göre fiyat artışlarına bakıldığında en çarpıcı fiyat artışlarından birinin yüzde 144.37 artış oranı ile zeytinyağı fiyatlarında yaşandığı görüldü.

Üretici enflasyonu Ağustos ayında yüzde 50'ye yaklaştı

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Yİ-ÜFE, Ağustos'ta bir önceki aya göre yüzde 5.89, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 31.59, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 49.41 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 71.97 yükseldi. Sanayinin dört ana sektörünün Ağustos'ta yıllık bazda değişimleri, madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 66.42, imalatta yüzde 54.41, su temininde yüzde 67,09 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 8.21 azalış olarak gerçekleşti. Bu grupların aylık değişimlerine bakıldığında ise madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 9.99, imalatta yüzde 5.41, su temininde yüzde 6.88, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 10.16 artış görüldü.

Doğallığın sırrı, *bu şisede saklı*

Maden suyumuzun yerin en derin katmanlarında,
tam **60 yıllık süreçte** oluştuğunu biliyor muydunuz?

Beypazarı
Karakoca

Çin'in döviz rezervleri 44 milyar dolar azaldı

Çin Devlet Döviz Takas İdaresi, Temmuz sonunda 3 trilyon 204 milyar dolar olan döviz rezervlerinin Ağustos'ta 3 trilyon 160 milyar dolara gerilediği bildirdi. Azalmanın, döviz takas işlemleri ve varlık fiyatlarındaki değişimin bileşik etkisinden kaynaklandığı tespitine yer verilen açıklamada, Ağustos'ta küresel makroekonomik göstergelerin ve büyük ekonomilerin para politikası tercihlerinin etkisiyle ABD doları endeksinde artış, küresel mali varlıkların değerinde ise azalma görüldüğü kaydedildi. Çin ekonomisinin ekonomik toparlanma eğiliminin sürdüğü, uzun dönemli pozitif temellerin değişmediği vurgulanan açıklamada, döviz rezervlerinin genel istikrarını korumasının beklendiğinin altı çizildi.

Arjantin'de asgari ücrette zam yapıldı

Arjantin'de son zamanlarda hızla artan yüksek enflasyon nedeniyle asgari ücrette yüzde 32 zam yapılması kararı alındı. Ulusal basında çıkan habere göre hükümet, iş verenler ve sendikalar arasında yapılan "Gelir Konseyi" toplantısının ardından asgari ücrette yüzde 32 artış için uzlaşmaya varıldı. Karara göre, asgari ücrette yansıtılacak zam oranlarının Ekim'de yüzde 12, Kasım'da yüzde 10 ve Aralık'ta ise yüzde 10 şeklinde artırılarak 427 dolara çıkarılması hedefleniyor. Öte yandan Gelir Konseyi'nden yapılan açıklamada, işsizlik sigortasında da tatmin edici bir artış yapılacağı bildirildi. Arjantin'in yıllık tüketici enflasyonu Ağustos'ta yüzde 124.4'e yükselerek 1991'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştı.

Almanya'nın ihracatı gerilerken, ithalatı arttı

Almanya İstatistik Ofisi (Destatis) tarafından yapılan açıklamaya göre, Temmuz ayında takvim ve mevsimsellikten arındırılmış ihracat bir önceki aya göre yüzde 0.9 geriledi. Piyasa beklentisi düşüşün yüzde 1.5 olacağı yönündeydi. İhracat geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 1 aşağı geldi ve 130.4 milyar euro oldu. Aynı ayda ithalat aylık bazda yüzde 1.4 artışla 114.5

milyar euro oldu. Piyasa beklentisi artışın yüzde 0.5 olacağı yönündeydi. İthalatta yıllık bazda yüzde 10.2 düşüş yaşandı. Böylece dış ticaret fazlası piyasa tahmini olan 18 milyar euronun altında, 15.8 milyar euro olarak açıklandı. AB'ye üye ülkelere 71.9 milyar euro değerinde mal ihraç ederken, aynı dönemde bu ülkelerden 61.7 milyar euro değerinde mal ithal edildi.

Birleşik Krallık'ta 28 bin şirket iflas edebilir

Merkezi Londra'da bulunan Ekonomik ve İş Araştırmaları Merkezi'nden (CEBR) yapılan açıklamada, ülkede yılın ikinci çeyreğinde toplam 6 bin 342 şirketin iflas ettiği hatırlatılarak, kuruluşun veriler üzerinden yapılan modellemelerine göre, ülkede 2024 yılının her bir çeyreğinde 7 bin şirket olmak üzere yılın tamamında toplam 28 bin şirketin iflas riskiyle karşılaşabileceği kaydedildi. İngiltere Merkez Bankası'nın (BoE) faiz artırımı politikasının bir yansıması olduğu belirtilen açıklamada, "Eğer büyük çaplı yatırımlar yüksek borçlanma maliyetleri nedeniyle ertelenirse ve şirketler iflas etmeye devam ederse, bunun ekonomi üzerinde malzeme tedarikçilerinden işini kaybedecek işçilere kadar hissedilecek etkileri olacaktır" ifadesine yer verildi.

Simsek Aluminium

TÜRKİYE'NİN EN MODERN
ÜRETİM TESİSİ

LS - 55 LIFT
SCHEME SYSTEM

CW - 50
FACIADİE SYSTEM

WIN - 55 T
SYSTEME

S - 38 T
KLASSISCHE SCHİBE SYSTEME - KLASSISCHE SCHİBE SYSTEME

S - 38

STANDART
PROFİLEN

PERGOLA
PROFİLEN

SOLAR
PROFİLEN

WIN - 55
SYSTEME

BİRLİKTE

ŞEKİLLENDİRİYORUZ

Hollanda'da enflasyon 7 yılın dibinde

Avrupa'nın beşinci büyük ekonomisi olan Hollanda'da enflasyon enerji fiyatlarında yaşanan rekor düşüşlerin ardından öncü verilerle son 7 yılın en düşük seviyesine geldi. Hollanda İstatistik Kurumu (CBS), tüketici fiyat artışlarına ilişkin 2023 yılı Eylül ayı öncü verilerini açıkladı. CBS'nin açıklamasına göre, tüketici fiyatları öncü verilerle Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.2 arttı. Enflasyon bir önceki ay yüzde 3 seviyesinde bulunuyordu. Böylece enflasyon 2021 yılı Eylül ayında gördüğü yüzde 0.1'in ardından en düşük seviyeye geldi. Enerji fiyatları Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 38 daha aşağıda bulunuyor. Yiyecek ve içecek kategorisinde oran yüzde 10 ile hala yüksek kalmaya devam ediyor.

Güney Kore'de işsizlik 24 yılın dibinde

Güney Kore İstatistik Bürosu(KOSTAT) tarafından yapılan açıklamaya göre, mevsimsel düzeltilmiş işsizlik oranı, Ağustos ayında yüzde 2.8'den yüzde 2.4'e indi. Böylece işsizlik oranı 1999 yılı Haziran ayından bu yana en düşük seviyesine geldi. Her ne kadar iş gücü piyasası Güney Kore Merkez Bankası'nın (BoK) "şahin" duruşunu desteklese de bunun bir faiz artırımına yol açması pek olası görülüyor. Banka, son 5 toplantısında faizi yüzde 3.50 seviyesinde bıraktı. Mevsimsel düzeltilmemiş verilerle işsizlik oranı ise yüzde 2.7'den yüzde 2'ye indi. İstihdam edilen kişi sayısı Ağustos ayında bir önceki yıl aynı ayına göre 268 bin artarak 28,68 milyon oldu.

İtalya'dan Akdeniz'e örnek olacak "akıllı ada" projesi

İtalya'da ana karaya 30 kilometre uzaklıktaki adada başlatılan Akıllı Ada Capraia projesi kapsamında, yüzde 100 sürdürülebilir olma hedefiyle çalışan ada sakinleri, elektriklerini yenilenebilir enerji kaynaklarından üretiyor. Tarımda ve evlerde kullanılmak üzere yağmur suyu hasadı yapılan adada, tarım ve balıkçılık faaliyetleri organik olarak gerçekleştiriliyor. Floransa Üniversitesi'nin finanse ve koordine ettiği proje ile 126 bin metreküp olan tarihi iki su havza iyileştirilerek, yağmur suyu depolamada kullanılıyor. Ayrıca mahkumların kaldığı dönemde oluşturulan tarım teraslarını yeniden canlandırarak 107 hektarlık alanda tarım faaliyetleri yürütülüyor.

Hindistan'dan lityum hamlesi

Hindistan'ın Jammu-Keşmir bölgesinin lityum rezervlerini önümüzdeki birkaç hafta içinde açık artırmaya çıkaracağı bildirildi. Lityum tedarikini güvence altına almanın yollarını araştıran Hindistan, Şubat ayında Jammu ve Keşmir'de tahmini 5.9 milyon ton rezerve sahip ilk lityum yataklarını buldu. Kaynak, ihalenin yakında gerçekleşeceğini ve bazı deniz aşırı madencilerin ihaleye ilgi gösterdiğini belirtti. Kaynak ayrıca, yurt dışındaki madenleri araştırmak üzere kurulan devlete ait ortak girişim olan KABIL'in, Arjantin'de birkaç lityum blokunu güvence altına almanın son aşamalarında olduğunu da kaydetti.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE TİCARİ VE BİREYSEL GAYRİMENKUL YATIRIMI

Amerika Birleşik Devletleri Virginia eyaletinde ilk şubesini açan Antroya Danışmanlık ve Hukuk Bürosu kurucu ortağı Avukat Alper Kesriklioğlu ile Amerika'da gayrimenkul yatırımları üzerine söyleşi yaptık.

Avukat Alper Kesriklioğlu tüm yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Amerika'da gayrimenkul yatırımı yapabileceklerini belirterek bu yatırımların birçok avantajı beraberinde getirdiğini ifade ediyor.

Avantajlardan ilki kira garantili gayrimenkul yatırımlarının olması. Alper Kesriklioğlu, gayrimenkul alırken uygun bir danışmana müracaatla kira garantili mülklerin değerlemelerinin yapılmasının önem taşıdığına dikkat çekiyor. Ticari veya bireysel gayrimenkullerin kira gelirlerinin değerlendirilmesi raporları ile belirlenmesi ve devamında uygun sigorta koşulları ile sigortalanması nın büyük önem taşıdığına işaret eden Alper Kesriklioğlu bu sayede kimsenin yapmış olduğu yatırımın karşılığını almakta tereddüt etmesine gerek olmadığını ifade ediyor.

Unutmamak gerekiyor ki satın almak istediğiniz bireysel veya ticari mülklerin satın alım bedeli ve gelir karşılaştırmasında avantajlı olması en önemli etken. Bu aşamada gelir ve harcama dağılımının doğru şirketler eliyle belirlenmesi önemli hale geliyor.

Bir diğer avantaj ise vergilendirme ve hukuki altyapı için verilen tüm hizmetlerin ana dilde olması. Alper Kesriklioğlu başvurulacak olan danışman şirketin Türkiye'de olması halinde mesleki sorumluluk sigortası ile tüm işlemlerin sigortalı olmasının ve tüm hizmetlerin anadilde olmasının faydalarının altını çiziyor. Bu sayede olası bir gecikme ve hataya maruz kalmadan işlemler tek bir merkezden sonuçlanmakta ve siz Amerika'ya gitmeden Türkiye'den garantili ve güvenilir şekilde sonuçlandırılıyor.

Otel, alışveriş merkezi, ofis binası, mağaza gibi ticari mülkleri satın alarak yatırım yapmak isteyen tüm iş adamları için ise birçok finansman, vize, vergi avantajları mevcut olan sistemde, satış bedeli ödeme riskinin de yediemin hesapları vasıtası ile ortadan kalktığını belirten Alper Kesriklioğlu, bu tedbirleri alabilen uluslararası danışmanlık şirketleri ile bu süreçlerin yönetiminin önemli olduğunu işaret ediyor.

Sistemin önemli avantajlarından bir diğeri ise ticari veya bireysel gayrimenkullere kiracı temini, kiracılarınızın ödemelerinin denetimi, kirasını ödemeyen kiracılar ile ilgili işlemlerin yapılması, kiracıların tahliyesi sonrası gayrimenkule bakım onarım gibi hizmetlerin verilmesi ve diğer tüm işletme faaliyetinin bizzat o eyalette bulunan yönetim şirketlerince yürütülmesi. Siz bu şirketlere oldukça makul aylık hizmet bedelleri ödeyerek hizmet alabiliyorsunuz. Alper Kesriklioğlu bu noktada Amerika Birleşik Devletleri'nde şubesi bulunan Türk şirketlerinin büyük avantaj sağladığını ve tıpkı yurtiçindeymiş gibi kolaylıkla tüm süreçlerin yönetilebildiğini belirtiyor.

Sistemde alım gibi satım işlemlerinin de kolaylıkla yapılabildiğini, hatta bazı gayrimenkullerde geri alım garantisi ile gayrimenkul edinmenin mümkün olduğunu ifade eden Alper Kesriklioğlu, ihtiyacınız olması halinde bireysel veya ticari gayrimenkullerinizin kısmen veya tamamen nakde çevrilmesinin hızla mümkün olabileceğinin önemine değiniyor.

Bireysel ve ticari gayrimenkul yatırımlarında Amerika Birleşik Devletleri pazarının cazip teklifler ve fırsatlar ile dolu olduğunun altını çizen Avukat Alper Kesriklioğlu gayrimenkul yatırımı düşünen herkesi bu konuda profesyonel ve uluslararası danışmanlardan bilgi almaya davet ediyor.

Av. Alper KESRİKLİOĞLU

Antroya Danışmanlık ve Hukuk Bürosu
Kurucu Ortağı

Preferred partner of

eOs

TCMGroup
Global Debt Collection
Shareholder

Bir politikacının yaşlı bir devlet adamı olması için en kısa ve hızlı yol seçimi kaybetmesidir.

EARL WILSON

(3 Mayıs 1907 - 16 Ocak 1987)

Dünya Standartlarında Eğitim TOBB ETÜ'de Seni Bekliyor!

AGROEKOLOJİ KURTARICI OLUR MU?

Yeşil devrimin (1960) zehirli mirası gıda zincirini tehdit ediyor

Yüksek verimli tohum çeşitlerinin piyasaya sürülmesi yüz milyonlarca insanı açlıktan kurtarıırken, besin kalitesini düşürdü ve temel tahılların toksisitesini artırdı. Bugün geldiğimiz noktada ise gıda zincirini etkileme tehlikesiyle karşı karşıyayız. Sürdürülebilir ve besleyici açıdan zengin bir gıda sistemi oluşturmak için ülkeler, belki de küçük ölçekli çiftçiliğe dayalı agroekolojik uygulamaları yeniden benimsemeli. Dünyada tanımlanmış 390 binden fazla bitki türü var ancak yalnızca üçü beslenmede önemli rol oynuyor. Pirinç, mısır ve buğday bitki bazlı kalorilerin yüzde 60'ında söz sahibi. Bu üç tahılın hakimiyeti büyük ölçüde büyük teknolojik atılımların, özellikle de 1960'lardaki Yeşil Devrim sırasında 'yüksek verimli çeşit tohumların (HYV)' geliştirilmesinin sonucu meydana geldi. Fakat artık HYV devriminin saçtığı yüksek toksisite organizmalar için onarılamaz tahribatların habercisi anlamına geliyor.

Yeşil Devrim konusu elbette 1960'lı yıllar için gerçek bir yenilik anlamına geliyordu. Ta ki insanlık doğaya ne kadar zarar verebildiğini ölçebilecek yeni teknolojileri keşfedene kadar. 60'lı yıllardaki yenilikler çok büyük faydalar sağladı; temel gıdalara erişimi önemli ölçüde artırdı ve yüz milyonlarca insanı açlıktan kurtardı. Ancak artan tarımsal üretim, özellikle ekim süreci söz konusu olduğunda, bir dizi başka sorunu da beraberinde getirdi.

ARTAN KİMYASAL GİRDİLER YARI KURAK BİR DÜNYA YARATTI

Özellikle HYV tohumlarının artan üretkenliği, büyük ölçüde güvenilir sulamanın mevcudiyetine ve başta gübreler ve pestisitler olmak üzere çeşitli kimyasal girdilerin uygulanmasına bağlıdır. Sonuç olarak, HYV tohumlarının benimsenmesi kanal sulamasının aşırı kullanılmasına ve ardından su basması sorunlarına yol açarak çiftçileri yarı kurak bölgelerde bile yeraltı suyuyla sulamaya güvenmeye zorladı. Benzer şekilde, nitrojen bazlı gübrelerin kullanımı, HYV bazlı tarıma geçişin ardından önemli ölçüde arttı.

Bu çeşitlerin zararlılara karşı doğal hassasiyeti ve bunların monokültürde yetiştirilme eğilimi, sık sık istilalara ve kimyasal pestisitlerin yaygın, sıklıkla gelişigüzel kullanılmasına yol açmış, bu da bitkilerde ve tahıllarda artık engellenemez bir toksisiteyi tetikledi. Zararlıların bu kimyasallara karşı direnç geliştirmesiyle birlikte, zararlılara (en azından bazılarının) doğal olarak dirençli olacak şekilde tasarlanmış genetiği değiş-

HYV tohumlarının benimsenmesi kanal sulamasının aşırı kullanılmasına ve ardından su basması sorunlarına yol açarak çiftçileri yarı kurak bölgelerde bile yeraltı suyuyla sulamaya güvenmeye zorladı. Benzer şekilde, nitrojen bazlı gübrelerin kullanımı, HYV bazlı tarıma geçişin ardından önemli ölçüde arttı.

60'lı yıllardaki yenilikler çok büyük faydalar sağladı; temel gıdalara erişimi önemli ölçüde artırdı ve yüz milyonlarca insanı açlıktan kurtardı. Ancak artan tarımsal üretim, özellikle ekim süreci söz konusu olduğunda, bir dizi başka sorunu da beraberinde getirdi.

tirilmiş mahsullerin geliştirilmesi de dahil olmak üzere yeni teknolojik çözümlerin aranması gerekli hale geldi. Ayrıca, bitki genetiğini değiştiren teknolojiler ölçek açısından nötr olsa da gerekli girdilere ve pazarlara erişim genellikle nötr bir etki göstermedi. Farklı bir ifadeyle büyük çiftçiler orantısız bir güç elde ederken tarımsal eşitsizlik de ayyuka çıktı. Çünkü küçük ölçekli çiftçiler

değişimden yeterince yararlanamadı. Fakat artık tek kaygımız gelir adaletsizliği değil. Yeni kaygımızın adı yüksek toksisiteye dayalı yarı kurak dünya oldu.

BESLENME GÜVENLİĞİ AZALDI

Sanki bu zorluklar yeterince göz korkutucu değilmiş gibi uzmanlar yüksek verimli mahsullerin besin içeriğinin bozulması ko-

Bitki genetiğini değiştiren teknolojiler ölçek açısından nötr olsa da gerekli girdilere ve pazarlara erişim genellikle nötr bir etki göstermedi. Farklı bir ifadeyle büyük çiftçiler orantısız bir güç elde ederken tarımsal eşitsizlik de ayyuka çıktı. Çünkü küçük ölçekli çiftçiler değişimden yeterince yararlanamadı. Fakat artık tek kaygımız gelir adaletsizliği değil. Yeni kaygımızın adı yüksek toksisiteye dayalı yarı kurak dünya oldu.

nusunda giderek daha fazla endişe duyuyorlar. Örneğin, yakın zamanda yapılan bir araştırma, Yeşil Devrim'in Hindistan'ın gıdda kendi kendine yeterliliğine ulaşmasına yardımcı olmasına rağmen, ülkenin beslenme güvenliğini zayıflattığını öne sürüyor.

Araştırmacılar 1960'lardan 2018'e kadar Hindistan'da geliştirilen ve tanıtılan yaklaşık bin 500 pirinç ve buğday çeşidinin kalitesini

ve potansiyel toksisitesini analiz ederek, HYV odaklı yetiştirme programlarının uzun vadeli etkilerinin izini sürüyor. Bu programların, tahılların besinsel yapısını değiştirdiğini, bunun da beslenme bakımından faydalarının önemli ölçüde azalmasına ve daha yüksek toksin konsantrasyonuna yol açtığını buldular.

Kısacası, her ne kadar bu tahılların ye-

tiştirilmesinde temel amaç beslenmeyi arttırmak olsa da verimi artırmaya yapılan vurgu, bunların besin değerini önemli ölçüde tehlikeye atıyor. Özellikle Hindistan'ın en önemli iki temel gıda maddesi olan pirinç ve buğdaydaki çinko ve demir gibi hayati besin maddelerinin seviyeleri önemli ölçüde azaldı. Spesifik olarak pirinçte çinkoda yüzde 33, demirde yüzde 27 düşüş yaşa-

Hindistan'ın en önemli iki temel gıda maddesi olan pirinç ve buğdaydaki çinko ve demir gibi hayati besin maddelerinin seviyeleri önemli ölçüde azaldı. Spesifik olarak pirinçte çinkoda yüzde 33, demirde yüzde 27 düşüş yaşanırken, buğdaydaki çinko ve demir içeriği sırasıyla yüzde 30 ve yüzde 19 düştü. Daha da kötüsü, pirinçteki arsenik seviyeleri yüzde 1.493 arttı.

nırken, buğdaydaki çinko ve demir içeriği sırasıyla yüzde 30 ve yüzde 19 düştü. Daha da kötüsü, pirinçteki arsenik seviyeleri yüzde 1.493 arttı.

Bulguların, tahılları tüketenler için geniş kapsamlı sağlık etkileri var. Özellikle, "metal toksik maddelerin ağızdan alınmasının" "akciğer kanseri veya kronik solunum yolu hastalıkları, kardiyovasküler hastalıklar, hiperkeratoz, böbrek toksisitesi ve bozulmuş kemik kalsifikasyonu" gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açabileceğine dair güçlü kanıtlar söz konusu. Yeşil Devrim'in hedefi olan pirinç ve buğday gibi temel gıda maddelerinin artan tüketimi, Hindistan'ın zaten önemli olan hastalık yükünü daha da ağırlaştırabilir.

Bulguların, tahılları tüketenler için geniş kapsamlı sağlık etkileri var. Özellikle, "metal toksik maddelerin ağızdan alınmasının" "akciğer kanseri veya kronik solunum yolu hastalıkları, kardiyovasküler hastalıklar, hiperkeratoz, böbrek toksisitesi ve bozulmuş kemik kalsifikasyonu" gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açabileceğine dair güçlü kanıtlar söz konusu.

SAĞLIK SORUNLARI ARTABİLİR

Elde edilen bulguları küresel ölçekte düşündüğümüzde verimi ve temel mahsul üretimini artırmak için HYV'lere büyük ölçüde güvenen diğer birçok ülke için sağlık sorunlarının artabileceği gerçeğiyle karşı karşıyayız. Örneğin, yakın zamanda yeniden markalanan Afrika'da Yeşil Devrim İttifakı, beklenen besinsel faydaları sağlayamayan, modası geçmiş bir endüstriyel tarım modelini savunmaya devam ediyor.

Buraya kadar geldiğimize göre beslenmeye bir de bilim açısından bakalım. Ne diyor bilim, "Beslenmeye yalnızca tek ürün ekimine dayalı toplam kalori tüketimi açısından bakılmamalı. Çeşitlilik içeren bir beslenme sağlıklı yaşam için olmazsa olmaz." Ancak bunu başarmak sadece teknolojik inovasyonu değil aynı zamanda yerel çevreye ve iklime en uygun çeşitli mahsulleri yetiştirmeye yönelik bir odak değişikliğini de gerektiriyor. Bu yaklaşım, beslenme sonuçlarını iyileştirmenin yanı sıra gıdanın tüm yaşam döngüsü boyunca karbondioksit emisyonlarını azaltarak sürdürülebilirliği de destekliyor.

Ne diyor bilim, "Beslenmeye yalnızca tek ürün ekimine dayalı toplam kalori tüketimi açısından bakılmamalı. Çeşitlilik içeren bir beslenme sağlıklı yaşam için olmazsa olmaz." Ancak bunu başarmak sadece teknolojik inovasyonu değil aynı zamanda yerel çevreye ve iklime en uygun çeşitli mahsulleri yetiştirmeye yönelik bir odak değişikliğini de gerektiriyor.

Hindistan'ın deneyimi gelişmekte olan ülkeler için öğretici bir hikaye sunuyor. Hindistan'da ve başka yerlerde, küçük çiftçiliğe dayalı agroekolojik uygulamaların benimsenmesinin hem sürdürülebilir hem de besin açısından zengin gıda sistemleri geliştirmenin en etkili yolu olduğu giderek daha açık hale geliyor. Ancak bu, öncelik-

Hindistan'da ve başka yerlerde, küçük çiftçiliğe dayalı agroekolojik uygulamaların benimsenmesinin hem sürdürülebilir hem de besin açısından zengin gıda sistemleri geliştirmenin en etkili yolu olduğu giderek daha açık hale geliyor. Ancak bu, öncelikle büyük tarım işletmelerinin çıkarlarına hizmet eden tarımın yağmacı ticarileştirilmesinden, gerçek gıda üreticileri ve tüketicilerine fayda sağlayan bir modele doğru ilerlemeyi gerektirir.

le büyük tarım işletmelerinin çıkarlarına hizmet eden tarımın yağmacı ticarileştirilmesinden, gerçek gıda üreticileri ve tüketicilerine fayda sağlayan bir modele doğru ilerlemeyi gerektirir.

HYV'lere büyük ölçüde güvenen diğer birçok ülke için sağlık sorunlarının artabileceği gerçeğiyle karşı karşıyayız. Örneğin, yakın zamanda yeniden markalanan Afrika'da Yeşil Devrim İttifakı, beklenen besinsel faydaları sağlayamayan, modası geçmiş bir endüstriyel tarım modelini savunmaya devam ediyor.

AYNI İLKELERE GÖRE HAREKET ETMEK VE FUTBOL

Bu sayımızda iklim değişikliğine gıda sektöründeki tehlikeler üzerinden bakıp, iklim değişikliğiyle mücadele etmek isteyen gelişmekte olan ekonomiler için çözümler sunmaya çalışacağız. İçinde bulunduğumuz açmaz öylesine derinlik kazanmaya başladı ki çok da uzak olmayan tarihlerde insanlığın yüzde 70'inin temel besin maddelerinden tamamen yararlanmadığı bir döngüye doğru tam yol ilerler olduk. Tarımda yaşanan feci durumları bir kenara alıp, buradan iklim değişikliğiyle mücadele konusunda bakış açımızı kökünden değiştirmek istiyoruz. İklim değişikliğiyle mücadele, dünyanın her yerinde toplumun, hükümetin ve ekonominin her düzeyinde eylem gerektirir. Bu kadar çok sayıda aktör ortak bir hedef doğrultusunda çalışacaksa herkesin aynı ilkelere göre hareket etmesi, terimleri aynı şekilde tanımlaması ve ilerlemeyi aynı ölçütleri kullanarak ölçmesi gerekir. Burada durup, biraz futbol hakkında düşünelim.

Futbol yüzyıllardır ortalıkta dolaşiyor ancak her zaman bugün bildiğimiz oyuna

Futbol yüzyıllardır ortalıkta dolaşiyor ancak her zaman bugün bildiğimiz oyuna benzemiyordu. Hatta coğrafyalar arasında bile aynı görünmüyordu. Bazı yerlerde oyuncuların ellerini kullanmasına izin verilirken bazı yerlerde kalelerin üst direği yoktu; yine başka yerlerde rakibi itmeye izin veriliyordu, ancak çekmeye izin verilmiyordu. Ancak 19'uncu yüzyılın ortalarında kurallar standartlaştırıldı, böylece farklı yerlerden takımlar birbirleriyle rekabet edebildi. Bununla birlikte futbol hızla genişlemeye ve gelişmeye başladı. Bugün dünyanın en çok oynanan sporundan söz eder olduk.

İklim değişikliğiyle mücadele, dünyanın her yerinde toplumun, hükümetin ve ekonominin her düzeyinde eylem gerektirir. Bu kadar çok sayıda aktör ortak bir hedef doğrultusunda çalışacaksa herkesin aynı ilkelere göre hareket etmesi, terimleri aynı şekilde tanımlaması ve ilerlemeyi aynı ölçütleri kullanarak ölçmesi gerekir. Burada durup, biraz futbol hakkında düşünelim.

benzemiyordu. Hatta coğrafyalar arasında bile aynı görünmüyordu. Bazı yerlerde oyuncuların ellerini kullanmasına izin verilirken bazı yerlerde kalelerin üst direği yoktu; yine başka yerlerde rakibi itmeye izin veriliyordu, ancak çekmeye izin verilmiyordu. Ancak 19'uncu yüzyılın ortalarında kurallar standartlaştırıldı, böylece farklı yerlerden takımlar birbirleriyle rekabet edebildi. Bununla birlikte futbol hızla genişlemeye ve gelişmeye başladı. Bugün dünyanın en çok oynanan sporundan söz eder olduk.

Nasıl ki ortak kurallar futbolun gelişimini mümkün kılıyorsa, tek bir kurallar dizisi de iklim değişikliğiyle mücadelede ilerlemeyi hızlandıracaktır. Mantık basittir. İklim sorununun boyutu göz önüne alındığında, bu sorunun çözümü toplumun, hükümetin ve ekonominin her düzeyinde eyleme geçmeyi gerektiriyor.

Nasıl ki ortak kurallar futbolun gelişimini mümkün kılıyorsa, tek bir kurallar dizisi de iklim değişikliğiyle mücadelede ilerlemeyi hızlandıracaktır. Mantık basittir. İklim sorununun boyutu göz önüne alındığında, bu sorunun çözümü toplumun, hükümetin ve ekonominin her düzeyinde eyleme geçmeyi gerektiriyor.

bu sorunun çözümü toplumun, hükümetin ve ekonominin her düzeyinde eyleme geç-

Tüm dünya tarafından kabul görmüş ortak ilkeler özellikle finans sektörü için önem arz ediyor. Yatırımcıların trilyonlarca doları en yüksek etkiye sahip projelere yönlendirecek kadar güven ve netliğe sahip olmaları gerekiyorsa, varlıkların ve faaliyetlerin "yeşil kimlik bilgilerini" değerlendirmek için ortak bir dizi kritere erişmeleri gerekiyor.

yılında yeşil tahvillere ilişkin ilk proje kataloğunu yayınlamasından bir yıl sonra, yeşil tahvil piyasasının değeri sıfırdan 40 milyar dolara çıktı. Ancak ulusal eylemin başarabileceklerinin bir sınırı var. Farklı yargı bölgeleri kendi standartlarını ve metriklerini tanımladığından, bir ülkede "yeşil" olarak nitelendirilen bir şey diğerinde hala "kahverengi" olarak kabul edilebilir, bu da yatırımcılar için belirsizlik yaratır ve güvenlerini zayıflatır.

Tek bir ortak yeşil sınıflandırmanın olmayışı da pazarı parçalara ayırıyor ve firmalara sürdürülebilirliği artırmayı amaçlayan kural ve düzenlemeleri aşma fırsatları yaratıyor. Örneğin, eğer bir hükümet karbon emisyonlarına ilişkin katı kurallar koyarsa, şirketler yüksek emisyonu sahip faaliyetlerini yurt dışına taşıyabilir veya daha hoşgörülü bölgelerde üretilen karbon yoğun malları ithal etmeye başlayabilir.

Elbette tüm ülkelerin tek bir yeşil sınıf-

Ulusal eylemin başarabileceklerinin bir sınırı var. Farklı yargı bölgeleri kendi standartlarını ve metriklerini tanımladığından, bir ülkede "yeşil" olarak nitelendirilen bir şey diğerinde hala "kahverengi" olarak kabul edilebilir, bu da yatırımcılar için belirsizlik yaratır ve güvenlerini zayıflatır.

Dünya çapında bu kadar çok sayıda aktörün, genellikle doğrudan işbirliği yoluyla ortak bir hedef doğrultusunda çalışması gerekiyorsa, herkesin aynı ilkelere göre çalışması, terim ve kavramları tutarlı şekillerde tanımlaması ve belirlenmiş ölçütleri kullanarak ilerlemeyi ölçmesi gerekir.

meyi gerektiriyor. Dünya çapında bu kadar çok sayıda aktörün, genellikle doğrudan işbirliği yoluyla ortak bir hedef doğrultusunda çalışması gerekiyorsa, herkesin aynı

ilkelerle göre çalışması, terim ve kavramları tutarlı şekillerde tanımlaması ve belirlenmiş ölçütleri kullanarak ilerlemeyi ölçmesi gerekir.

ULUSAL EYLEMİN BAŞARISININ BİR SINIRI OLDUĞU GERÇEK

Tüm dünya tarafından kabul görmüş ortak ilkeler özellikle finans sektörü için önem arz ediyor. Yatırımcıların trilyonlarca doları en yüksek etkiye sahip projelere yönlendirecek kadar güven ve netliğe sahip olmaları gerekiyorsa, varlıkların ve faaliyetlerin "yeşil kimlik bilgilerini" değerlendirmek için ortak bir dizi kritere erişmeleri gerekiyor.

Ülke düzeyinde "yeşil sınıflandırmalar" halihazırda bir etki yaratıyor. Çin'in 2015

landırmayı hemen benimsemesini beklemek gerçekçi ve adil olmaz. Her ülkenin kendi ihtiyaçları ve öncelikleri vardır, belirli ekonomik ve kalkınma sorunlarıyla karşı karşıyadır ve hedeflerine ulaşmak için benzersiz kaynaklara sahiptir. Yeşil taksonomileri bunu yansıtmalıdır. Örneğin Kolombiya, aynı zamanda sera gazı emisyonlarının önde gelen kaynakları ve çevresel bozulmanın başlıca etkenleri olan ekonomik açıdan hayati sektörler olan tarım, hayvancılık ve ormancılığa özel önem vermektedir.

Futbol burada bir kez daha netlik sağlayabilir. Kurallar her yerde aynı olsa da dünya çapında ligler, yerel koşulları yansıtacak şekilde farklı şekillerde işliyor. Takımların bir bölümden diğerine yükselmesi ve düşmesi için farklı bütçeleri, takvimleri ve kuralları vardır. Ancak sonuçta, oyuncular ligler arasında hareket edebilir ve takımlar nispeten az sürtüşmeyle farklı bölgelerde rekabet edebilir.

Yeşil sermayenin sınırlar arasında geniş

ölçekte akışını sağlamak için bu tür bir birlikte çalışabilirliğin ulusal yeşil sınıflandırmalara yerleştirilmesi gerekir. Bu amaçla, politika yapıcılar ve düzenleyiciler ortak tasarım özelliklerini belirlemeli, etki ölçümlerini ve muhasebe standartlarını uyumlu hale getirmeli ve geri kalanlar için "benimsenme veya uyarılma" yaklaşımını ele almalı, diğerlerinden şablon veya kriterleri ödünç almalı ve gerektiğinde ayarlama yapmalıdır.

Bu süreci desteklemeyi amaçlayan çeşitli girişimler hâlihazırda yürütülüyor. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Vakfı, 2021 yılında sürdürülebilirlik raporlama standartlarını geliştiren ve onaylayan bağımsız bir özel sektör organı olan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nu oluşturdu. G20, yatırımları sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu hale getirmek için kendi yaklaşımlarını geliştirirken yargı bölgelerine rehberlik edecek, böylece karşılaştırma ve birlikte çalışmayı sağlamaya yardımcı olacak altı üst düzey

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Vakfı, 2021 yılında sürdürülebilirlik raporlama standartlarını geliştiren ve onaylayan bağımsız bir özel sektör organı olan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nu oluşturdu. G20, yatırımları sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu hale getirmek için kendi yaklaşımlarını geliştirirken yargı bölgelerine rehberlik edecek, böylece karşılaştırma ve birlikte çalışmayı sağlamaya yardımcı olacak altı üst düzey ilke tanımladı.

Latin Amerika ve Karayipler için 'Sürdürülebilir Finans Taksonomileri Çalışma Grubu' yol gösterici ilkeler oluşturmak ve sektörler için objektif sınıflandırma sistemleri tasarlamak gibi yöntemlerle bölgedeki ülkelerin çerçevelerini uyumlaştırmalarına yardımcı oluyor.

ilke tanımladı. Sürdürülebilir Bankacılık ve Finans Ağı ise 66 gelişmekte olan pazar ülkesindeki 86 üyesine araç setleri ve ilerleme raporları sağlıyor.

Ulusal kural kitapları oluşturulduktan sonra bunu bölgesel uyumlaştırma takip etmelidir. Burada da olumlu adımlar atılmaya başlandı. Latin Amerika ve Karayipler için 'Sürdürülebilir Finans Taksonomileri Çalışma Grubu' yol gösterici ilkeler oluşturmak ve sektörler için objektif sınıflandırma sistemleri tasarlamak gibi yöntemlerle bölgedeki ülkelerin çerçevelerini uyumlaştırmalarına yardımcı oluyor. Mevcut örneklerden hareketle Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) gibi bölgesel forumlar da yeşil sınıflandırmaların uyumlaştırılmasını daha geniş entegrasyon planlarına dahil ederek adım atmalı.

Bir buçuk asırdan fazla süren futbolun evriminden farklı olarak, elimizde küresel bir yeşil sınıflandırma için somut bir gelişmeden söz edemeyiz. Fakat gelinen noktada zamanın lüksü artık bitti. Hal böyle iken iklim değişikliğiyle mücadele için küresel bir yeşil sınıflandırmanın yeterince yakın zamanda ortaya çıkması gerekiyor.

Son adım, G20'nin liderlik etmek için iyi bir konumda olduğu küresel uyumdur. Brezilya, bu yıl grubun başkanlığı sırasında süreci başlatmaya çalışmalı ve 2025'te Güney Afrika'nın liderliğinde daha fazla ilerleme kaydedilmesi için zemin hazırlamalıdır. Bir buçuk asırdan fazla süren futbolun evriminden farklı olarak, elimizde küresel bir yeşil sınıflandırma için somut bir gelişmeden söz edemeyiz. Fakat gelinen noktada zamanın lüksü artık bitti. Hal böyle iken iklim değişikliğiyle mücadele için küresel bir yeşil sınıflandırmanın yeterince yakın zamanda ortaya çıkması gerekiyor.

DÜNYANIN EN BÜYÜK İKİNCİ PİRİNÇ ÜRETİCİSİNDE ÇEKİLEN YEŞİL SANCILAR

Bu araştırma yazımızda Hindistan'ın yeşil geçiş noktasında yaşadığı sancuları sıklıkla dile getireceğiz. Zira Hindistan'ın içinde bulunduğu açmazları anlamak yeşil sınıflandırmada sorunlar yaşayan diğer gelişmekte olan ekonomiler için de benzerlikler taşıyor. Hindistan, Çin'den sonra dünyanın en büyük ikinci pirinç üreticisi konumunda bulunuyor. Dolayısıyla bitkisel üretimini garantiye almasına ilave Hindistan'ın yaşamın her alanında emisyonları düşürecek bir dizi eyleme ihtiyacı var. Kaldı ki ülkenin sokak-

Bu araştırma yazımızda Hindistan'ın yeşil geçiş noktasında yaşadığı sancuları sıklıkla dile getireceğiz. Zira Hindistan'ın içinde bulunduğu açmazları anlamak yeşil sınıflandırmada sorunlar yaşayan diğer gelişmekte olan ekonomiler için de benzerlikler taşıyor.

Hindistan, Çin'den sonra dünyanın en büyük ikinci pirinç üreticisi konumunda bulunuyor. Dolayısıyla bitkisel üretimini garantiye almasına ilave Hindistan'ın yaşamın her alanında emisyonları düşürecek bir dizi eyleme ihtiyacı var. Kaldı ki ülkenin sokaklarında fırtınalar kopuyor. Milyonlarca motosikletin atmosfere saldırdığı egzoz dumanının kokusu hepimizin burnunda iken.

larında fırdönen milyonlarca motosikletin atmosfere saldığı egzoz dumanının kokusu hepimizin burnunda iken.

Sera gazı emisyonlarını azaltmak için Hindistan'ın fosil yakıtlardan üretilen elektrığe yönelik sübvansiyonları kesmesi veya ortadan kaldırması gerekiyor. Ülkenin iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki kararlılığına rağmen, Hindistan elektrik piyasasında reform yapmaya yönelik herhangi bir girişimin önemli siyasi engellerle karşılaşması ise kaçınılmaz.

Sera gazı emisyonlarını azaltmak için Hindistan'ın fosil yakıtlardan üretilen elektrığe yönelik sübvansiyonları kesmesi veya ortadan kaldırması gerekiyor. Ülkenin iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki kararlılığına rağmen, Hindistan elektrik piyasasında reform yapmaya yönelik herhangi bir girişimin önemli siyasi engellerle karşılaşması ise kaçınılmaz.

SERA GAZI YAYMADA HİNDİSTAN ÜÇÜNCÜ SIRADA BULUNUYOR

Dubai'de düzenlenen 2023 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP28), fosil yakıtların aşamalı olarak ortadan kaldırılması çağrısında bulunan ve uluslararası toplumun 2015 Paris iklimi tarafından belirlenen hedeflere nihayet ulaşabileceğine dair umutları artıran, dikkatlice ifade edilmiş bir açıklamayla sona erdi. Ancak bu karbon azaltma hedeflerine ulaşmak, dünyanın üçüncü büyük sera gazı (GHG) yayıcısı olan Hindistan'ın acil ve kararlı eylemi olmadan zor olacaktır.

Çin'in yüzde 30.7'si ve ABD'nin yüzde 13.6'sına kıyasla 2022'de küresel sera gazı emisyonlarının yüzde 7.6'sını oluşturan Hindistan, iddialı yenilenebilir enerji hedefleri belirledi ve uluslararası iklim görüşmelerinde öncü bir rol üstlendi. Ancak bu çabalar Hindistan'ın fosil yakıtlardan uzaklaşmaya gerçekten kararlı olduğunu gösterse de ülke aynı zamanda önemli iklim hedeflerine ulaşma becerisini ciddi şekilde engelleyebilecek siyasi engellerle de karşı karşıya.

Hindistan, petrolle ilgili ürünleri vergilendirmek, küresel fiyatlar arttığında vergileri azaltmak ve fiyatlar düştüğünde ise artırmak konusunda döngü karşıtı bir yaklaşım benimsedi. Avrupa hükümetleri, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından gaz

fiyatlarının aniden yükselmesinin ardından daha aşırı bir strateji izledi ve tüketicileri artan enerji maliyetlerinden korumak için Eylül 2021 ile Ocak 2023 arasında 650 milyar euro'dan fazla sübvansiyon sağladı.

Ancak Hindistan'da efektif karbon fiyatı 2021'de ton başına yalnızca 14 euro idi. Dahası, Hindistan'da elektrik büyük ölçüde sübvansiyonla üretiliyor; birçok hane ve çiftçi bedava elektrikten yararlanıyor veya gerçek maliyetin yalnızca küçük bir kısmını ödüyor. Bunu dengelemek için endüstriyel ve ticari kullanıcılardan daha yüksek ücretler alınmaktadır. Ancak bu düzenlemeye rağmen devlet elektrik üretiminin maliyetinin yaklaşık yüzde 20'sini sübvansiyonla karşılıyor.

Elektriğin Hindistan'ın toplam sera gazı emisyonlarının yüzde 34'ünü oluşturduğu göz önüne alındığında, elektrik fiyatlandırmasında reform yapılması, emisyon azaltma hedeflerine ulaşılması açısından hayati önem taşıyor. Ancak elektrik fiyatları tek bir merkezi otorite tarafından değil, ülkenin 28 eyaleti ve sekiz yarı egemen birlik bölgesi tarafından belirlendiği için bu kolay olmayacak. Her birinin kendi politikaları ve çıkarları olan bu 36 yarı bölge, odadaki meşhur fili temsil ediyor ve karbon sübvansiyonlarını ortadan kaldırmaya yönelik her türlü çabayı zorlaştırıyor.

Hindistan'ın bağımsızlık sonrası tarihi boyunca neredeyse her eyalet elektrik fiyatlarını sübvansede etti. Sonuç olarak, bedava ya da ucuz güç beklentisi ülkenin demokratik siyasetine derinlemesine yerleşmiş durumda. Ağır sübvansiyonlar enerji erişimini önemli ölçüde genişletirken, aynı zamanda eyalet hükümetlerinin finansmanını da zorlayarak temiz enerji yatırımlarını engelliyor.

ELEKTRİK SÜBVANSİYONU SİYASİ GÜÇ ARACI OLDU

Hindistan'ın bağımsızlık sonrası tarihi boyunca neredeyse her eyalet elektrik fiyatlarını sübvansede etti. Sonuç olarak, bedava ya da ucuz güç beklentisi ülkenin demokratik siyasetine derinlemesine yerleşmiş durumda. Ağır sübvansiyonlar enerji erişimini

önemli ölçüde genişletirken, aynı zamanda eyalet hükümetlerinin finansmanını da zorlayarak temiz enerji yatırımlarını engelliyor. Tarım bölgelerinde bedava elektrik, su kaynaklarının bozulmasına ve tükenmesine katkıda bulunmuştur. Dahası, elektrik üretimi için kömüre bağımlılık, kirlilikle bağlantılı ciddi sağlık sorunlarına neden olmakta ve karbon emisyonlarının artmasına neden oluyor.

Eyalet hükümetleri arasındaki rekabetçi popülizme giderek daha fazla eğilimli olan Hindistan siyasetinde, ücretsiz veya daha ucuz gücün dağıtılması, seçilmiş yetkililerin hisse senedi para birimi anlamına geliyor. Bu yaklaşımın popülaritesi, partilerin elektrik sübvansiyonu vaat etmesi ve iktidara geldikten sonra da bunu takip etmesiyle, son birkaç seçimde açıkça görüldü. Sonuç olarak, elektriğin fiyatı sürekli olarak yanlış yöne doğru gidiyor: Daha fazla vergilendirme yerine daha fazla karbon sübvansiyonu.

Hindistan'ın merkezi hükümeti, eyalet hükümetlerini elektrik fiyatlandırmasını rasyonelleştirmeye zorlamaya çalıştı fakat sınırlı bir başarı elde etti. Benzer şekilde, Avrupa Birliği'nin Karbon Sınır Ayarlama Mekanizması (CBAM) veya emisyon ra-

porlama gereklilikleri gibi tedbirlerin de önemli bir etkiye sahip olması muhtemel değil. Aslında korumacı olan bu tür önlemler, öncelikle Hindistan'da yoğun bir şekilde sübvansiyonlanmayan ve hükümetin bir üst sınır ve ticaret sistemi kurmaya çalıştığı sektörler olan ticarete konu olan mal ve hizmetleri hedefliyor. En önemlisi, CBAM gibi mekanizmaların endüstriyel olmayan elektrik tüketiminin fiyatlandırılması üzerinde minimum etkisi olacak.

ELEKTRİĞİN FİYATI DEĞİŞMİYORSA ÜRETİLME ŞEKLİ DEĞİŞMELİ

Hindistan'ın elektrik sübvansiyonlarının köklü popülaritesi ve reformlara karşı direnç, hem Hindistan'da hem de dünya çapında emisyonları azaltma çabalarının mutlaka başarısız olacağı anlamına gelmiyor. Hindistan'ın elektriğin fiyatlandırılmasını değiştirme şansı çok az olsa da üretileme şeklini değiştirebilir. Talep etkinin ötesinde olabilir ancak enerji şebekesinin fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına kaydırılmasıyla ülke, karbon emisyonlarını azaltırken ucuz enerji tedarik edebilir.

Bu geçişin ekonomik olarak mümkün olabilmesi için yenilenebilir enerji ve de-

Korumacı doğasına rağmen ABD Başkanı Joe Biden'ın Enflasyonu Azaltma Yasası gibi sanayi politikaları Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere fayda sağlayabilir. Yeşil enerji üretimi ve depolama maliyetlerini düşüren bu tür politikalar, sübvansiyonlu elektriği emisyon açısından daha az sorunlu hale getirebilir.

polamanın daha ucuz olması gerekiyor. Korumacı doğasına rağmen ABD Başkanı Joe Biden'ın Enflasyonu Azaltma Yasası gibi sanayi politikaları Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere fayda sağlayabilir. Yeşil enerji üretimi ve depolama maliyetlerini düşüren bu tür politikalar, sübvansiyonlu elektriği emisyon açısından daha az sorunlu hale getirebilir.

Hindistan'ın deneyimi politika yapımcılar ve ekonomistler için bazı önemli dersler sunuyor. Karbon vergilendirmesinin oybirliğiyle ve güçlü bir şekilde savunulması, ülke gerçeklerini göz ardı etmesi nedeniyle yanlış yönlendirilebilir. Öngörülemez bir şok olmadığı sürece, Hindistan'ın 36 yarısı bölgesinin elektrik üretimindeki dolaylı karbon sübvansiyonlarını ortadan kaldırması pek mümkün görünmüyor. Bu nedenle, bu siyasi kısıtlamalar dahilinde geliştirilebilecek ve uygulanabilecek uygulanabilir çözümlerin belirlenmesine odaklanmak çok önemli. Örneğin uluslararası mali destek, gelişmekte olan ülkelerdeki yenilenebilir enerji ve depolama projeleriyle ilgili riskleri önemli ölçüde azaltabilir ve bunları özel yatırım için daha çekici hale getirebilir. Açık olan şu ki ders kitabı çözümlerine başvurmak bizi hiçbir yere götürmez. Eğer deliliğin tanımı aynı şeyi tekrar tekrar yapmak ya da bu durumda bunun için müjde vermek ve farklı bir sonuç beklemekse, bu delilik hepimizi tehlikeye atacaktır.

İKLİM ANLAŞMALARINI TİCARET ÖNLEMLERİYLE UYGULANIR MI?

Öte yandan politika yapımcılar, oybirliğiyle destek gerektiren, içi boş gönüllü taahhütlere dayanan, emisyonlar üzerinde çok

Açık olan şu ki ders kitabı çözümlerine başvurmak bizi hiçbir yere götürmez. Eğer deliliğin tanımı aynı şeyi tekrar tekrar yapmak ya da bu durumda bunun için müjde vermek ve farklı bir sonuç beklemekse, bu delilik hepimizi tehlikeye atacaktır.

az etkisi olan uluslararası iklim konferanslarına bu kadar odaklanmak yerine, daha dar bağlayıcı anlaşmalar peşinde koşmalı. Buradan tam olarak şu noktaya geçmek istiyoruz. İklim anlaşmaları ve ticaret önlemleri arasında da bir örtüşme yaşanmalı.

Dubai'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın (COP28) sıradan gözlemcileri, etkinliğe büyük önem attı. BM Şefi António Guterres oturumlar sırasında "İklim felaketinin eşliğindeyiz ve bu konferans bir dönüm noktası olmalı" demişti. Daha sonra, nihai bir anlaşmaya varıldığında Kanada Çevre

Bakanı Steven Guilbeault, "Yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve fosil yakıtlardan uzaklaşmaya ilişkin çığır açıcı taahhütleri" övmüştü.

ÖVGÜYLE SORUNLAR BİTMİYOR GERÇEKLERE BAKMA VAKTI

Ancak gerçek şu ki ne Dubai anlaşmasının içinde ne de anlaşmanın dışında kalanlar iklim değişikliği üzerinde fazla bir etkiye sahip olmayacak. Bu filmi, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesini oluşturulan 1992 tarihli anlaşmadan başlayarak, daha önce birçok kez izlemiştik. O zamanlar tüm ülkeler, yıllık küresel sera gazı (GHG) emisyonlarında dramatik kesintiler gerektirecek "tehlikeli" iklim değişikliğini önleme taahhüdünde bulundu. Ancak emisyonlar, normalden daha düşük bir oranda da olsa, artmaya devam etti. Gönüllü taahhütlerin çoğunlukla içi boş olduğu kanıtlandı.

Açık olmak gerekirse, iklim riskleri ve eylem ihtiyacına ilişkin hararetli uyarıların yanlış yönlendirildiğini öne sürmüyoruz. Onlarca yıldır iklim değişikliğini inceleyen iktisatçılar, "en uygun" iklim politikalarını belirleme iddiasında olan ekonomik mo-

COP28 UAE

Gerçek şu ki ne Dubai anlaşmasının içinde ne de anlaşmanın dışında kalanlar iklim değişikliği üzerinde fazla bir etkiye sahip olmayacak. Bu filmi, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesini oluşturan 1992 tarihli anlaşmadan başlayarak, daha önce birçok kez izlemiştik.

dellerin sistematik olarak emisyon azaltmalarının faydalarını hafife alıyor ve maliyetlerini olduğundan fazla tahmin ediyor. Dahası, ekonomistler tek bir politika çözümü olan karbon vergilerine olan hayranlıklarının kendilerine galip gelmesine izin verdiler. Bu durum, yalnızca karbon fiyatlarına güvenmenin emisyonları azaltmanın en uygun maliyetli yolu olduğu yönünde yanıltıcı iddialara yol açtı. Aslında net sıfır emisyonuna hızlı ve adil bir geçişin önünde duran birçok piyasa başarısızlığı, geniş bir politika portföyüne (karbon fiyatları da dahil) olan ihtiyacın altını çiziyor.

KONFERANSLAR İLE SONUÇ ALMAK BOŞ BİR HAYAL

Acil zorlukların olduğu bir dünyada, politika yapımcıların ve halkın iklim değişikliğine olan ilgisi sınırlıdır. Oybirliğiyle destek gerektiren, hiçbir sorumluluk yüklenmeyen ve sonuçta emisyonlar üzerinde çok az etkisi olan uluslararası konferanslara bu kadar odaklanmak yerine, enerjimizi dar ama önemli ekonomik sektörlerde dönüşümsel ilerleme sağlayabilecek anlaşmaların müzakere edilmesine yönlendirmeliyiz.

Oybirliğiyle destek gerektiren, hiçbir sorumluluk yüklenmeyen ve sonuçta emisyonlar üzerinde çok az etkisi olan uluslararası konferanslara bu kadar odaklanmak yerine, enerjimizi dar ama önemli ekonomik sektörlerde dönüşümsel ilerleme sağlayabilecek anlaşmaların müzakere edilmesine yönlendirmeliyiz.

Stratosferik ozon tabakasını koruyan Montreal Protokolü'nü veya Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmeyi (MARPOL) düşünün! Her iklim değişikliği COP'sinde verilen gönüllü taahhütlerin aksine, bu iki anlaşma uluslararası ticaret piyasaları aracılığıyla uygulanabilecek bağlayıcı yükümlülükler getirmiştir. Montreal Protokolü, katılımcı ülkelerin, katılımcı olmayan ülkelerle kloroflorokarbon (ozon tüketen kimyasallar) ticaretini yasaklıyor; MARPOL kapsamında ise limanlara erişim belirli teknik standartları karşılayan gemilerle sınırlandırılmıştır. İşte böylesi sonuç odaklı sözleşmelere daha fazla ihtiyaç var.

Stratosferik ozon tabakasını koruyan Montreal Protokolü'nü veya Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşmeyi (MARPOL) düşünün! Her iklim değişikliği COP'sinde verilen gönüllü taahhütlerin aksine, bu iki anlaşma uluslararası ticaret piyasaları aracılığıyla uygulanabilecek bağlayıcı yükümlülükler getirmiştir. Montreal Protokolü, katılımcı

ülkelerin, katılımcı olmayan ülkelerle kloroflorokarbon (ozon tüketen kimyasallar) ticaretini yasaklıyor; MARPOL kapsamında ise limanlara erişim belirli teknik standartları karşılayan gemilerle sınırlandırılmıştır. İşte böylesi sonuç odaklı sözleşmelere daha fazla ihtiyaç var.

Bu iki anlaşma işe yaradı çünkü olumlu geri bildirim etkileri yarattı. Ne kadar çok ülke katılmayı kabul ederse, diğerlerinin de katılması yönündeki baskı o kadar yüksek olur. Sonuç olarak, ozon tabakası birkaç on yıl içinde 1980 öncesi seviyesine geri dönecek ve petrolün yüzde 99'undan fazlası artık MARPOL spesifikasyonlarına göre taşınarak, deniz kirliliğinin önemli bir kaynağını neredeyse tamamen ortadan kaldıracak.

Aynı yaklaşım iklim anlaşmalarında da zaten işe yaradı. Montreal Protokolü'ndeki Kigali Değişikliği, güçlü bir sera gazı olan hidrofloro karbonları aşamalı olarak azaltıyor. Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi değişiklik, kritik bir katılım eşiğine ulaşıldığında olumlu bir geri bildirim etkisi yaratmak üzere tasarlanmış bir ticaret tedbirini içermektedir. Bu yapı nedeniyle onay her ülkenin çıkarınıdır.

Şimdi aynısını diğer önemli emisyon kaynakları için de yapmalıyız. Örneğin alüminyum üretimi her yıl küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık yüzde 2'sinden sorumludur. Ancak karbon anotlarını, inert anotlarla değiştirerek endüstri emisyonlarını önemli ölçüde azaltabilir. Bir alüminyum anlaşması, tarafların hem inert anotlara geçmesini hem de alüminyumunu yalnızca diğer katılımcı taraflardan ithal etmesini gerektirebilir.

ÇOK TARAFILIK ŞART TEHDİT DEĞİL EFEKTİF OLMAK KRİTİK ÖNEMDE

Tek taraflı ticari tehditlerin aksine, uluslararası iklim anlaşmalarına yönelik bu yaklaşım temelde işbirlikçi ve çok taraflıdır. Bu, Avrupa Birliği'nin yaptığı gibi yabancı üretime tek taraflı yerel düzenlemeler getirmekten veya ABD'deki bazılarının önerdiği gibi herhangi bir yerel düzenleme olmaksızın belirli ithalatlara karbon bazlı tarifeler uygulamaktan farklıdır. Bu yöntemler yalnızca misillemeye davetiye çıkarabilir.

Başarılı olmak için, uluslararası iklim anlaşmalarının ülkelerin ekonomik stratejileriyle, özellikle de gelecekte emisyonların

Uluslararası toplum Kyoto Protokolü'nden yanlış ders aldı. Gönüllü taahhütlere ve istek uyandıran hedeflere güvenmenin işe yaramadığı artık açık olmalı. Kyoto'nun sorunu teşvikleri doğru şekilde alamamasıydı.

çoğunun meydana geleceği Hindistan gibi düşük gelirli ülkelerin ekonomik stratejileriyle uyumlu olması gerekiyor. Bu nedenle Montreal Protokolü ve Kigali Değişikliği, daha zengin ülkelerin, daha fakir ülkelere uyum maliyetlerini ödemelerine yardım etmeyi kabul ettiği hükümler içermektedir. Uluslararası toplum Kyoto Protokolü'nden yanlış ders aldı. Gönüllü taahhütlere ve istek uyandıran hedeflere güvenmenin işe yaramadığı artık açık olmalı. Kyoto'nun sorunu teşvikleri doğru

şekilde alamamasıydı.

İklim anlaşmalarının bireysel sektörlerle odaklanması, yükümlülüklerin ticarete erişimle ilişkilendirilmesi ve uluslararası müzakerelerde zengin ve fakir ülkelerin "ortak ama farklılaştırılmış" rollerinin ele alınmasıyla dünyanın Dubai anlaşmasında belirtilen hedeflere ulaşma şansı daha yüksek olacak. Net sıfır emisyonu hızlı ve adil geçiş için çok taraflılığı esas alan, daha çok nitelikli anlaşma yapmalıyız. Yeterince konferans yapıldı zaten.

İklim değişikliğinin etkilerini hafifletme çabaları ve ÷lke bazlı havuz fonları hakkında pek çok veriye ulaşmak mümkñn. BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Kayıp ve Hasar Sentezi Raporu, afet hazırlığına ayrılmış yaklaşık 45 finansman penceresi belirledi ve 13'ü daha acil müdahaleye odaklandı.

pimiz Dünyayız"ın izinden giden "Lasting Legacy (Kalıcı Miras)" şarkısı Dubai'deki Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP28) yayınlandı. Resmi yardım marşında dünyanın dört bir yanından 13 sanatçının birlik, işbirliği ve iklim eylemi hakkında şarkı söylemesi yer alıyor. Buna mukabil COP28'in şarkılarla anılması gereken bir mirası Kayıp ve Hasar Fonu'nun başlatılması olmalı. Çok taraflı finansmana yönelik bu yeni kanal; fırtınalar, sıcak hava dalgaları, sel, heyelan, orman yangınları, kuraklık, deniz seviyesinin yükselmesi, biyolojik çeşitlilik kaybı ve çölleşme nedeniyle artan maliyetlerle karşı karşıya kalan gelişmekte olan ÷lkeleri desteklemeyi amaçlıyor. Küresel ısınmanın bu olumsuz etkileri her yıl yüz milyarlarca dolarlık zarara neden oluyor.

Fakat şu anda Kayıp ve Hasar Fonu'na verilen taahhütler hedefin oldukça altındadır. COP28'de Fransa, Almanya, İtalya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Birleşik Krallık'ın başını çektiği bağışçı ÷lkeler yaklaşık 700 milyon dolar vaat etti. Bu rakam zorluğun üstesinden gelmek için gerekenin çok altındaydı. Buna rağmen BAE'nin taahhüdü, yalnızca iklim değişikliği konusunda tarihi sorumluluğu olan ÷lkelerin kayıp ve zararın bedelini ödemesi gerektiği şeklindeki yaygın görüştten hoş bir sapmadır. Günümüz dünyasına, gezegenin durumuna ve iklimine ilişkin sorumluluğun herkes tarafından üstlenilmesi gerektiği sinyalini verirken, özellikle güçlü hükümetler arasında çok taraflı işbirliğinin öneminin altını çiziyor.

AFET HAZIRLIĞINA AYRILMIŞ 45 AYRI FON BULUNUYOR

Elbette çok taraflı sistem aracılığıyla iklim değişikliğinin azaltılmasına ve adaptasyonuna milyarlarca dolar yatırım yapılıyor. Uluslararası finansman kuruluşlarının neredeyse tamamının bu amaca yönelik imkanları bulunuyor. Örneğin, Uluslararası Para Fonu'nun, Kasım 2023 itibarıyla en az 41.1 milyar dolarlık bağış alan Dayanıklılık ve Sürdürülebilirlik Vakfı var. Buna ilave Merkezi Acil Durum Müdahale Fonu da dahil olmak üzere BM'nin de birkaç fonu var. İklim değişikliğinin etkilerini hafifletme çabaları ve ÷lke bazlı havuz fonları hakkında pek çok veriye ulaşmak mümkñn. BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Kayıp ve Hasar Sentezi Raporu, afet hazırlığına ayrılmış

İKLİM KAYIP VE HASAR FONU POTANSİYELİNİN FARKINA VARMAK

Derlememizin bu bölümünde şu soruyu da sormakta yarar var? Bu kadar çok yatırım açığı varken bunca giden nasıl karşılanacak? İşte burada henüz tazeliğini koruyan bir kavramın potansiyelinin farkına varmamız gerekiyor. Kavramın adı, "İklim Kayıp ve Hasar Fonu." Biraz bu konu üzerine yoğunlaşalım. Politika yapıcılar, COP28'de başlatılan Kayıp ve Hasar Fonu'nun iklim açısından hassas ÷lkeleri desteklemek için

yenilikçi bir yaklaşım benimsemesini sağladı mı? Maalesef ki hayır. Halbuki fon, proje bazında küçük miktarlarda para dağıtmak yerine, yeni nesil çok taraflı kuruluşların kurulmasına yardımcı olacak yapısal ve politika değişiklikleriyle desteklenmeli.

HEPİMİZ DÜNYAYIZ, KALICI MİRASINA SAHİP ÇIK!

Şimdi biraz nostalji yaparak ilerleyelim. 1985'in dünya çapında 20 milyondan fazla kopya satan hiti "We Are the World (He-

yaklaşık 45 finansman penceresi belirlendi ve 13'ü daha acil müdahaleye odaklandı.

Bu da Kayıp ve Hasar Fonu'nun bu kalabalık ve karmaşık alanda nereye oturacağı sorusunu gündeme getiriyor. Elbette hâlâ büyük bir finansman ihtiyacı var. Önemli boşluklar mevcut ve özellikle iyileştirme ve yeniden inşa için hibe finansmanının olmayışı özellikle endişe verici. Küresel faiz oranlarının arttığı bir ortamda daha fazla mali alan yaratmak için iklim riski sigortasının kapsamını genişletmek ve borç takaslarını (ve ertelemeleri) kolaylaştırmak da hayati önem taşıyacak. Öte yandan yeni fon, modası geçmiş ve amaca uygun olmayan çok taraflı bir sistemi onarmaya yönelik başka bir nafile girişime dönüşme riskiyle karşı karşıyadır; özellikle de finansmanı yetersizse.

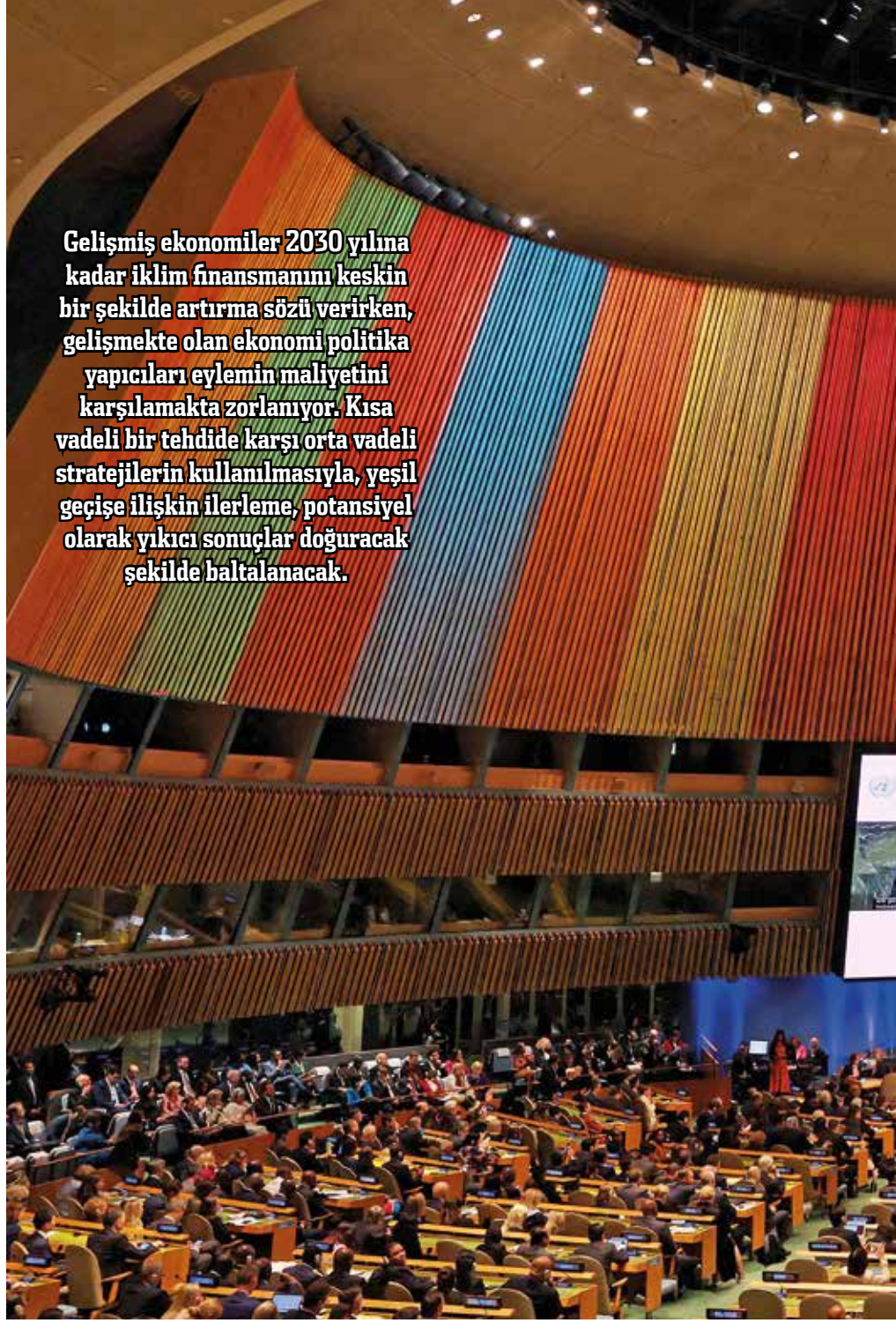
Bu sonuçtan kaçınmak için Kayıp ve Hasar Fonu'nun küçük miktarlarda para dağıtmayı içeren proje bazlı bir modelden uzaklaşması gerekiyor. Sorunun boyutu ve insanların çektiği acıların yoğunluğu göz önüne alındığında, fon bunun yerine yeni nesil çok taraflı kuruluşların kurulmasına yardımcı olacak yapısal ve politik yenilikleri benimsemelidir. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un geçen yıl düzenlediği Yeni Küresel Finansman Paketi Zirvesi ve Barbados Başbakanı Mia Amor Mottley liderliğindeki Bridgetown Girişimi, küresel finansal sistemin yeniden tasarlanması için birçok başlangıç noktası ve öneri sunuyor.

RAYDAN ÇIKMAYI UNUTUN! İSTAKRARA VE İLKELERE ODAKLANAN BİR YAPI ŞART

Daha spesifik olarak, Kayıp ve Hasar Fonu, ülkelerin iklim değişikliğini hafifletme ve uyum için yerel kaynakları daha etkili bir şekilde harekete geçirmeleri ve küresel finans piyasalarına ve çok taraflı kredilere adil şartlarda erişmelerinin yanı sıra farklı borç hafifletme biçimlerine erişmeleri için yeni bir şablon oluşturabilir. Fon ayrıca en savunmasız haneler ve küçük ve orta ölçekli işletmeler için küresel bir sigorta planı tasarlayabilir.

Günümüzün parçalanmış dünyasında Kayıp ve Hasar Fonu kolayca raydan çıkabilir. Ancak iklim açısından en savunmasız ülkelere, geçmiş on yıllarda elde edilen kalkınma kazanımlarından taviz vermeyecek şekilde toparlanma ve yeniden yapılanma konusunda yardımcı olmak herkesin ortak

Gelişmiş ekonomiler 2030 yılına kadar iklim finansmanını keskin bir şekilde artırma sözü verirken, gelişmekte olan ekonomi politika yapıcıları eylemin maliyetini karşılamakta zorlanıyor. Kısa vadeli bir tehdide karşı orta vadeli stratejilerin kullanılmasıyla, yeşil geçişe ilişkin ilerleme, potansiyel olarak yıkıcı sonuçlar doğuracak şekilde baltalanacak.

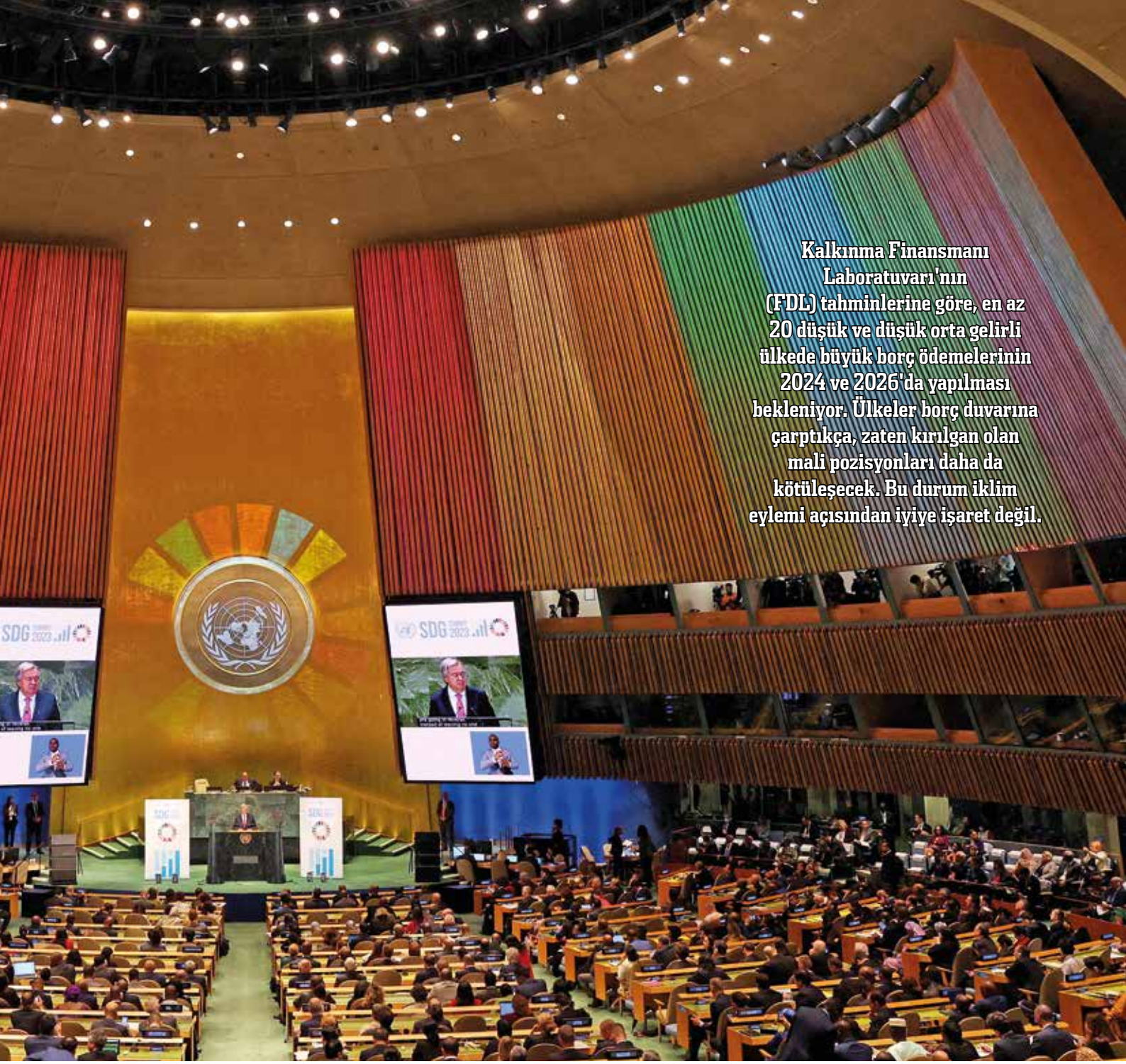
çıkarına. Bu ülkelere yeterli finansal ve diğer kaynakları sağlamak bütün dünya için istikrar anlamına geliyor.

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERİN BORÇ YARDIMINA İHTİYACI VAR

Evet birileri dünyayı kurtarmaktan söz ediyor ve bunu samimi bir şekilde dile getiriyor. Peki dünyayı kurtaracak eylemler bütününün maliyeti nasıl karşılanacak. Borç yardımına ihtiyaç yok mu? Kesinlikle var. Gelişmiş ekonomiler 2030 yılına kadar iklim

finansmanını keskin bir şekilde artırma sözü verirken, gelişmekte olan ekonomi politika yapıcıları eylemin maliyetini karşılamakta zorlanıyor. Kısa vadeli bir tehdide karşı orta vadeli stratejilerin kullanılmasıyla, yeşil geçişe ilişkin ilerleme, potansiyel olarak yıkıcı sonuçlar doğuracak şekilde baltalanacak.

Gelişmekte olan ekonomiler 2023'te borçlarını yönetmekte zorluk çekti. Bu yıl muhtemelen daha fazla zorluk ile karşı karşıya kalacaklar. Çoğunun nispeten küçük borç stokları olmasına ve iflas etmiş sayıl-

Kalkınma Finansmanı Laboratuvarı'nın (FDL) tahminlerine göre, en az 20 düşük ve düşük orta gelirli ülkede büyük borç ödemelerinin 2024 ve 2026'da yapılması bekleniyor. Ülkeler borç duvarına çarptıkça, zaten kırılğan olan mali pozisyonları daha da kötüleşecek. Bu durum iklim eylemi açısından iyiye işaret değil.

mamasına rağmen, birçok ülke ciddi likidite ihtiyacı içinde. Bu böyle devam ettiği sürece sadece borçlarını yönetmek için değil, aynı zamanda yeşil geçişe yatırım yapmak için de mücadele vermek gerekecek.

Gelişmekte olan ekonomiler son yıllarda aralarında COVID-19 salgınının, gıda ve enerji tedarik zincirlerinde savaşa bağlı aksamaların ve küresel enflasyondaki yükselişin de bulunduğu bir dizi dış şokla karşı karşıya kaldı. Üstelik sermaye piyasalarına erişimleri kısıtlanarak normal zamanlarda

olduğu gibi vadesi gelen kredileri çevirmeleri engellendi. Sonuç olarak ülkeler, altyapı yatırımı, sosyal refah programları ve iklim eylemi gibi öncelikler pahasına temerrüde düşmekten kaçınarak, vergi ve ihracat gelirlerinin büyük bir kısmını borçlarını ödemek için yönlendirmek zorunda kaldılar.

NOT GÖRÜNÜMLERİ BİRKAÇ YIL İÇİNDE NEGATİFE DÖNECEK

Gelişmekte olan ülkelerin görünümünün önümüzdeki birkaç yıl içinde daha da

kötüleşmesi muhtemel. Kalkınma Finansmanı Laboratuvarı'nın (FDL) tahminlerine göre, en az 20 düşük ve düşük orta gelirli ülkede büyük borç ödemelerinin 2024 ve 2026'da yapılması bekleniyor. Ülkeler borç duvarına çarptıkça, zaten kırılğan olan mali pozisyonları daha da kötüleşecek. Bu durum iklim eylemi açısından iyiye işaret değil.

İklim değişikliği uzak bir tehdit değil; etkileri halihazırda dünya çapında, özellikle de iklime karşı savunmasız gelişmekte olan ekonomilerde hissediliyor. Ancak geçen yıl

konuyla ilgili yapılan uluslararası zirveler hâyal kırıklığı yaratan bir mesaj verdi: Gelişmiş ekonomiler 2030 yılına kadar iklim finansmanını artırma sözü verirken, gelişmekte olan ekonomi politika yapıcılarını ciddi mali kısıtlamalarla mücadele ediyor. Kısa vadeli bir tehdide karşı orta vadeli stratejilerin kullanılmasıyla, gelişmekte olan ekonomiler, geçtiğimiz Haziran ayında Paris'te düzenlenen Yeni Küresel Finansman Paketi Zirvesi de dahil olmak üzere

ÇOK TARAFLI KALKINMA BANKALARINDA KAPASİTE GÜÇLENDİRMESİ YAPILMALI

Çok taraflı kalkınma bankaları önemli bir cankurtaran halatı sağlayabilir, ancak kapasitelerinin hızlı bir şekilde güçlendirilmesi gerekir. Dünya Bankası verilerine göre, dünyanın en yoksul ülkelerinin 2022'de çok taraflı kalkınma bankalarından aldıkları yeni imtiyazlı krediler, bu ülkelerin borç servisi ödemelerinden daha küçüktü ve bunun büyük bir kısmı özel ve ikili alacaklılara gitti. Özellikle gelişmiş ekonomilerdeki parasal sıkılaştırmanın da etkisiyle gelişmekte olan dünyadan artan sermaye kaçışı, likit olmayan düşük gelirli ülkelerin ihtiyaçlarını yoğunlaştıracak.

Ancak bu sadece finansal kapasite meselesi değil. Çok taraflı kalkınma bankaları, borçlarını geri ödemekte zorlanan ülkeleri destekleme konusunda en iyi ihtimalle tutarsız davrandı. Örneğin, hem Kenya hem de Etiyopya, yeni kredilerden sağladıkları borç hizmeti ödemelerinden daha fazlasını toplayan özel ve Çinli alacaklılarına borcunu ödeme konusunda baskı altında. Sadece Kenya, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve diğerlerinden bu yıl vadesi dolan borcunu yeniden finanse etmek için yeterli desteği aldı. Bunun aksine, Etiyopya'ya yapılan yardım son yıllarda azaldı. Sonuç olarak Etiyopya, GSYİH'nin yalnızca yüzde 25'ini oluşturmasına rağmen yakın zamanda dış borcunda temerrüde düştü. Kenya yaklaşımı elbette kalıcı çözüm anlamına gelmiyor. Likidi olmayan tüm ülkelere benzer düzeyde destek sağlamak, çok taraflı kalkınma bankalarının akışlarını 3'e katlamak anlamına geliyor.

LİKİDİTE KÖPRÜSÜ KURULMALI

Daha iyi bir yaklaşım, likidite kısıtlamalarıyla karşı karşıya kalan ülkeler için net

pozitif girişlerin kilidini açarak, kısa vadeli borç endişeleri ile uzun vadeli yatırım ihtiyaçları arasındaki açığı kapatmaya odaklanabilir. FDL'nin önerdiği gibi borçlular, alacaklılar ve çok taraflı kalkınma bankaları arasında, ülkelerin vadesi gelen borçlarını yeniden planlamalarına (vadeleri 5-10 yıl geciktirerek) izin verecek bir anlaşma, iklim dostu yatırımlar için mali alan yaratacaktır. Bu likidite köprüsünün işleme için, çok taraflı kalkınma bankalarının mevcut reform planlarını uygulama konusunda ilerlemeyi hızlandırması ve finansmanı önemli ölçüde artırması gerekirken, IMF de borç çevirme risklerinin yönetilmesine yardımcı oluyor. Daha da önemlisi, özel ve ikili alacaklıların yeniden planlamayı kabul etmesi gerekecek. Bu nedenle, G20'nin 2020'de başlattığı Borç Hizmetini Askıya Alma Girişimi ile karşılaştırıldığında teklif, daha uzun zaman ufuklarının yanı sıra özel sektör alacaklılarının katılımı için daha güçlü teşvikler içeriyor.

Alacaklıların programa gönüllü olarak katılmaya ikna edilebileceğine inanmak için iyi nedenler var. Sonuçta, güçlü büyüme beklentisi olan, borçlarını ödeyebilen ülkelerde yatırım yapmaya devam etmek onların çıkarıdır. Hiç kimse Zambiya ve Sri Lanka'yı tuzağa düşüren borç krizlerinden fayda sağlayamıyor. Her halükarda, alacaklılar faiz ödemelerini almaya devam edecek ve önümüzdeki yıllarda küresel faiz oranları düştükçe ve ekonomik büyüme beklentileri iyileştikçe, borçlular sermaye piyasalarına dönüşü anaparanın geri ödemesine devam edebilecekler.

Bu doğrultuda uygulanabilir bir plan oluşturmak uluslararası toplantıların görevidir. Yeterli likiditenin sağlanması için lojistik ve mali koordinasyona ihtiyaç duyulacaktır. IMF, Dünya Bankası ve bölgesel kalkınma bankaları arasındaki koordinasyon, katılımcı borçlu ülkelerin yeşil büyümeyi gerçekten destekleyen yatırımları takip etmesini sağlamak için de gerekli olacaktır. Likidite krizleriyle karşı karşıya olan ülkelere yardım etmek için hiçbir şey yapılmazsa, dünya istikrarsızlaştırıcı bir borç temerrüt dalgası riskiyle karşı karşıya kalacak ve yeşil geçişteki ilerleme, tüm dünya için yıkıcı sonuçlar doğuracak şekilde ciddi anlamda baltalanacaktır. Likidite köprüsü gibi umut verici çözümler bu tür sonuçları önleyebilecekleri için geniş bir küresel desteği hak ediyor.

İKLİM HAREKETİNİN YENİ BİR ANLATIYA İHTİYACI VAR

Öte yandan, bir konuya daha dikkat çekmekte yarar var. Artık iklim hareketinin de yeni bir anlatıya ihtiyaç duyduğunu kabul etmemiz gerekiyor. BM'nin 2023 Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu, üzerinde anlaşılacak hedeflere ulaşmanın aşamalı adımlar değil, kapsamlı reformlar gerektirdiğini gösteriyor. Toptan değişime geniş tabanlı destek sağlamak için politika yapıcılarının yeni anlatılar yaratması ve eşitlikçi ve adil bir dönüşümün peşinden gitmesi gerekecek.

2015 yılında, Birleşmiş Milletler'in 193 üyesinin tamamı, yoksulluğu sona erdirmeyi, gezegeni korumayı ve herkes için refahı teşvik etmeyi amaçlayan geniş bir politika gündemi olan 'Sürdürülebilir Kalkınma Hedefine (SKH)' 2030 yılına kadar ulaşmayı kabul etti. Yıllar sonra BM'nin Küresel Sürdürülebilir Kalkınma Raporu 2023 (GSDR), dünyanın bu hedeflere ulaşmak-

Likidite krizleriyle karşı karşıya olan ülkelere yardım etmek için hiçbir şey yapılmazsa, dünya istikrarsızlaştırıcı bir borç temerrüt dalgası riskiyle karşı karşıya kalacak ve yeşil geçişteki ilerleme, tüm dünya için yıkıcı sonuçlar doğuracak şekilde ciddi anlamda baltalanacaktır.

tan uzak olduğu konusunda uyarıda bulunuyor. Yoksulluk ve açlık artıyor, sera gazı (GHG) emisyonları artmaya devam ediyor ve mevcut ilerleme hızıyla cinsiyet eşitliğine ulaşmak 300 yıl alacak.

GSDR'ye göre sürdürülebilirlik dönüşümü, yeni teknolojilerin, altyapının ve karar verme yaklaşımlarının eskilerin yerine geçtiği, mevcut versiyonların olumsuz etkilerini gidererek daha iyi sonuçlar ürettiği bir süreç. Bu değişiklik genellikle dirençle karşılanıyor ve çatışmaya yol açabiliyor çünkü bunun bir maliyeti var. Şirketlerin yeni iş modelleri ve pazarlar bulması gerekiyor ve işçiler yeniden eğitim almaya ve ardından yeni işler bulmaya zorlanıyor. Politika yapımcılar bu sonuçları öngörmeli ve planlamalı.

YENİLENEBİLİR ENERJİ, FOSİL KAYNAKLARIN TAMAMLAYICISI OLMAMALI, YERİNE GEÇMELİ

Örneğin yenilenebilir enerjiye dair ortaya çıkan yeniliklerin karşılaştığı di-

renç noktalarını inceleyelim. Çoğu ülkede yenilenebilir kaynaklar, fosil yakıtların yerine geçmekten ziyade tamamlayıcı niteliktedir. Ancak Avrupa Birliği'nin 2050 yılına kadar hedeflediği net sıfır sera gazı emisyonuna ulaşmak için tam bir geçiş yapmak gerekiyor. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ve elektrikli araçlar gibi temiz teknolojilerin büyük ölçekli dağıtımına ek olarak, Özellikle Afrika'da enerji altyapısına yapılan yatırımların ve enerji verimliliğinin artırılması gerekiyor. Alan ve mobilite hizmetlerinin kolektif olarak sağlanmasını ve kullanımını vurgulayan sosyal yenilikler de enerji kullanımının azaltılmasına yardımcı olabilir.

Açlığa son vermek ve biyolojik çeşitlilik kaybını durdurmak için de kapsamlı değişikliklere ihtiyaç var. Zengin ülkelerdeki insanlar et tüketimini büyük ölçüde azaltmalı, bitki bazlı beslenmeyi benimsemeli ve gıda israfını yarıya indirmelidir. Küresel ölçekte tarım, toprağı, suyu ve biyolojik çe-

şitliliği koruyan düşük girdili ve çok işlevli üretim sistemlerini benimsemeli ve sağlıklı bir çevre sağlamak için ağır metaller ve plastikler gibi kalıcı kirleticilerin kullanımı önemli ölçüde azaltılmalıdır.

CİNSİYET EŞİTLİĞİ ŞART

İnsan refahını ve katılımını teşvik etmek için politika yapımcıların, kadınların yasal statüsünün ve ekonomik özerkliğinin güçlendirilmesini gerektiren cinsiyet eşitliği hedeflerini aralıksız takip etmeleri gerekiyor. Üstelik yüksek emisyon salımı yapan ülkelerde karbona bir fiyat koymak, düşük gelirli ülkelerin eğitim ve sağlık hizmetlerini iyileştirmek için kullanabileceği küresel bir sosyal koruma fonu için gelir yaratabilir. Bu, yoksulluğun azaltılmasına yönelik uzun bir yol kat edecektir. Bu ölçekte bir dönüşümü başarmak kolay olmayacak. Anlatımın gücü tam da burada devreye giriyor. İnsanlar, bu değişikliklerin yaşanabilir bir gelecek inşa etmenin en

iyi yolu olduğuna ve mevcut gıda-
tımızın yalnızca insan varlığını tehdit
eden felaket sonuçlara yol açacağına
ikna edilmeli.

Anlatıyı değiştirmek için politika
yapıcıların toptan değişime yönelik
geniş tabanlı siyasi ve toplumsal des-
teği nasıl sürdüreceklerini öğrenmeleri
gerekecek. Bu, partizan çatışmalardan
ziyade ortak amaca odaklanmak,
adil bir yeşil dönüşüm sağlayabilecek
uzun vadeli stratejiler geliştirmek ve
maliyetlerin dağıtımına ilişkin çatış-
maları belirleme ve çözme konusun-
da proaktif olmak anlamına gelir. Bu
aynı zamanda uygulama sorunlarını
belirlemek ve politikaları buna göre
ayarlamak için sivil toplum, özel sek-
tör ve sendikalarla birlikte çalışmak
anlamına da geliyor. Bölgeler içinde ve
bölgeler arasında karşılıklı öğrenmeyi
ve alışverişi mümkün kılan ortaklıklar
geliştirmek, bu kapasitenin geliştiril-
mesine yardımcı olabilir.

REFORMA DİRENECEK OLANLAR SÜREÇ İÇİNDE KAZANILMALI

Demokratik süreçler, dönüşümün
maliyetlerini adil bir şekilde dağıtan
politikaların tasarlanması için temel-
dir. Ancak gereken değişimin boyutu
o kadar büyüktür ki işleri veya geçim
kaynakları etkilenen herkes reforma
direnecektir. Özellikle gelir ve servet
eşitsizliğinin yüksek düzeyde oldu-
ğu toplumlarda, insanların böyle bir
paradigma değişimi sırasında daha
kötü durumda olacaklarına inanma
olasılıkları daha yüksek. Bu nedenle
politika yapıcılar bu dönüşümün mer-
kezine eşitlik ve adaleti koymalı ve ma-
liyetlerin farklı gelir grupları ve nesiller
arasında nasıl paylaşılması gerektiğini
belirlerken şeffaflık ve hesap verebilir-
liğe bağlı kalmalıdır. Üzerinde mutabık
kalınan hedeflere ilişkin ilerlemenin
izlenmesi, özellikle halkın hükümeti
hesap verebilir kılmasına, hukukun
üstünlüğünü güçlendirmesine ve ku-
rumlara güven oluşturmaya olanak
tanıyacaktır. Sürdürülebilir kalkınma
hedeflerine ulaşmak demokratik fikir
birliğine bağlı olduğu kadar, bu radikal
ancak gerekli reformların sürdürülmesi
de demokrasiyi güçlendirebilir.

DENGESİZ HAVA KOŞULLARI ÇEKİRGE İSTİLLARINI ARTIRACAK

Afrika ve Ortadoğu'daki çekirge istilaları riski ile iklim
değişikliği arasındaki bağlantıyı incelemek için Birleşmiş
Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO), Çekirge Merke-
zi verilerinde yer alan 1985-2020 yıllarındaki çöl çekirge
istilalarını analiz eden araştırmacılar bizlere dikkatle
takip etmemiz gereken veriler sunuyor. Uzak mesafeler
boyunca ortaya çıkan istilalara neyin sebep olduğunu
anlamak için çekirgelerin hareket şeklini irdeleyebile-
cekleri veri güdümlü bir çerçeve oluşturan araştırmacılar, istilalara maruz kalan 48 ülkeden
en fazla Kenya, Fas, Nijer, Yemen ve Pakistan'ın etkilendiğini belirledi. Son 25 yıldaki en kötü
çöl çekirgesi istilalarının, 2019 ve 2020 yıllarında meydana geldiği kaydedilen araştırmada,
çekirgelerin yüz binlerce dönüm ekilmiş araziye istila edip, buralardaki ekinleri, ağaçları ve
diğer bitki örtüsünü bozarak gıda güvenliğini ciddi şekilde tehdit ettiği aktarıldı.

Araştırmacılar çöl çekirgesi istilaları ile hava sıcaklığı, yağış miktarı, toprağın nemi ve rüz-
gar gibi koşullar arasında güçlü bağlantı olduğunu buldu. Çekirgelerin ani yağış alan çorak
alanları istila etmeye daha yatkın olduğunu, istilalardaki çekirge sayısının hava koşullarından
fazlasıyla etkilendiğini tespit eden araştırmacılar, El Nino hava olayının da daha geniş çaplı
çekirge istilalarıyla ilişkili olduğunu belirledi. Araştırmada, Fas ve Kenya gibi istilaya yatkın
bölgelerin yüksek risk altında olduğu ancak çekirge yaşam alanlarının 1985'ten bu yana
genişlediği aktarılırken bu alanın 21. yüzyılın sonunda tahminen Batı Avrupa ve Batı Orta
Asya'ya doğru en az yüzde 5 daha genişleyeceği öngörüldü.

Çöl çekirgeleri 1 günde 35 bin kişinin gıdasını tüketebiliyor

Arap Yarımadası'nın güneyindeki Rubülhali Çölü'nün normalde çekirge istilasına görülen
bir yer olmadığına işaret edilen araştırmada, 2019'da bölgede görülen kasırgalarla çölün
tatlı su gölleriyle dolmasının ardından çoğalan çekirgeler nedeniyle istilaya uğradığı ifade
edildi. Araştırmada, aşırı yağmur ve rüzgarların giderek daha fazla çekirge istilalarına yol
açacağı vurgulanarak ısınan hava koşulları nedeniyle bu istilaların önlenmesi ve kontrol
altına alınmasının daha da zorlaştığı kaydedildi. FAO, çöl çekirgelerini dünyadaki en yıkıcı
göçmen böcek olarak tanımlıyor. 1 kilometrekarelik alanda bulunan 80 milyon çekirge, 1
günde 35 bin kişiye yetecek kadar gıdayı tüketebiliyor. Dünya Bankasına göre, 2003-2005
yıllarında Batı Afrika'da görülen çekirge istilaları 2.5 milyar dolarlık gıda tahribine yol açmış,
istilayla mücadele için 450 milyon dolar harcanmıştı.

TOBB2B

BİR TIKLA DÜNYA TİCARETİ

TİCARETTE BİRLİĞİN GÜCÜ

www.tobb2b.org.tr

Satış

Alım

İşbirliği

İhale ve
Özelleştirmeler

TOBB2B - TÜRKİYE ODALAR ve BORSALAR BİRLİĞİ'NİN BÜNYESİNDE
KURULAN BİR ULUSLARARASI TİCARET PLATFORMUDUR.

**“Uluslararası standartta bir
'tahkim' imkânı sağlamalıyız”**

Türk Dünyası İş Forumu, Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği tarafından, TOBB ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirildi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Kadın ve genç girişimcileri yönlendirerek, yatırımcıları ülkelerimize çekmek için, uluslararası standartta bir "tahkim" imkânı sağlamak gerekiyor" dedi.

İSTANBUL

“Yatırım yeri sorunu çözülmeli”

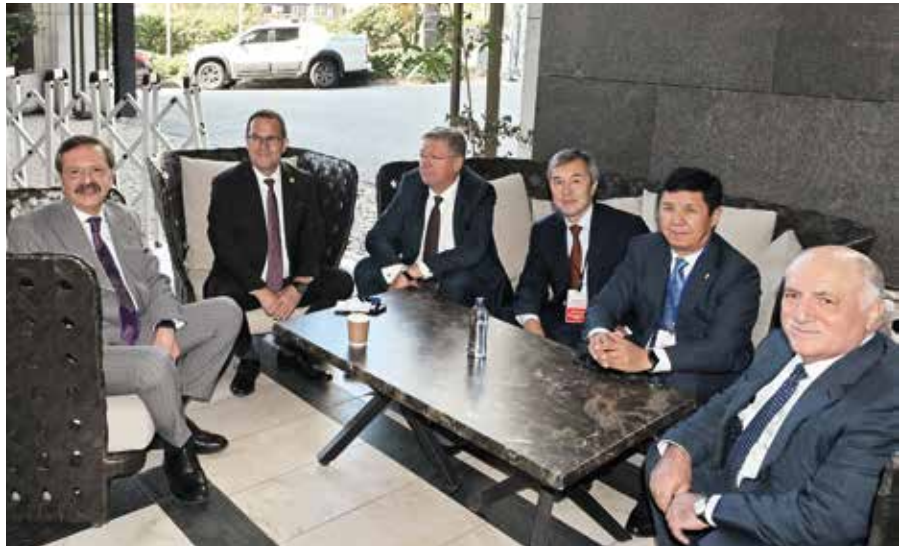
Yatırımların önünü açabilmek üzere, yatırım yeri sorununun çözümlenmesini de talep eden M. Rifat Hisarcıklioğlu, sanayi yatırımlarının ülke yüzölçümü içindeki payının Almanya'da yüzde 4, İtalya'da yüzde 2.8, OECD ortalamasının bile yüzde 2.4, bizde ise sadece binde 3 olduğundan bahsetti. Sanayinin, dünyadaki rakiplerinin onda biri kadar alanda faaliyet gösterdiğini, buna rağmen küresel rekabette ayakta kalmayı başarabildiğimize dikkat çeken Hisarcıklioğlu, “Sanayi arzilerinin kapasitesinin en az 2 katına çıkarılmasına ilişkin bir master plan hazırlanmalı, arsa alımı ve bina inşaatına ilişkin finansman çözümleri geliştirilmeli. Böylece sanayicimiz kısıtlı sermayesini daha verimli alanlarda yatırım yaparak değerlendirmeli” ifadelerini kullandı. İç Anadolu-Doğu Akdeniz kuşağında yeni bir sanayi havzası planlaması yapılması gerektiğine dikkati çeken Hisarcıklioğlu, “Bu yeni sanayi havzasıyla, bir taraftan Marmara'daki yükü azaltabilir, aynı zamanda da yüksek teknoloji yatırımlar için Marmara'da alan açabiliriz” şeklinde konuştu.

Forumda konuşan Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, fırsat buldukça üye ülkeleri ziyaret ettiğini, hazırlanan vizyon belgelerinde, üretimi çeşitlendirmeyi ve özel sektörü öne çıkarmayı hedefleyen politika ve uygulamaları görmenin kendisini çok heyecanlandığını söyledi. Doğal kaynaklara sahip olmanın, kalkınma için tek başına yeterli olmadığını vurgulayan Hisarcıklioğlu, “Bizler de ekonomik yapımızı çeşitlendirmeli ve geliştirmeliyiz. Bunun için, sanayi ve ticarete yönelerek, girişimciliği güçlendirmeliyiz. Ülkelerimizi, halklarımızı, daha zengin kılmamızın tek yolu budur” dedi. Hisarcıklioğlu, bu süreçte ilk olarak, aradaki ticaret hacmini artırmak ve engelleri kaldırmak gerektiğine dikkat çekti. Ticarete önemli konulardan birinin de gümrük geçişleri olduğundan söz eden Hisarcıklioğlu, “Bizim coğrafyamızda, kara gümrük kapılarının önemi çok büyük. Ticaret Bakanlığımızın onayı ve destekleri sayesinde TOBB olarak, bunları yenileme ve işletme konusunda, büyük tecrübemiz ve başarımız var. Yaptığımız projeler, Birleşmiş Milletler tarafından da başarı hikâyesi olarak kabul edildi ve dünyaya örnek gösterildi” ifadelerini kullandı.

“İkili serbest ticaret veya tercihli ticaret anlaşmalarının tamamlanması gerekiyor”

Önem verdikleri bir diğer konunun girişimcilik olduğunu dile getiren M. Rifat Hisarcıklioğlu, girişimciliği artırmak ve özel sektörü geliştirmek suretiyle, 2 alanda küresel bir başarıya imza attıklarını ifade etti. Turizmde de son 30 yılda, büyük ilerleme gösterdiklerini söyleyen Hisarcıklioğlu,

dünyanın ilk 5 turizm destinasyonu arasına girdiğimizi belirtti. Yurtdışı müteahhitlik sektöründe, dünyada ikinci sıraya yükseldiğimize dikkat çeken Hisarcıklioğlu, “Türk Devletleri Teşkilatını oluşturan Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkiye ile gözlemci üyeler KKTC, Macaristan ve Türkmenistan; yaklaşık 1.3 trilyon dolarlık ekonomik büyüklüğe, 856 milyar dolarlık dış ticaret hacmine ve 174 mil-

yonluk nüfusa sahiptir" şeklinde konuştu.

Sadece bu rakamların bile, bir araya gelindiğinde, nasıl büyük bir küresel güce dönüşebileceklerini gösterdiğini belirten Hisarcıkloğlu, bu gücü harekete geçirmek için, önce aradaki iktisadi entegrasyonu güçlendirmek gerektiğini vurguladı. İkili serbest ticaret veya tercihli ticaret anlaşmalarının tamamlanması gerektiğini söyleyen Hisarcıkloğlu, şöyle devam etti: "Bizim Bakanlarımızdan ricamız, önümüzü açmaları. Türkiye olarak, biz bunu Azerbaycan ve Özbekistan ile gerçekleştirdik. Hizmetler ticareti ve yatırımlar alanında serbest ticaret anlaşması çalışmalarının tamamlanması gerekir. Dijital Ekonomi alanındaki Ortaklık Anlaşması çalışmaları müzakerelerinin de kısa sürede somut bir anlaşmayla sonuçlanmasını bekliyoruz. Biz de önce, ülkelerimiz

arasındaki ticari engelleri kaldırmalı, birbirimizle ticareti artırmalıyız."

"AB benzeri bir bütünleşme başarı hikâyesini, biz de yazmalıyız"

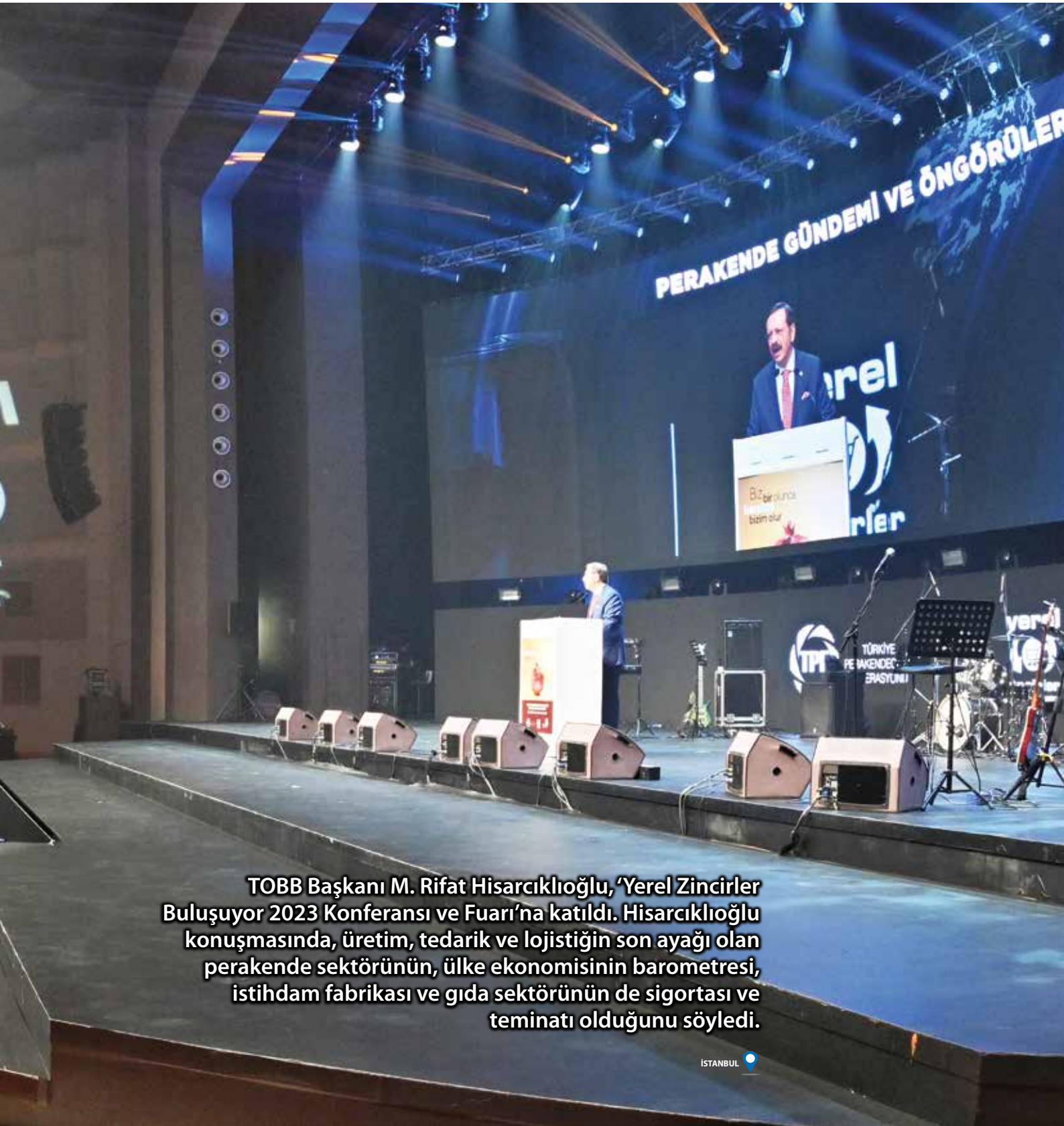
Sonuç olarak, AB benzeri bir bütünleşme başarı hikâyesini, bizim de yazmamız gerektiğinin altını çizen M. Rifat Hisarcıkloğlu, kadın ve genç girişimcileri yönlendirerek, yatırımcıları ülkelere çekmek için, uluslararası standartta bir "tahkim" imkânı sağlamak gerektiğini ifade etti. Türkiye olarak, tahkim sistemini getirdikten sonra, yılda 1 milyar dolar olan FDI girişinin, 10 milyar dolarları geçtiğine dikkat çeken Hisarcıkloğlu, "İşte bu vizyonla, sizlerle birlikte İstanbul'da, İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezini kurduk. Hep birlikte buradan yararlanmalıyız. Hazar Denizi gibi, çok önemli

bir geçiş noktasını, daha aktif ve daha az maliyetli şekilde kullanmalıyız. Trans-Hazar Doğalgaz boru hattının inşasına bir an önce başlamamız gerekli. Azerbaycan ile Türkmenistan arasındaki iş birliğinden oldukça memnunuz" değerlendirmesinde bulundu. Rusya Ukrayna savaşının da Türkmenistan-Azerbaycan doğalgaz boru hattının daha da önemli hale geldiğini gösterdiğini belirten Hisarcıkloğlu, Türk Devletler Teşkilatını ve Birliğini, bu hedefe ulaşmalarını sağlayacak, stratejik önemde adımlar olarak gördüklerini aktardı. Böylece, aradaki dayanışmanın daha da artacağını ve yeni iş birliği imkânlarının gelişeceğini vurgulayan Hisarcıkloğlu, "İnanıyorum ki, el ele verirse, hükümetlerimiz ve iş dünyası birlikte çalışırsa, yeni başarı hikâyelerini, Türk dünyası da yazacaktır" diye konuştu.

“Perakende sektörü ülke ekonomisinin barometresi, istihdam fabrikasıdır”

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, 'Yerel Zincirler Buluşuyor 2023 Konferansı ve Fuarı'na katıldı. Hisarcıkloğlu konuşmasında, üretim, tedarik ve lojistiğin son ayağı olan perakende sektörünün, ülke ekonomisinin barometresi, istihdam fabrikası ve gıda sektörünün de sigortası ve teminatı olduğunu söyledi.

İSTANBUL

Perakende sektörün ekonominin öncü göstergesi olduğunu belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, bu nedenle tüm dünyada perakende verilerinin kritik ekonomik gösterge olarak kullanıldığını ifade etti. Türkiye'nin büyümesinde perakende sektörünün gelişmesinin payı ve katkısının büyük olduğunu dile getiren Hisarcıkıoğlu, perakende sektörünün, hem yerel ekonomiyi büyütüp imalatı artırdığını, hem de yerel kaynakların yerel KOBİ'ler tarafından işlenerek pazarlara sunulmasını sağladığını aktardı. Yerel zincirlerin de bu sektörün lokomotifini olduğundan söz eden Hisarcıkıoğlu, yerel zincir marketlerin, yerel ekonominin güçlenmesi, yerel istihdamın hareketlenmesi ve küçük işletmelerin ekonomiye doğrudan katılmasıyla ilgili stratejik öneme haiz olduğunu belirtti. Sektörün, pandemiyin yoğun yaşandığı dönemde dahi istihdam sayısını yükselttiğini ve istihdama katkı vermeye devam ettiğini dile getirdi.

"Yerel marketler geleneksel gıda perakendeciliği kanalının modernize olmasında önemli bir rol üstleniyor"

Kendisinin de sektörü yakından tanıyan biri olarak, federasyonla devamlı diyalog

içinde olduğunu söyleyen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, "Zira Türkiye Perakendeciler Federasyonu çatısı altında toplanan yerel market zincirleri, üretici ve tüketici arasında önemli bir köprü vazifesi görüyor. Ülke ekonomisinin, hem ulusal hem de yereldeki gelişmesine ciddi oranda katkı sağlıyor" diye konuştu. Toplam mağaza adedi 5 bin 500'ü bulan yerel marketlerin, özellikle geleneksel gıda perakendeciliği kanalının modernize olmasında çok önemli bir rol üstlendiğine dikkat çeken Hisarcıkıoğlu, yerel zincirlerin aynı zamanda sağladıkları iş imkânlarıyla, kadınların ve gençlerin işgücüne katılımını da desteklediğini kaydetti. Dolayısıyla sektörü güçlendirecek her adımın, esasında ekonominin tamamına yayıldığını belirten Hisarcıkıoğlu, "İşte bu konferans, bize, işimizi daha iyi nasıl geliştireceğimize ilişkin fikirler vermesi açısından çok büyük bir imkân sunuyor" şeklinde konuştu.

"Private label" markalı ürünler KOBİ'lerin büyümesini ve markalaşmasını engelliyor"

Sektörün yaşadığı sorunları bildiğini belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, öncelikle, piyasada nakit akışındaki yavaşlamanın, yüksek enflasyon ve maliyet

artışlarının herkesi zorladığını ifade etti. Diğer taraftan sektörde haksız rekabete yol açan uygulamaların da mevcut olduğunu dile getiren Hisarcıkıoğlu, "Private label" markalı ürünler, hem KOBİ'lerimizin büyümesini, hem de markalaşmasını engelliyor. Sektörün kendi içinde de rekabetini bozuyor. Bir taraftan markalaş diyoruz. Ama markalaşmanın da paçasından tutuyoruz. Eğer bu işin önü alınmazsa, milli bir sanayimiz kalmaz. Sanayicimiz ve üreticimiz de taşeronlaşır" ifadelerini kullandı. Bir diğer önemli konunun da düşük gramajlı ürünler olduğundan söz eden Hisarcıkıoğlu, aynı ürünün aynı ambalaj içinde, ama düşük gramajla sunularak tüketicinin aldatıldığını dile getirdi. Bunun esasında tüm sektörün yaşadığı bir sorun olduğunu ifade eden Hisarcıkıoğlu, "Bunun önüne geçmek üzere, perakende satışta sunulan ürünlere "standart gramaj uygulaması" getirmeyi konuşmalıyız" dedi.

"Yerel marketlerin alternatifler arasından nasıl ayrışacağını düşünmeliyiz"

"Kamudan talep ederken, çuvaldızı da kendimize batıracağız" diyen M. Rifat Hisarcıkıoğlu, eskiden alışverişlerin tek nokta-

"Şirketin veya ürünün ya mobil uygulaması olmalı ya da mobil bir uygulamanın içerisinde yer almalı"

Rifat Hisarcıkıoğlu, sektörün geleceğinin parlak olduğunu, Türkiye'nin çok hızlı biçimde şehirleştiğini söyledi. Artık daha şehirli, daha mobil, daha hızlı ve kolay tüketim yapmak isteyen, büyük bir nüfus olduğunu belirten Hisarcıkıoğlu, onların tüketim kalıplarına en çok uyan, onların taleplerine en hızlı cevap veren sektörün de perakende sektörü olduğunu ifade etti. O yüzden sektöre, firmalara sahip çıkıp, korumak gerektiğini vurgulayan Hisarcıkıoğlu, "Bu noktada bazı önerilerim olacak. Mobil uygulamalar, tüketicilere müthiş kolaylık sağlıyor. Mobil uygulamalar üzerinden şirketlere veya ürünlere ulaşıp ulaşılamadığı, tüketici tercihlerinde çok daha önemli hale geldi. Bu nedenle şirketinizin veya ürününüzün; ya mobil uygulaması olacak ya da geliştirilen mobil bir uygulamanın içerisinde yer alacak" şeklinde konuştu. Dünyanın en değerli arazisinin artık cep telefonu ekranı olduğunu tekrar hatırlatan Hisarcıkıoğlu, bu ekranda yer almak gerektiğinin altını çizdi. Aradan geçen zamanın ne kadar haklı olduğunu gösterdiğini belirten Hisarcıkıoğlu, "Bu trend devam edecek ve gelecekte daha da önemli hale gelecek, ıskalamayalım. İkincisi, ortaklık yapmak ve ortak hareket etme kültürünü öğrenmek lazım. Bu devirde daha çok kazanmak istiyorsan, daha çok alacaksın, daha çok satacaksın, yani ölçek ekonomisi sağlayacaksın" ifadelerini kullandı.

dan yapıldığını, şimdi ise indirim marketleri, benzin istasyonlarındaki marketler, tanzim satışlar, Tarım Kredi Kooperatifleri, e-ticaret siteleri ve hızlı teslimat şirketleri olduğunu belirtti. Alternatifin bu kadar çok olduğu yerde, yerel marketler olarak, bunlardan nasıl ayrışabiliriz, sorusuna cevap bulabilmek gerektiğini söyleyen Hisarcıkloğlu, şöyle devam etti: "Diğer yandan eski tüketici profili de yok. Hayat hızla, dijitalde doğru evriliyor. Tüketici, dijitalde. Alışverişini de dijitalde taşıyor. Ürün incelemesi, ürün kıyaslaması, ne, nerede, nasıl sorgusu, marka deneyimi, tecrübe paylaşımı, hepsi internete. Bunlara kim daha rahat cevap verebiliyorsa onun şansı daha çok olacak. Teknolojiye ayak uyduramayan geri kalacak."

"Gündem, kullanıcı dostu dijital mecra tasarımları, online satış yapma stratejileri, dijital görünürlük olmalı"

Geleceğin e-ticarette ve mobil uygulamalarda olduğunun altını çizen M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Bunlara da en hızlı sizler adapte olabilirsiniz. Bu nedenle gündemimizde; kullanıcı dostu dijital mecra tasarımları, mobil uyumluluk, online satış yapma stratejileri, dijital görünürlük olmalı" ifadelerini kullandı. Dünyada takip edilen bir konunun da veri madenciliği, yani ham veriyi bilgiye dönüştürüp kullanmak olduğunu söyleyen Hisarcıkloğlu, "Bugün herhangi bir market veya dükkanın raflarındaki ürünlerin yüzde 99'u barkodlu. Barkodları size ulaştıran, bu sistemin ülkemizde işletilmesini sağlayan da, TOBB çatısı altında faaliyet gösteren Global Standartlar 1 yani kısa adıyla GS1

Türkiye organizasyonudur. Kasada duyduğunuz o "Bip" sesi, arka planda GS1 sisteminin çalıştığını gösteriyor. Bu barkodlar, ürünün sadece kasadan hızla geçmesini sağlamakla kalmıyor. Sizlere, stok, sipariş, sevkiyat süreçlerini daha etkin yönetmemize de imkân veriyor. Ticaretin nereye evrildiğini ve değişen tüketici davranışlarını size gösteriyor" değerlendirmesinde bulundu.

Ayrıca, kullanılan her barkod sayesinde, satılan malın stoktan düştüğünü, stoğun belli seviyenin altına düşünce otomatik sipariş edildiğini anlatan Hisarcıkloğlu, tüketicinin de barkod sayesinde daha güvenilir alışveriş yaptığını aktardı. Ürünün her aşamada izlenebilmesinin sağlandığını söyleyen Hisarcıkloğlu, şunları kaydetti: "Ürün kime ait, ne zaman üretildi, ne kadar soğuk hava deposunda kaldı gibi, hangi bilgiye ihtiyaç varsa, bunlara ulaşılabilir. Dünya Ticaret Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü de, ürün ve tedarik zinciri ile ilgili konularda GS1'i bizi referans gösteriyor. Sizler de GS1 uygulamalarını yakından takip edip, kullanarak, daha verimli, etkin bir çalışma düzeni kurabilir ve tüketicinin beklentilerine daha hızlı cevap verebilirsiniz."

"Yerel markalarla iş birliği yapın"

Üçüncü olarak da illerdeki yerel markalarla iş birliği yapılması tavsiyesinde bulunan Rifat Hisarcıkloğlu, yerel üretici markaları ortak paydaş olarak kurgulamaları, birlikte büyümeleri gerektiğini dile getirdi. Coğrafi işaretli ürünlere sahip çıkmaları gerektiğini belirten Hisarcıkloğlu, "20 sene önce coğrafi işaretli ürün sayımız sadece

31. Bugün bin 400'ü geçtik. TOBB ile Odalarımız ve Borsalarımız bu işe sahip çıktık. Yerel ürünlerimize ve yerel değerlerimize coğrafi işaret kazandırdık, bunları koruma altına aldık. Bu işe sadece yurtiçinde değil, yurtdışında da sahip çıktık" diye konuştu. Ürünlere, Avrupa Birliği'nde de coğrafi işaret tescili sağladıklarına dikkat çeken Hisarcıkloğlu, Birlik nezdinde korunma hakkı elde eden tescilli coğrafi işaret sayısının 14'e yükseldiği bilgisini verdi.

Artık kimsenin bunları kendilerinden habersiz ve izinsiz kullanamayacağını belirten Hisarcıkloğlu, "12 bin yıllık geçmişimize onlarca medeniyete ev sahipliği yapan Anadolumuz, daha böyle binlerce yöresel ürünü barındırıyor. Ama bu değerlerimizi tanıtır pazarlamazsak, ekonomiye kazandıramazsak hiçbir kıymeti yok" ifadelerini kullandı. Artık insanların yerel ve doğal ürünleri tercih ettiği üzerinde duran Hisarcıkloğlu, insanların bunlar için de daha fazla para ödemediğinden, coğrafi işaretli ürünlerin de kendilerine bu imkânı sunduğundan, üretici ve müteşebbislerin de bu fırsatları değerlendirmesi gerektiğinden bahsetti. Hisarcıkloğlu, el ele verince başaramayacakları, altından kalkamayacakları bir yük olmadığına inandığını belirterek, "Zaten bu yılki konferansın ana teması olarak çok güzel bir tema belirlemiştiniz. "Biz bir olunca bereket bizim olur". Ben de her zaman konuşmalarımda, camiamıza verdiğim mesajlarda değindiğim bir konusu aslında. "Birlikte rahmet ve bereket, ayrılıkta azap vardır." Ben demek yerine biz demek; başarıyı ve beraberliği getirecektir" dedi.

Kafkaslara ve Asya'ya açılan Türkgözü Gümrük Kapısı modernize edildi

Ardahan'ın Posof ilçesinde modernizasyonu tamamlanan Türkgözü Gümrük Kapısı'nın açılış törenine katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkılıoğlu, "Ardahan'ı ve ülkemizi, Kafkaslara ve Asya'ya daha güçlü bir şekilde bağlayacak, bu topraklara daha fazla refah ve zenginlik getirecek, çok önemli bir adım atıyoruz. Ülkemiz ve iş dünyamız adına gururlu ve mutluyuz" dedi.

ARDAHAN

Ticaret Bakanı Ömer Bolat ile birlikte açılışa katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ticaretin olduğu yerde para, paranın olduğu yerde zenginlik, zenginliğin olduğu yerde de huzur bulunduğunu dile getirdi. Ticaretin rotasını, bu coğrafyaya çevirmeyi hedeflediklerini söyleyen Hisarcıklıoğlu, Türkgözü Sınır Kapısıyla, bu hedef doğrultusunda bir adım daha attıklarını, hükümetin olumlu yaklaşımı ve onayıyla dünyada bir ilki gerçekleştirdiklerini ifade etti. Kara gümrük kapılarını yap-ışlet-devret modeliyle modernize etmeye başladıklarını belirten Hisarcıklıoğlu, "Bunu yaparken devlete tek kuruş maliyet yük-

lemedik. Kamu bütçesinden tek bir kuruş harcama yaptırmadık. Üstelik daha etkin ve hacimli çalışan kapılar sayesinde, devletin vergi gelirleri katlanarak arttı" diye konuştu. Bugüne kadar 12 sınır kapısını en ileri teknolojiyi kullanarak tamamen yenilediklerini ve ülke ekonomisine kazandırdıklarını belirten Hisarcıklıoğlu, modernize ettikleri kapılarda, bekleme sürelerinin yarı yarıya azaldığını bildirdi. Hisarcıklıoğlu, buralarda geçiş hacminin katlanarak arttığını kaydetti.

"Oda-Borsa camiası olarak, tam 660 milyon dolarlık yatırım yaptık"

Sınır kapılarını yenilemek için Oda-Bor-

Dünyada örnek proje gösterildi

Kamu ve özel sektör ortaklığıyla hayata geçirdikleri gümrük kapısı modernizasyon projelerinin tüm dünyada büyük beğeni topladığını söyleyen M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Birleşmiş Milletler tarafından ilk defa, Türkiye'nin bir projesinin, dünya çapında en iyi örnek olarak gösterildiğini aktardı. Bütün dünyaya, "Eğer sınır geçişlerinizi hızlı hale getirecekseniz, güvenli hale getirecekseniz, Türkiye'nin yaptığı gibi yapın" dediklerini anlatan Hisarcıklıoğlu, tecrübe ve bilgiyi dünyaya ihraç etme noktasına geldiklerini belirtti. İslam Ticaret-Sanayi Odası ile birlikte yeni bir girişim başlattıkları bilgisini veren Hisarcıklıoğlu, İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi olan 57 İslam ülkesindeki kara gümrük kapılarını modernize etmeyi amaçladıklarını kaydetti. Yakında faaliyete geçecek bu ortak işbirlikle birlikte küresel piyasalarda da ismimizi duyurmuş olacağımıza dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "TOBB olarak Gürcistan sınırında daha önce Ardanhan'da Çıldır-Aktaş, Artvin'de Sarp kapılarını modernize etmiştik. Bugünden itibaren başta Gürcistan olmak üzere, Kafkaslar ve Orta Asya'ya, Türkgözü ile daha güçlü şekilde bağlanmış olacağız" şeklinde konuştu.

sa camiası olarak, tam 660 milyon dolarlık yatırım yaptıklarından söz eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkgözü gümrük kapısını modernize etmek için de 180 milyon lira yatırım gerçekleştirdiklerini aktardı. Devleti böyle bir harcamadan kurtardıklarını söyleyen Hisarcıklıoğlu, bu kapılardan elde edilen gelirden de, devletin 340 milyon dolar daha fazla vergi geliri sağladığını aktardı. Oda-Borsa camiası olarak, devletin kasasına 1 milyar dolar kazandırmış olduklarına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, bundan sadece devletin değil, özel sektörün ve üyelerinin de kazandığını dile getirdi. Türkiye'den karayolu ile yapılan ihracatın yüzde 85'inin, modernize edilen bu kapılardan geçtiğini kaydeden Hisarcıklıoğlu, "Yeni kapılar sayesinde, mal taşıyan TIR'ların bekleme süreleri kısaldı. Özel sektörümüz navlun masrafından tasarruf etti. Ayrıca ülkemize gelirirken, Türkiye'nin görünen ilk yüzü olan çağdaş, güvenli ve konforlu tesislerimizle, ülkemizin prestijini de yükselttik" ifadelerini kullandı.

"13 gümrük kapısını modernize ettik"

Ticaret Bakanı Ömer Bolat ise burada yaptığı konuşmada gümrük kapılarında yapılan modernizasyonlarla ilgili bilgi verirken, Bakanlık olarak 152 gümrük kapısı yönetiminden sorumlu olduklarını hatırlattı. GTİ ile iş birliği yaparak 13 tane gümrük kapısını modernize ettiklerini belirten Bakan Bolat, dış ticaretin artması için gümrük kapılarının önemine değindi.

Türkiye'nin uluslararası ticaret açısında çok önemli bir koridorun merkezinde yer aldığını ifade eden Bolat, Türkgözü kapısının da Türkiye'yi Kafkaslara, Asya'ya bağlayan çok önemli bir nokta olduğunu bildirdi. Türkiye'nin liman, kapı ve taşıma alt yapı kapasitesinin artırılmasının büyük öneme sahip olduğunu belirten Bakan Bolat, hükümetin bu işler için çok önemli projeleri gerçekleştirdiğini anlattı.

"620 milyar dolarlık dış ticarete gümrük kapılarının işlevi çok önemli"

Türkiye'nin geçen 254 milyar dolar ihracatı olduğunu hatırlatan Bakan Ömer Bolat, depremin olumsuz etkilerine rağmen

bu yıl da aynı rakamları koruduklarını anlattı. Türkiye'nin 620 milyar dolarlık dış ticaretinde gümrük kapılarının çok önemli işlevi olduğunu belirten Bolat, bu gümrük kapılarında hızın önemine işaret etti. Gümrük ve Turizm İşletmeleri AŞ (GTİ) Yönetim Kurulu Başkanı Arif Parmaksız da konuşmasında 2005 yılında Habur ve Cilvegözü Gümrük kapıları ile başladıkları modernizasyon serisine, Türkgözü Gümrük Kapısı da eklemenin gururunu yaşadıklarını söyledi. Bu modernizasyonun iki ülke arasındaki ticaretin ve insan hareketlerinin daha hızlı ve güvenilir şekilde gerçekleşmesine olanak sağlayacağını ifade etti.

“TOBB, sigorta acentesi ve sigorta eksperlerinin hizmet kalitelerini artırmaları için her türlü desteği verecek”

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, 25 Eylül-1 Ekim tarihleri arasında icra edilecek olan Sigorta Haftası nedeniyle bir kutlama mesajı yayımladı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, mesajında, Şubat ayında meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerin, yaşanacak felaketselere ve oluşacak diğer risklere karşı gereken tedbirleri almanın önemini herkese bir kez daha hatırlattığını ifade etti. Ekonomik büyüme ve toplumsal refah için, sanayi tesisleri kurmanın, yeni iş modelleri ve teknolojiler geliştirmenin tek başına yeterli olmadığını belirten Hisarcıkıoğlu, kurulan tesislerin, elde edilen kazanımların aynı zamanda da korunması gerektiğine dikkat çekti. Afetlerin ve diğer olumsuz olayların etkilerini en aza indirmenin, bunlardan korumanın yollarından birinin de sigorta olduğunu söyleyen Hisarcıkıoğlu, sigortanın, bireylerin ve işletmelerin karşılaştıkları riskleri kolay bir şekilde yönetmelerine imkan sağladığını dile getirdi. Türkiye'nin ekonomik büyümesi ve sürdürülebilir kalkınması için etkin risk yönetiminin çok kritik bir öneme sahip olduğunu

söyleyen Hisarcıkıoğlu, “Sigorta sektörü, bu riskleri yönetme ve finansal koruma sağlama görevini üstlenir. Sigorta, yaşadığımız zorlu anlarda güvencemiz olur, kayıplarımızı en aza indirir ve hayatımızı yeniden inşa etmeye yardımcı olur. Son yaşadığımız deprem felaketinde de gördük ki, deprem sigortası olan işletmeler, sanayi tesisleri çok daha kısa süre içerisinde yeniden faaliyetlerine başlayabiliyor” ifadelerini kullandı.

“Sigorta acenteleri de sigorta eksperleri de toplumun güvenli bir geleceğe taşınmasına hizmet eder”

Risklerin sigortaya devrinde, TOBB çatısı altında örgütlenmiş olan sigorta acenteleri ve sigorta eksperlerinin rolünün büyük olduğundan bahseden Hisarcıkıoğlu, sigorta acentelerinin, vatandaşların ve işletmelerin ihtiyaçlarına uygun sigorta poliçelerini bulmalarına, hasar süreçlerini yönetmelerine yardımcı olduklarını dile getirdi. Sigorta

acentelerinin risklerin belirlenmesi ve en iyi sigorta çözümlerinin sunulması konusunda uzmanlaştıklarını belirten Hisarcıkıoğlu, şöyle devam etti: “Tarafsız ve bağımsızlığı 5684 sayılı yasa ile güvence altına alınan sigorta eksperleri ise, oluşan hasarları hızlı, doğru ve adil bir şekilde tespit ederek, tazminatın ödenmesinde önemli bir rol üstlenirler. Her iki meslek grubu da toplumumuzun daha güvenli bir geleceğe taşınmasına hizmet eder. TOBB olarak, sigorta acentesi ve sigorta eksperlerinin geleceğe daha güvenle bakabilmeleri, mesleki gelişimlerini sürdürmeleri, hizmet kalitelerini artırmaları ve sektöre daha fazla katkı yapmalarını sağlamak için elimizden gelen her türlü desteği vermeye devam edeceğiz. Bu duygu ve düşüncelerle, sigorta acentelerimiz ve sigorta eksperlerimiz başta olmak üzere, tüm iş âleminin ve sektörde görev yapan tüm çalışanların Sigorta Haftası'nı en içten dileklerle kutluyorum.”

“Reformlar takviminde hayata geçirilmeli”

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'ı (OVP) değerlendirdi.

ANKARA

TOBBA Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'ı (OVP) değerlendirdi. Hisarcıkıoğlu açıklamasında “İş dünyası geleceğe dair yol haritası bekliyordu. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) önemli bir kazanım olmuştur. Ülkemize ve milletimize hayırlı olsun” dedi. Orta Vadeli Program'ının belirsizliği azaltma noktasında son derece önemli gördüklerini dile getiren

Hisarcıkıoğlu, ekonomik aktiviteye ivme sağlamasını, öngörülebilirliği artırmasını beklediklerini belirtti. OVP'de iş ve yatırım ortamını iyileştirmeye yönelik kamu-özel sektör birlikteliğiyle yeni çalışmalar yapılacak olmasının, yeşil ve dijital dönüşüme odaklanılmasının, girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesinin hedeflenmesinin kıymetli olduğundan söz eden Hisarcıkıoğlu, programın temel amaçlarına ulaşmak için ortaya konan reformların belirlenen takvimlendirme çerçevesinde hayata geçirilmesini beklediklerini ifade etti. Başta finansmana erişim olmak üzere

iş dünyasının üretime ve yatırıma yönelik ihtiyaçlarının gözetilerek uygulanmasının da programın başarısını artıracığını aktaran Hisarcıkıoğlu, “Türkiye, bu süreçte kararlı bir şekilde hayata geçireceği değişim ve dönüşümle sürdürülebilir büyümeyi sağlayan, enflasyonunu kademeli olarak düşüren, makroekonomik ve finansal istikrarını güçlendiren, istihdamını artıran, daha rekabetçi ve daha yüksek katma değerli bir ekonomi haline gelecektir. Bizler de iş dünyası olarak ülkemizin hedefleri doğrultusunda tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz” ifadelerine yer verdi.

Bakan Vedat Işıkhan, TOBB Yönetim Kurulu ile bir araya geldi

ANKARA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkhan, TOBB Yönetim Kurulu toplantısına katıldı. Toplantıda, çalışma hayatına ilişkin iş dünyasının talep ve beklentileri istişare edildi.

Hisarcıkloğlu, Dışişleri Bakanı Fidan ile istişarede bulundu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ı ziyaret ederek, TOBB'un yurt dışı çalışmaları hakkında bilgi verdi.

ANKARA

Hisarcıklioğlu, İstanbul Valisi Gül'e yeni görevinde başarılar diledi

ANKARA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, İstanbul Valisi Davut Gül'ü ziyaret ederek, yeni görevinde başarılar diledi.

TOBB Yönetim Kurulu, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı Şenel'i ağırladı

ANKARA

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı İbrahim Şenel ve ekibi, TOBB Yönetim Kurulu toplantısına katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanımız İbrahim Şenel ve ekibini TOBB Yönetim Kurulu'nda ağırladık. Hazırlıkları süren 12. Beş Yıllık Kalkınma Planı'na ilişkin değerlendirmelerde bulunduk. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk kalkınma planı olacak bu strateji belgesini ve kamu-özel sektör iştişaresini önemli ve değerli görüyoruz" dedi.

Hisarcıkloğlu, DTİK Özel Ödülüne layık görüldü

İSTANBUL

TOBBA Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Türk diasporasının tek bir platformda buluşmasına yönelik en önemli somut adım olan Dünya Türk İş Konseyi Başkanlığı esnasında şehir temsilciliklerinin kurulmasına öncülük ettiği için Dünya Türk İş Konseyi (DTİK) Özel Ödülüne layık görüldü. Dünya Türk İş Konseyi 10'uncu Kurultayında düzenlenen törende ödülü, Hisarcıkloğlu adına TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dan aldı.

Hisarcıkloğlu, Türk Dünyası iş insanları ile bir araya geldi

İSTANBUL

Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, İstanbul'da gerçekleştirilecek Türk Dünyası İş Forumu ve İş Görüşmeleri öncesinde katılımcılar ile bir araya geldi.

Rifat Hisarcıkloğlu, İTO Başkanı Avdağıç'e taziye ziyaretinde bulundu

İSTANBUL

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdağıç'in vefat eden annesi Suada Avdağıç için taziye ziyaretinde bulundu.

Hisarcıkloğlu taziye sonrasında İstanbul Ticaret Odası tarafından restore edilen Liman Hanı gezdi. İTO Stratejik Araştırmalar Merkezi, Kitap İstanbul ve Dersaadet Kütüphanesi hakkında bilgi aldı.

İMEAK DTO Başkanı Kıran'a taziye ziyareti

İSTANBUL

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İMEAK Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Kıran'ın vefat eden annesi Günay Kıran için taziye ziyaretinde bulundu.

Hisarcıklıoğlu'ndan EBSO Başkanı Yorgancılar'a taziye ziyareti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın vefat eden annesi Sabiha Yorgancılar için taziye ziyaretinde bulundu.

İZMİR

Hisarcıkloğlu'ndan, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz'a ziyaret

BALIKESİR

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz'ı ziyaret etti.

Rifat Hisarcıkloğlu, Kırşehir heyeti ile istişarede bulundu

ANKARA

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Kırşehir Valisi Hüdayar Mete Buhara, Kırşehir Milletvekili Necmettin Erkan, Kırşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Yılmaz, Kırşehir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Neşet Yavuz, Kırşehir Ticaret Borsası Meclis üyesi Şaban Çelik, Kırşehir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Bahamettin Öztürk ve Kırşehir Ziraat Odası Başkanı Mevlüt Toprak ile TOBB İkiz Kuleler'de bir araya geldi. Görüşmede, bu yıl 18-24 Eylül tarihleri arasında kutlanacak Ahilik Haftası öncesinde istişarelerde bulunuldu.

ARDAHAN

Hisarcıklıoğlu ve Bakan Bolat Çıldır-Aktaş Gümrük Kapısı'nda incelemelerde bulundu

TOBBA Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ticaret Bakanı Ömer Bolat ile birlikte TOBB ve Oda-Borsaların Yap-İşlet-Devret yöntemiyle modernize ettiği Ardahan Çıldır-Aktaş Gümrük Kapısı'nda incelemelerde bulundu. Hisarcıklıoğlu inceleme sırasında Çıldır-Aktaş Gümrük Kapısı'nın, uluslararası taşımacılık açısından Türkiye'nin Gürcistan üzerinden Kafkaslar ve Orta Asya'ya açılan önemli kapılarından birisi olduğunun altını çizdi.

ANKARA

Hisarcıkloğlu, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Başkanı Yunus Arıncı ile bir araya geldi

T OBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Başkanı Yunus Arıncı ile TOBB İkiz Kuleler'de görüştü.

Hisarcıkloğlu, Kırşehir Milletvekili Necmettin Erkan'ı ağırladı

ANKARA

T OBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Kırşehir Milletvekili Necmettin Erkan ile TOBB İkiz Kuleler'de görüştü. Ziyarete Ahilik Haftası etkinlikleri değerlendirildi.

**DOĞAL AFET SİGORTALARI KURUMU
TOBBUYUM İŞ BİRLİĞİ**

Anlaşmazlıklarınızın; **Hızlı, Masrafsız ve Etkin** şekilde Çözülmesine Destek Oluyoruz.

dask ARABULUCULUK & TAHKİM **TOBBUYUM**

www.tobbuyum.com.tr **bilgi@tobbuyum.com.tr** **+90 312 561 2364**

TOBBUYUM ve DASK'tan depremzedeler için iş birliği

T OBBUYUM Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi ve Doğal Afet Sigortalar Kurumu (DASK) özellikle depremde yara alan vatandaşların faydasına olacak iş birliğine imza attı. Söz konusu iş birliği sayesinde; DASK ve TOBBUYUM olarak herkesi derinden etkileyen doğal afet sonrasında, her anlamda kayba uğrayan ve yıpranan vatandaşların uyuşmazlıklarını uzun, masraflı ve yorucu yargı süreçleri yerine alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri ile kısa sürede etkili bir biçimde çözmek hedefleniyor.

Rifat Hisarcıkloğlu, Tarsus TB heyetini makamında kabul etti

ANKARA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Tarsus Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Teke ve beraberindeki heyeti makamında kabul etti.

Hisarcıkloğlu nikâh şahidi oldu

ANKARA

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Ankara Ticaret Odası Meclis Üyesi Doğanalp Çiftçi'nin Emine Özkaya ile nikah törenine şahitlik etti. Hisarcıkloğlu genç çiftte ömür boyu mutluluklar diledi.

İSTANBUL

Rifat Hisarcıklıoğlu, Togg Deneyim Merkezi'ni ziyaret etti

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Ali Kopuz, Tamer Kıran ve Şekib Avdağıç ile birlikte İstanbul Zeytinburnu Yedi Mavi'deki Togg Deneyim Merkezi'ni ziyaret etti.

Akıllı KOBİ Kocaeli Dijital Dönüşüm Konferansı gerçekleştirildi

TOBB himayesinde, Kocaeli Ticaret Odası ev sahipliğinde, Kocaeli Sanayi Odası, Körfez Ticaret Odası ve Gebze Ticaret Odası destekleriyle, KOBİ'lerin dijital dönüşüm yolculuğunu hızlandırmak amacıyla Akıllı KOBİ Dijital Dönüşüm Konferansı 20 Eylül 2023 tarihinde Kocaeli gerçekleştirildi. Gerçekleşen konferansta dijital iş servisleri, dijital satış kanalları, yenilikçi ödeme sistemleri ve açık bankacılık, dijital pazarlama, ERP'nin bulut dönüşümü, KOBİ'ler bilgi hizmetleri süreçleri, İK süreçlerinde dijitalleşme konularının yanı sıra TOBB Karbon Platformu anlatılmış ve katılımcıların soruları cevaplandırıldı.

Açılış konuşmaları Kocaeli Vali Yardımcısı Mustafa Ayhan, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cengiz Günay, Kocaeli Ticaret Odası Başkanı Necmi Bulut ve Akıllı KOBİ İcra Kurulu Üyesi Başar Ceylan tarafından yapıldı. Konferansın ilk oturumu olan Akıllı KOBİ ve KOBİ'lerin Dijital Dönüşümü konulu oturumda TOBB Başkan Danışmanı ve Reel Sektör, Ar-Ge ve Uygulama Daire Başkanı Hasan Çağlayan Dündar konuşma yaptı. Ayrıca Konferans TOBB KOBİ Politikalar ve Sanayi Müdürü Cahit Ceren'in moderasyonundaki Soru-Cevap-Yerel Tecrübe Paylaşımı ile son buldu.

Akıllı KOBİ Dijital Dönüşüm ve İnovasyon Eğitimi gerçekleştirildi

TOBB Yönetim Kurulu Üyelerinin Başkanı olduğu Oda/Borsalarda dijitalleşme ve yeni teknolojiler konusunda yetiştirilmek üzere görevlendirilen çalışanlara yönelik olarak TOBB, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Akıllı KOBİ Platformu, VISA Türkiye, Eclit, Logo Yazılım, ikas, Halkbank, Digital Exchange'in katkılarıyla "Akıllı KOBİ Dijital Dönüşüm ve İnovasyon Eğitimi" gerçekleştirildi.

Milas Yağlı Zeytini, AB'den coğrafi işaret tescili aldı

Milas Yağlı Zeytini, AB'den coğrafi işaret tescili alan 14'üncü ürün oldu. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Milas Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımız Reşit Özer'i, MİTSO yönetim kurulu ve tüm çalışma arkadaşlarımızı tebrik ediyorum" dedi. Konuya ilişkin sosyal medya hesabından paylaşımında bulunan Hisarcıkloğlu, Milas Yağlı Zeytini'nin, AB'den coğrafi işaret tescili alan 14'üncü ürünü olduğunu belirterek, Milas Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Reşit Özer'i, MİTSO Yönetim Kurulu ve tüm çalışma arkadaşlarını tebrik ettiğini dile getirdi.

Avrupa Birliği süreci devam eden 44 coğrafi işaret ve 5 geleneksel ürün adı ile ilgili çalışmalarının devam ettiğini de ekledi. AB'den bugüne kadar tescil alanlar ürünler şöyle:

- Gaziantep Baklavası
- Aydın İnciri
- Malatya Kayısı
- Aydın Kestanesi
- Milas Zeytinyağı
- Bayramiç Beyazı
- Taşköprü Sarımsağı
- Giresun Tombul Fındığı
- Antakya Künefesi
- Suruç Narı
- Çağlayancerit Cevizi
- Gemlik Zeytini
- Edremit Zeytinyağı
- Milas Yağlı Zeytini

Rifat Hisarcıklioğlu, Eurochambres Başkanlık Divanı toplantısına katıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nun, Başkan Yardımcılığını yürüttüğü Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (Eurochambres) Başkanlık Divanı toplantısı, İspanya Odalar Birliği Başkanı José Luis Bonet'in ev sahipliğinde Madrid'de yapıldı. Toplantıya, AB Dönem Başkanlığı'nı üstlenen İspanya'nın Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Xiana Mendez Bertolo katılarak, İspanya AB Dönem Başkanlığı politika öncelikleri hakkında bilgi verdi. Toplantıda, bürokrasinin azaltılması, gümrük birliğinin modernizasyonu dahil müzakeresi devam eden Serbest Ticaret Anlaşmalarının tamamlanması, nitelikli işgücü sorunu ve AB genişleme süreci konuşuldu.

Eurochambres AB üyesi olmayan üyeler toplantısında, AB genişleme süreci ve komşuluk politikası hakkında istişarede bulunuldu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nun, Başkan Yardımcılığını yürüttüğü Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nin (Eurochambres) AB üyesi olmayan üyeler yıllık toplantısı video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Toplantıda, AB genişleme süreci ve komşuluk politikası hakkında görüş alışverişinde bulunuldu ve AB üyesi olmayan ülkeler adına yönetim kurulunda yer alacak ülkelerin seçimi yapıldı.

Hisarcıklioğlu, ABD'li firmaların üst düzey yöneticileriyle bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın katılımıyla, TOBB ve ABD Ticaret Odası ev sahipliğinde düzenlenen toplantıda, ABD'li firmaların üst düzey yöneticileriyle bir araya gelindi. Türkiye ile ABD arasında karşılıklı yatırımların artarak devam etmesi için görüş alışverişinde bulunulan toplantıda, ABD firmaları Türkiye'ye yatırıma davet edildi.

Hisarcıklioğlu, ABD'li şirketleri Türkiye'de yatırım yapmaya davet etti

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla New York'ta düzenlenen toplantıda ABD'li iş insanları ile bir araya geldi. Hisarcıklioğlu, ABD'li şirketleri Türkiye'de yatırıma davet etti.

Rifat Hisarcıkloğlu, Madrid Büyükelçisi Ezberci'yi ziyaret etti

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Başkanlık Divanı toplantısı için Madrid'e giden, Eurochambres Başkan Vekili TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, Türkiye'nin Madrid Büyükelçisi Nüket Küçükkel Ezberci'yi ziyaret etti. Hisarcıkloğlu, Türkiye-İspanya ilişkileri hakkında verdiği ayrıntılı bilgi için Büyükelçi Ezberci'ye teşekkür ederek, görevinde başarılar diledi.

İspanya Kralı VI. Felipe, Eurochambres Başkanlık Divanı'nı kabul etti

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Başkan Vekili, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu; Eurochambres Başkanlık Divanı ile birlikte Madrid'te İspanya Kralı Sayın VI. Felipe tarafından kabul edildi.

Avrupa Komisyonu Komşuluk ve Genişleme Politikalarından Sorumlu Üyesi Varhelyi TOBB'da

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Avrupa Komisyonu Komşuluk ve Genişleme Politikalarından Sorumlu Üyesi Oliver Varhelyi ile TOBB'da bir araya geldi. Gümrük birliği modernizasyonu, vize ve taşıma kotaları sorunları dahil Türkiye-AB ilişkileri hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

2'nci Türk Devletleri Tarım İş Forumu Bakü'de gerçekleştirildi

Türk Devletler Teşkilatı bünyesinde, Azerbaycan Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı ev sahipliğinde ve Türk Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği organizasyonunda; 2'nci Türk Tarım İş Forumu 26 Eylül 2023 tarihinde Azerbaycan Cumhuriyeti'nin başkenti Bakü'de gerçekleştirildi. İş Forumuna Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni temsilen TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz katılarak, bir konuşma gerçekleştirdi. Açılış ve panel konuşmalarından sonra üye ve gözlemci ülkelerden gelen iş insanları arasında ikili iş görüşmeleri yapıldı.

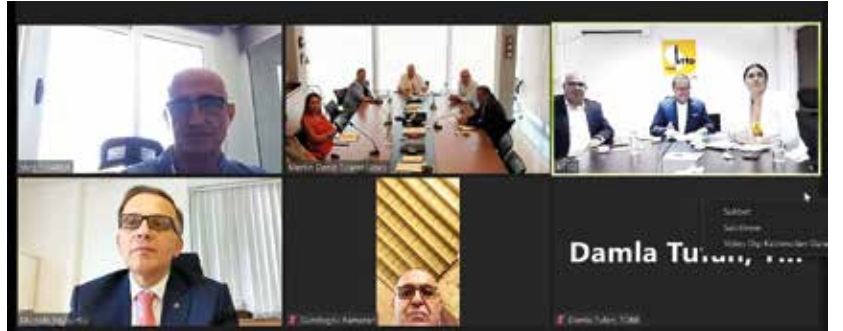

Türkiye- KKTC Ticaret Odası Forumu Eş-Başkanları, Mersin Limanı ile ilgili görüş alışverişinde bulundu

Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu Eş-Başkanları Cihat Lokmanoğlu ve Omac Cin çevrimiçi olarak görüştü. Görüşmeye, Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz, Başkan Vekili Ramazan Gündoğdu, Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu Başkan Yardımcısı ve TOBB Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Ayla Harp, Genel Sekreter Aysun Önet İleri katıldı. Görüşmede, Türkiye ile KKTC arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesinde özellikle Mersin Limanı'nın rolü hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu nedir?

Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu, TOBB ile Kıbrıs Türk Ticaret Odası (KTTO) tarafından 2018 yılında kuruldu. Oda'nın Türkiye tarafı Başkan ve üyeleri TOBB, KKTC tarafı da KTTO tarafından belirleniyor. Yıllık ekonomi zirveleri, ortak yönetim kurulu toplantıları, iş forumları, iş görüşmeleri ve Türkiye-KKTC iş ilişkilerini geliştirmeye dönük çalışmalar, Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu'nun ana çalışma alanlarını teşkil ediyor.

Kıran, Birleşik Krallık'ın Türkiye Ticaret Temsilcisi Hutton ile görüştü

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tamer Kıran, Birleşik Krallık'ın Türkiye Ticaret Temsilcisi Lord John Hutton ile çalışma yemeğinde bir araya geldi. Lord Hutton'a Birleşik Krallık Ankara Büyükelçisi Jill Morris, Ticaret Müşaviri/Ticaret Politikaları Müdürü Melanie Sayers ve Kıdemli Ticaret Uzmanı Ceren Kumova eşlik etti.

Karayolu taşımacılığının kilit konuları Brüksel'de ele alındı

Karayolu taşımacılığı sektörüne yönelik uygulamaların, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği'nin (IRU) Sosyal İşler Komisyonu (CAS) üyelerince masaya yatırıldığı Sosyal İşler Komisyonu (CAS) toplantısı, 6 Eylül 2023 tarihinde Brüksel/Belçika'da gerçekleştirildi. TOBB'u temsilen, Taşıma ve Lojistik Sistemler Dairesi Sayısal Takograf Müdürlüğü tarafından katılım sağlanan söz konusu toplantıda, akıllı takograf uygulamasına yönelik düzenlemeler başta olmak üzere, sürücü yokluğu, çalışma-dinlenme sürelerine ilişkin hususlar değerlendirildi. Söz konusu organizasyonun beraberinde, dijitalleşmenin karayolu taşımacılığına etkileri üzerine bir oturum gerçekleştirildi. Oturum sonrasında, karayolu taşımacılığının verimliliği açısından hayati öneme sahip olan dijitalleşmenin bir getirisi olan akıllı takograf versiyon 2'nin gösterimi yapıldı.

Anne O. Krueger

Dünya Bankası Eski Baş Ekonomisti

Amerika'nın Çelik Çılgınlığı

Japon Nippon Steel Anlaşması Başkan Joe Biden'in aynı zamanda daha fazla ticareti, özellikle de kritik malların ithalatını ABD'nin müttefiklerine doğru kaydırmaya çalıştığını gösterdi. Buna "dost desteği" deniyor. Çelik birleşmesi tüm bu hedefleri ilerletirken, ABD'nin önemli bir müttefiğiyle potansiyel olarak bağları güçlendireceği yönünde aslında bizlere güçlü bir okuma sunuyor.

Geçen yılın sonlarında Japon Nippon Steel, US Steel Corporation'ı 14.1 milyar dolara satın almak için anlaşmaya vardığını duyurdu. Bu, onu kapasite bakımından dünyanın en büyük ikinci çelik üreticisi yapacak bir hamle idi. Nippon Steel, US Steel'in adını korumayı, şirket merkezini Pittsburgh, Pensilvanya'da tutmayı, sendika tarafından temsil edilen işçilerle yapılan tüm sözleşmeleri uymayı ve üretkenliği Japonya seviyelerine yaklaştıracak teknolojik bir yükseltmeye sahip olacak üretim tesislerini korumayı kabul etti. Nippon Steel de mevcut üretim tesislerini veya işlerini yurt dışına taşıyamama sözü verdi. Görüntü itibarıyla iyi bir anlaşmadan söz etmekle beraber, bakalım ne kadar iyi bir anlaşma yapıldı?

Aslında ABD ulusal güvenliği mi satıldı yoksa abartı mı var?

Şirketlerin anlaşmayı duyurması iki partiden de güçlü bir siyasi tepkiyle karşılandı. Cumhuriyetçi Senatör JD Vance, anlaşmanın "Amerika'nın savunma sanayii üssünün kritik bir parçasını" yabancılara "nakit karşılığında" açık artırmaya çıkarmak anlamına geldiğini söyledi. Demokrat Senatör Joe Manchin bunu ABD ulusal güvenliğine "doğrudan tehdit" olarak nitelendirdi. Demokrat Senatör Sherrod Brown, ABD Başkanı Joe Biden'ı "Amerikan çelik endüstrisini, Amerikalı çelik işçilerini ve ulusal ve ekonomik güvenliğimizi korumak için tüm seçenekleri araştırmaya" çağırırdı.

Beyaz Saray şimdi anlaşmanın "ciddi bir şekilde incelenmesi" çağrısında bulundu. Bu, ABD'nin güvenlik çıkarlarıyla uyumlu olup olmadığının belirlenmesi için ABD'deki Yabancı Yatırım Komitesi'nin (CFIUS) incelemesini de içerecek. Birleşik Çelik İşçileri Sendikası da satın almaya karşı çıktı. Tüm bu muhalefet pratikte anlaşılmaz gibi duruyor. Aslında siyasi liderlerin, Amerika ekonomisine ve çalışanlarına, hatta muhtemelen ABD dış politikası ve güvenliğine geniş kapsamlı faydalar vaat eden anlaşmayı memnuniyetle karşılamaları gerekiyor.

ABD'nin olası müttefiğiyle potansiyel bağları güçlenecek

Hatırlanacağı üzere ABD Başkanı Joe Biden üç temel ekonomi politikası hedefi belirledi. Bunlardan ilki "iyi işlerin" sayısını artırmaktı. Diğerleri ise ABD imalatını ve yerel üretimi güçlendirmek, modern teknolojinin benimsenmesini hızlandırmaktı. Joe Biden aynı zamanda daha fazla ticareti, özellikle de kritik malların ithalatını ABD'nin müttefiklerine

ABD Başkanı Joe Biden üç temel ekonomi politikası hedefi belirledi. Bunlardan ilki "iyi işlerin" sayısını artırmaktı. Diğerleri ise ABD imalatını ve yerel üretimi güçlendirmek, modern teknolojinin benimsenmesini hızlandırmaktı. Japon Nippon Steel'in US Steel'i satın alması üçünü de ilerletecekse neden iki partiden de yüksek sesli muhalefet uyandırdı?

doğru kaydırmaya çalıştı; buna "dost desteği" deniyor. Çelik birleşmesi tüm bu hedefleri ilerletirken, ABD'nin önemli bir müttefikleriyle potansiyel olarak bağları güçlendirecek.

Nedenini anlamak için biraz arka planla başlayalım. İkinci Dünya Savaşı sona erdiğinde, Japon çelik şirketleri, o zamanlar Amerikan sanayileşmesinin simgesi olan US Steel de dahil olmak üzere Amerikalı emsallerine göre çok daha az üretkeni. Ancak takip eden yıllarda Japonya'nın çelik endüstrisi hızlı bir ilerleme kaydetti ve üretkenlik 1970'lerdeki ABD çelik endüstrisinininkini aştı. Maliyet konusunda rekabet edemeyen Amerikalı üreticiler uzun süredir tarife koruması arıyor ve genellikle bu korumayı alıyor. Ancak korumacılık bile aradaki farkı kapatamadı. Bugün itibarıyla Amerikan çeliği dünyanın en pahalı çelikleri arasında yer alıyor.

Yıllar geçtikçe, ABD çelik endüstrisindeki istihdam 1987-91'de 180 binden 2010'da 87 bin 100'e ve 2022'de 83 bin 200'e düşerek düştü. Ancak bunun sorumlusu dış rekabete atfedilemez; sonuçta ABD çelik üretimi ve tüketimi bu dönemde arttı. Bunun yerine, azalan istihdam büyük ölçüde teknolojinin sağladığı üretkenlik kazanımlarının bir sonucu olarak görülmeli. 1980'lerde 10.1 adam-saat olan ABD'de bir ton çelik üretmek artık sadece 1.5 adam-saat sürüyor. Bu kadar büyük verimlilik artışlarının ortasında istihdamı sabit tutmak, çelik tüketiminin iki kattan fazla artmasını gerektirecekti.

Verimlilik anlayışı kimin kimi satın alacağını belirledi

Nippon Steel'in benimsediği önemli yeniliklerden biri, hurdayı hammadde olarak kullanan, yakıt için elektriğe dayanan,

ihtiyaç duyulmadığında kapatılabilen ve sınırlı miktarda iş gücü gerektiren elektrik ark ocağıydı. Ancak US Steel, demir cevheri ve kömür kullanan, daha yüksek maliyetli, daha eski ve daha emek yoğun yüksek fırınlara daha fazla bağımlı olmaya devam ediyor. Sonuç olarak US Steel'in maliyetleri, diğer Amerikalı üreticilerle karşılaştırıldığında bile oldukça yüksek. Satın alma duyurulduğunda US Steel, 1970'lerden bu yana neredeyse sürekli olarak ulusal ve küresel pazar payını kaybediyordu. 2008'de sekizinci sıradan 2022'de 27'nci sıraya geriledi ve ABD'li büyük çelik üreticileri arasında en az kârlı olanıydı.

US Steel'in Nippon Steel tarafından satın alınması ve buna bağlı teknolojik iyileştirmeler, bu düşüşü tersine çevirebilir. Anlaşmanın şartları, satın alımın büyük olasılıkla ABD çelik endüstrisinde daha yüksek verimlilikle sonuçlanacağı anlamına geliyor. ABD'de çelik fiyatları düştükçe, çelik ithal etme teşviki de azalacak ve Amerikalı buzdolapları ve otomobil üreticileri maliyetleri düşürebilecek ve böylece daha rekabetçi hale gelebilecek. Bütün bunlar Amerika'nın imalat sektörünü ve teknolojik tabanını güçlendirecek ve ABD'de "iyi işlerin" sürekli olarak sağlanmasını ve muhtemelen yaratılmasını sağlayacaktır.

Faydalı yabancı yatırımcının cesaretini kırmak yanlış olur

Pek çok büyük kurumsal anlaşma Biden'ın en büyük ekonomi politikası hedeflerinin üçünü de ilerletmiyor. Çelik işçileri de dahil olmak üzere tüm Amerikalılar, US Steel'in kaderini tersine çevirmek ve Amerikan çelik endüstrisinin geleceğini iyileştirmek için gerçek bir fırsatı temsil eden bu olayı memnuniyetle karşılamalı. Bunun alternatifi ise kasvetli bir hal anlamına geliyor. Satın alma onaylanmazsa, ABD çelik endüstrisi koruyucu gümrük vergilerine bağlı kalmaya devam edecek ve diğer ABD endüstrileri, çelik için daha yüksek fiyatlar ödemek zorunda kaldıklarından rekabet güçlerini kaybetmeye devam edecek.

Bu arada, yabancı aktörlerin ABD'de verimli yatırımlar yapma cesareti kırılacak. Eğer bir Japon şirketi, Amerika'nın ulusal ve ekonomik güvenliğini tehlikeye atmadan modern teknolojiyi tanıtip işçileri ve fabrika kapasitesini korurken Amerika'da üretim tesislerine sahip olamıyorsa, herhangi bir yabancı sermayeli şirket ABD topraklarında herhangi bir şey üretebilir mi?

Nabil Ahmed

Oxfam Amerika'nın Ekonomik ve
İrksal Adalet Direktörü

Eşitsizliğe karşı mücadele kazanır

Dünya nüfusunun en üstteki yüzde 0.01'lik kesimi ile en alttaki yarısı arasındaki servet farkı, 2008 küresel mali krizinden bu yana yüzde ise 50 arttı. Yakın tarihli bir Dünya Bankası analizi "Yoksulluğa karşı mücadelenin durduğunu" ortaya çıkardı. Zenginlik dağılımının mevcut gidişatı göz önüne alındığında, dünya 10 yıl içinde ilk trilyonerine sahip olabilirken, küresel yoksulluğun ortadan kaldırılması ise 230 yıl alacak.

Son 12 yıl, ultra zenginler için son derece iyi geçti. Çoğunluğu erkek olan, gezegendeki en zengin 2 bin 640 kişiden oluşan milyarderlerin serveti iki katından fazla arttı. Dünya nüfusunun en üstteki yüzde 0.01'lik kesimi ile en alttaki yarısı arasındaki servet farkı, 2008 küresel mali krizinden bu yana yüzde ise 50 arttı. COVID-19'un ardından yaşananlar ve Ukrayna'daki savaş; pandemi dönemindeki teşvik paketlerinden ve kurumsal refahtan muazzam bir umulmadık kazanç elde eden, fiyatları yükselterek enflasyonu suçlayarak rekor karlar elde eden ve ekonomik faydalardan yararlanan ultra zenginler için özellikle kazançlı oldu. Oxfam'ın yakın tarihli bir raporu, dünyanın en zengin beş insanının (Elon Musk, Jeff Bezos, Bernard Arnault, Larry Ellison ve Warren Buffett) toplam servetinin 2020'den bu yana iki kattan fazla artarak 869 milyar dolara ulaştığını ortaya çıkardı.

Dünya nüfusunun yüzde 60'ı maalesef daha çok yoksullaştı

Birileri servetine servet katarken dünyanın kalanında ne oldu peki? Öncelikle dünya nüfusunun yüzde 60'ını temsil eden yaklaşık 5 milyar insan daha da yoksullaştı. Küresel gelir eşitsizliği, öncelikle Çin'deki artan gelirler nedeniyle zaman içinde kademeli olarak azalırken, ülkeler arasındaki eşitsizlik onlarca yıldır ilk kez arttı ve çoğu ülke içindeki eşitsizlik adeta pik yaptı. Endişe verici bir şekilde, yakın tarihli bir Dünya Bankası analizi "Yoksulluğa karşı mücadelenin durduğunu" ortaya çıkardı. Zenginlik dağılımının mevcut gidişatı göz önüne alındığında, dünya 10 yıl içinde ilk trilyonerine sahip olabilirken, küresel yoksulluğun ortadan kaldırılması 230 yıl alacak.

Bu tür istatistikler artık şaşırtıcı olmasa da endişe verici olmalı çünkü yakaladıkları eğilim demokratik yönetime ciddi bir tehdit oluşturuyor. Artan eşitsizlik haklı olarak vergi politikaları ve borçla bağlantılı olsa da şirket tekellerinin servetin çalışan ve orta sınıftan en tepedeki yüzde 0.1'e aktarılmasındaki hayati rolünü artık göz ardı edemeyiz. Haziran 2023'e kadar olan 12 ayda, dünyanın en büyük şirketlerinden 148'i yaklaşık 1.8 trilyon dolar kâr elde etti. Bu, 2018 ile 2021 arasındaki ortalama yıllık kârlarına göre yüzde 52 artış anlamına geliyor.

Her 100 dolarlık karın 82 doları alınıyor

Dünyanın en etkili bin 600 şirketinin yalnızca yüzde 0.4'ü geçimlik bir ücret ödemeyi ve desteklemeyi açıkça taahhüt ettiğinden, kurumsal kazanımlar ça-

Dünyanın en zengin beş insanının toplam serveti 2020'den bu yana iki kattan fazla artarak 869 milyar dolara ulaştı. Yaklaşık 5 milyar insan ise daha yoksul hale gelerek, eşitsizliği eşi benzeri görülmemiş seviyelere taşıdı ve demokrasi için büyüyen bir tehdit oluşturdu. Ancak işçilerin, düzenleyicilerin ve örgütleyicilerin gösterdiği gibi oligarşiye (aynıcalıklı küçük grup) karşı mücadeleyle kazanılabilir.

İşanların pahasına gerçekleşti. Bu arada zengin hissedarlar, temettü ve geri alımlar yoluyla elde edilen her 100 dolarlık kârın 82 dolarını alıyor. Hakim firmalar işçileri, tüketicileri ve küçük işletmeleri kendi yörüngelerine çekiyor; çokuluslu şirketlerin küresel kâr payı son 40 yıllık neoliberal ortodokslukta dört katına çıkıyor. Uluslararası Para Fonu'nun yakın tarihli bir araştırmasına göre, tekel gücündeki artış, 20'nci yüzyılın ikinci yarısında ABD imalat sektöründe emeğin gelir payındaki düşüşün yüzde 76'sını oluşturuyor.

Günümüzün son derece yoğunlaşmış dünya ekonomisinde, "Üç Büyük" endeks fonları (BlackRock, Vanguard ve State Street) 20 trilyon dolardan fazla varlığı kontrol ediyor. Vanguard'ın kurucusu merhum John Bogle bile, Büyük Üç'ün 2018'deki hakimiyetine ilişkin alarmı çalarak, "Bir avuç dev kurumsal yatırımcının bir gün neredeyse tüm büyük ABD şirketlerinin oy kontrolünü elinde tutacağı" konusunda uyarıda bulundu.

Orijinal Yıldızlı Çağ sırasında, John D. Rockefeller gibi tekeller ekonomik güçle eş anlamlıydı. Çağdaş versiyonda, dünyanın en büyük 10 firmasından yedisinin ya bir milyarder CEO'su ya da bir milyarderin ana hissedarı var; bu da Rockefeller'ın günümüzün meslektaşlarına politik ekonomilerimiz üzerinde daha da büyük bir nüfuz sağlıyor. Zenginlik ve gücün bu aşırı yoğunlaşması, merhum ABD Yüksek Mahkemesi Yargıç William Douglas'ın "Endüstriyel oligarşi" olarak adlandırdığı durumu anımsatıyor; burada insanların serveti isteklere veya kaprislere, siyasi önyargılara, kendi kendine yeten birkaç kişinin duygusal istikrarına bağlı. Ancak bu durum her ne kadar iç karartıcı görüne de son gelişmeler bir umut ışığı sunuyor.

İrklar arası uçurumu anlamak zor 2 trilyon dolardan fazla fark var

Amerika Birleşik Devletleri'ni düşünün. 2020 yılından bu yana, ülkenin zenginliğinin yüzde 13.9'una sahip olan Amerikalıların en tepedeki yüzde 0.1'lik kesimi, ülkenin zenginliğinin yalnızca yüzde 2.6'sını elinde bulunduran nüfusun en yoksul yarısından 2 trilyon dolardan fazla daha zengin hale geldi. İrklar arası zenginlik farkı neredeyse 1950'deki kadar büyük. Tipik beyaz hane, siyah hane halkından altı kat daha fazla servete sahip. Bu arada, on milyonlarca Amerikalı geçim sıkıntısı çekerken

açlık neredeyse son on yılın en yüksek seviyesine çıktı. Ancak iyi haber şu ki, düşük ücretli çalışanların son üç yılda reel ücretlerinde artış yaşandı ve en alttakinin serveti yüzde 50 ile biraz arttı. Şaka gibi! En önemlisi, 2023'te 460 binden fazla işçinin greve gitmesiyle işçi eylemlerinde bir canlanma yaşandı; bu, 1986'dan bu yana en yüksek ikinci rakam. Grevci otomotiv işçileri, UPS sürücülere ve Hollywood senaristleri geçtiğimiz yıl ilerlemenin mümkün olduğunu gösteren büyük zaferler elde etti.

Endüstriyel oligarşiye karşı güçlü bir azarlama söz konusu

ABD hükümeti içinde, yeniden canlanan tekel karşıtı hareketle örneklenilebilecek bir ekonomik paradigma değişikliği yaşanıyor gibi görünüyor. Federal Ticaret Komisyonu (FTC) Başkanı Lina Khan ve Adalet Bakanlığı'nın Antitröst Bölümünün Başkanı Jonathan Kanter, bir dizi iddialı reform geliştirdi. Şirketlerin benzeri görülmemiş bir güç toplamasına olanak tanıyan gevşek birleşme kurallarını yeniden yazdı, rekabet etmeme hükümlerine yasak getirilmesini önerdi. Hastalar ve tüketiciler için dönüm noktası niteliğinde zaferlere imza atılıyor. Özellikle Amazon'a karşı açtığı antitröst davası, endüstriyel oligarşiye yönelik güçlü bir azarlama temsil ediyor.

Elbette, Amerika'da artan eşitsizliğin hizmetçisi olan neoliberalizmin onlarca yıldır süren hakimiyeti bir gecede ortadan kaldırılmayacak. Bu noktaya ulaşmak için Kongre'nin özel gücü dizginlemesi ve aşırı karları sınırlayan, yaşama ücretini güvence altına alan ve toplu pazarlık haklarını koruyan yasalar çıkarması gerekiyor. ABD tek başına hareket etmemelidir. Brezilya'nın G20 Başkanlığı, eşitsizlikle mücadele amacıyla uluslararası işbirliği kurmak için eşsiz bir fırsat sunuyor.

Kamu eylemini yeniden tasarlamak, bu paradigma değişimini ilerletmek için hayati öneme sahiptir. ABD Başkanı Joe Biden sanayi politikasını yeniden canlandırırken vergi gelirlerinin şirket hakimiyetini sübvansetmek için kullanılmadığından emin olmalıyız. Evrensel aile bakımı ve uygun fiyatlı barınma gibi insanların çıkarlarını koruyan garantiler ve kamusal çözümler, oligarşiden kurtulmanın umut verici yollarını sunuyor. Yeni Yıldızlı Çağ'dan kaçmak, orijinal çağdan kaçmaktan daha zorlu olabilir. Ancak işçilerin, düzenleyicilerin ve örgütleyicilerin gösterdiği gibi eşitsizliğe karşı yalnızca mücadele kazanabilir.

EY'den Avrupa'ya yeni yabancı yatırımcı çekecek 6 maddelik plan

EY, iki fazlı gerçekleştirdiği Avrupa Ülke Çekiciliği Araştırması'nın 2023 versiyonunu yayınladı. Avrupa'daki en güncel doğrudan yabancı yatırım trendlerini ortaya koyan araştırma, doğrudan yabancı yatırım çekmeye yardımcı olmak üzere üst düzey iş liderleriyle yapılan 500'den fazla görüşmeye dayanan 6 adımlı bir plan sundu.

Uluslararası danışmanlık, denetim ve vergi şirketi EY (Ernst & Young)'ın 22'ncisini hazırladığı Avrupa Ülke Çekiciliği Araştırması'na göre, Avrupa'daki doğrudan yabancı yatırımlar ekonomik belirsizlikler nedeniyle durakladı. Verilere göre, Avrupa'ya yönelik doğrudan yabancı yatırımlar (FDI), 2022'de önceki yıla göre sadece yüzde 1 oranında artarken COVID-19 pandemisinin hemen öncesi 2019'a göre yüzde 7 daha düşük kaldı. Fransa, İngiltere ve Almanya, doğrudan yabancı yatırımların büyük kısmını çekerek toplam projelerin yaklaşık yarısını oluşturan ilk üç sıradaki yerlerini korumaya devam ediyor. Ancak 2022 yılında performanslarının sınırlı kaldığı da görülüyor: Fransa'da doğrudan yabancı yatırım projeleri yüzde 3 artışla (1.259 proje) ilerlese de İngiltere'de yüzde 6 (929) ve Almanya'da yüzde 1 (832) oranlarında düştü. Araştırmaya göre Avrupa'nın dönüşüm döneminde başarılı olabilmesi için yatırımcıların yeni gereksinimlerine uyum sağlaması gerekiyor. Yatırımcılar tedarik zincirlerini yeniden yapılandırmak için öncelikle Güney ve Doğu Avrupa'yı odağa alırken Türkiye, yabancı yatırım projelerine göre yapılan sıralamada 321 proje ile beşinci durumda.

Yatırımlar 2017'de ulaşılan zirveye göre hâlâ yüzde 10 daha düşük düzeyde

Avrupa'ya yönelik yabancı yatırımların pandemiden ardından toparlanacağına yönelik işaretlere rağmen, Ukrayna'daki savaşın artçı şokları, zayıf ekonomik büyüme, tedarik zincirindeki kesintiler, yüksek enflasyon ve yükselen enerji maliyetleri, duraklamada rol oynadı. 2022 boyunca dünya genelinde şirketler, 44 Avrupa ülkesinde 5 bin 962 sıfırdan yatırım ve genişleme projesi duyurdu. Bu, 2021 yılındaki 5 bin 877 projeye kıyasla yalnızca yüzde 1'lik yıllık artışı temsil ediyor. 2021 yılında yüzde 5'lik bir büyüme kaydedilmişti. Yatırımlar 2017'de ulaşılan zirveye göre hâlâ yüzde 10 daha düşük düzeyde. Araştırmanın bir parçası olan 'C-suite' anketi de katılımcı şirketlerin yüzde 29'unun planladıkları yatırımları enerji krizinin doğrudan bir sonucu olarak ertelediğini ortaya koyuyor. Doğrudan yabancı yatırımların sonucunda, Avrupa'da yaratılan toplam iş sayısı yıllık yüzde 16 düşüşle 343 bin 634'e geriledi. Bu düşüş, Avrupa pazarlarında belirsizlik ortamında yatırımcıların temkinli yaklaşımının da göstergesi. Katılımcı şirketlerin, Avrupa genelinde yatırımı etkileyen en

önemli üç riski; artan faiz oranları (yüzde 45), yüksek enflasyon (yüzde 40) ve hızlı yükselen kamu borç seviyeleri (yüzde 36) olarak sıralıyor.

Yabancı yatırımcıyı doğrudan çekmeye yardımcı 6 adımlı plan

Araştırmaya katılan şirketlerin yüzde 67'sinin önümüzdeki yıl Avrupa'da operasyon kurma veya genişletme planları olduğunu belirtmiş olmaları, bir iyimserlik payı olduğunu gösteriyor. Bu, mevcut ve gelecekteki iş planlarında Avrupa'nın önemli bir yeri olduğunu da işareti. Ancak hem AB'nin hem de üye devletlerin küresel rekabete yönelik yanıtları konusunda beklentiler yüksek. Bu kapsamda EY; Avrupa kurumlarını ve ulusal hükümetleri ticari güveni korumaya çağırarak, daha fazla doğrudan yabancı yatırım çekmeye yardımcı olmak üzere üst düzey iş liderleriyle yapılan 500'den fazla görüşmeye dayanan 6 adımlı bir plan sundu. Planın ana hatları ise şöyle;

1 Avrupa, geleceğin işletmeleri için bir merkez olarak sunulmalı ve yatırımcılara kıtanın Ar-Ge, fikri mülkiyet ve gelişmiş üretim de dâhil olmak üzere

mevcut güçlü yönlerinden nasıl yararlanabileceği konusunda güçlü bir mesaj vermeli.

2 Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere (KOBİ'ler) yönelik destek güçlendirilmeli. Avrupa ekonomisinin bel kemiğini ve GSYİH'sinin yarısını oluşturan KOBİ'ler, Avrupa çapında yaklaşık 100 milyon kişiyi istihdam ediyor. Ancak anket, 2023'te Avrupa'da genişlemeyi planlayan büyük şirketlerden çok daha az KOBİ'nin (yüzde 79'a kıyasla yüzde 57) önümüzdeki üç yıldaki geleceği konusunda daha az iyimser olduğunu ortaya koydu.

3 Eşzamanlı olarak Ar-Ge ve üretime yatırım teşvik edilmeli. Anket, Ar-Ge'nin önümüzdeki üç yıl içinde Avrupa'da yeni yatırım için en üst kategori olduğunu ve yöneticilerin yüzde 64'ünün Avrupa'daki Ar-Ge ayak izlerini artırmayı beklediğini ortaya koydu. Bu potansiyelli gerçekleştirmek için politika yapıcılar,

küresel ekonomiyi yeniden şekillendiren yüksek teknoloji, yüksek değerli faaliyetlere yatırımı teşvik etmeye devam etmeli.

4 İklim değişikliği ve ESG konusunda liderlik edilmeli. Anket; yatırımcıların, Avrupa'nın çevre liderliğinin avantajlarını kabul ettiğini ve yüzde 61'inin konu sürdürülebilirlik olduğunda Avrupa'yı rakiplerinden "daha çekici" bulduğunu ortaya koydu. AB Yeşil Mutabakat ve ABD Enflasyon Azaltma Yasası son aylarda karşı karşıya geldiği için Avrupa, enerji karışımında yenilenebilir enerjinin payını daha da artırmayı ve karbondan arındırılmış enerjiye erişimi iyileştirmeyi ve ABD'nin rekabet zorlunun önüne geçmeyi hedeflemeli.

5 Yeni nesil yetenekler geliştirilmeli. Yapay zekanın 2030 yılına kadar işgücü piyasasını büyük ölçüde bozabileceği düşünülürken ve birçok coğrafyada İK kıstının olduğu bir dönemde, tek-

noloji, enerji, mühendislik, sağlık veya veri bilimi gibi kritik alanlarda yeni nesil yeteneklerin eğitimi Avrupa için bir rekabet avantajına dönüşmeli.

6 Vergi ve düzenleyici rejimler modernize edilmeli. Yatırımcıların 2023'teki vergi politikasındaki en büyük önceliği olan Ar-Ge vergi kredilerinin sağlanması.

Yatırımcılar Güney ve Doğu Avrupa'ya odaklanıyor

Araştırmada, İtalya (yüzde +17), Polonya (yüzde +23), Portekiz (yüzde +24), Romanya (yüzde +86) ve Türkiye (yüzde +22) gibi birçok Güney, Merkez ve Doğu Avrupa ülkesindeki FDI projelerinde kaydedilen büyüme öne çıkıyor. Yatırımların İspanya (yüzde -10) ve Belçika'da (yüzde -4) da hız kestiği görülüyor. Bu ülkeler, 2021'de, COVID-19 salgınının en ağır etkilerinin ardından güçlü bir toparlanma göstermişti. Diğer yandan, İrlanda (yüzde +21), büyük Amerikan şirketlerine cazip gelen çevik ve iş dostu ajandasını da yan-

sitan şekilde önemli bir artış kaydederek trendin tersi bir görünüm sergiledi. Fransa'nın performansı, yıllar önce Macron hükümeti tarafından hayata geçirilen ve meyveleri şimdi alınan bir dizi iş reformuna dayanıyor. İngiltere, Brexit kaynaklı ticaret kısıtlamaları ve iş gücü sıkıntılarında etkileniyor. Almanya'da ise güçlü endüstriye rağmen, yabancı yatırımcılar sıkı iş gücü piyasası ve yüksek karbonlu enerji karışımı yüzünden vazgeçiriliyor.

Tedarik zincirleri yeniden tasarlanıyor

Birçok şirket için, "yakına taşıma (near-shoring)" veya "dosta taşıma (friend-shoring)" yolu ile tedarik zincirinin yeniden tasarımı hâlâ devam eden bir süreç. Araştırmaya katılan şirketlerin yüzde 52'si daha bölgesel tabanlı tedarik modelleri oluştururken, yüzde 47'si müşterilerine

daha yakın bölgelerde üretim yapmayı (near-shoring) tercih ediyor, yüzde 46'sı ise faaliyetlerini yerli pazarlarına geri getiriyor. 2022'de doğrudan yabancı yatırım projeleri için en büyük sektör; yüzde 8 oranında (2021'e kıyasla iki kat) artışla toplam projelerin yüzde 20'sini oluşturan yazılım ve BT hizmetleri sektörü oldu. Onu yüzde 27 oranında artışla ticari hizmetler ve profesyonel hizmetler sektörleri takip etti. Ancak, katılımcıların sadece yüzde 33'ü üretime yönelik yatırımlarını artırmayı planlıyor. Yöneticilerin yüzde 64'ünün önümüzdeki üç yıl içinde Ar-Ge faaliyetlerinde Avrupa'daki varlıklarını artırmayı hedeflemeleri ise cesaret verici.

Türkiye güçlü performansı ile dikkat çekiyor

EY Türkiye Strateji ve Kurumsal Finansman Bölüm Başkanı Özge Gürsoy Büyü-

kavşar araştırma sonuçlarını değerlendirdi. Doğrudan yabancı yatırımın (DYY), Avrupa ekonomisi için oldukça kritik bir öneme sahip olduğunu belirten Büyükkavşar, Avrupa'nın Gayri Safi Yurtiçi Hasılasının önemli bir payının doğrudan buna bağlı olduğunu ve bunun, DYY'yi Avrupa için canlı ve sürdürülebilir büyümenin temel bir bileşeni haline getirdiğini ifade etti. EY'nin bu nedenle, 20 yılı aşkın süredir binlerce yatırımcıyla anketler yaparak, Avrupa Ülke Çekiciliği Araştırması hazırladığını söyleyen Büyükkavşar, araştırmanın iki fazlı en yeni versiyonunun değerli veriler içerdiğine dikkat çekti. Pandeminin ardından, planlanan yatırımlardaki önemli artışın, doğrudan yabancı yatırımların büyük ölçüde geri döneceğinin işareti olarak görüldüğünü belirten Büyükkavşar, "Ancak bu gerçekleşmedi. Buna Avrupa'nın karşı karşıya olduğu jeopolitik, enerji ve eko-

nomik krizlerin etkisi açık. Büyümedeki duraklama, yatırımcıların Avrupa piyasalarındaki belirsizlikler karşısındaki temkinli yaklaşımının bir göstergesi. Buradaki temel soru, bu yavaşlamanın uzun süreli mi yoksa nispeten daha kısa bir kayıp dönem mi olacağı” diye konuştu.

Yabancı yatırımcılara ev sahipliği yapan İrlanda, Portekiz, İtalya ve Türkiye’de önemli bir büyüme olduğu görülüyor

Doğrudan yabancı yatırımın Avrupa’da hayal kırıklığı yaratan 2022’deki seyrine rağmen, gelecek hakkında iyimser olmak için hâlâ sebepler olduğunu ifade eden Özge Gürsoy Büyükavşar, baskılanmış talepten kaynaklanan toplam potansiyelin, 2023’te planlanan proje sayısı ve ekonomik koşulların yoğun bir yeniden yapılanma, rasyonalizasyon ve maliyet optimizasyonu faaliyeti gerektirdiği hesaba

katıldığında, COVID-19 sonrası geri dönüşün imkânsız olmadığını, sadece ertelendiğinin söylenebileceğini aktardı. Yabancı yatırımlara ev sahipliği yapan ilk 10 ülkeye bakıldığında, İrlanda, Portekiz, İtalya, Türkiye, Polonya ve Romanya’da önemli bir büyüme olduğuna dikkat çeken Büyükavşar, İspanya ve Belçika’da ise yatırımların hız kestiğini kaydetti. İtalya (2021’e göre yüzde 17 artış), Polonya (yüzde +23), Portekiz (yüzde 24), Romanya (yüzde +86) ve Türkiye’nin (yüzde +22) güçlü performans gösteren ülkeler arasında yer aldığını belirten Büyükavşar, “Doğrudan yabancı yatırım proje sayısı sıralamasında beşinci olan Türkiye’nin 2021’de 264 olan proje sayısının 2022’de 321’e yükseldiğini görüyoruz. Türkiye, üretim projeleri sıralamasında Fransa’nın ardından ikinci sırada yer alıyor. Bu alandaki proje sayısı ise 2021’de 230 iken 2022’de 257’ye yükselmiş durumda” şeklinde konuştu.

ABD'DE ŞİRKET KURANLAR VEYA ORTAKLIKLAR YOLU İLE TİCARİ FAALİYETTE BULUNANLAR İÇİN

KURUMSAL ŞEFFAFLIK YASASI NELER GETİRİYOR?

ABD'de 2021 yılında yasalaşan Kurumsal Şeffaflık Yasası (Corporate Transparency Act-CTA), kara para aklama, vergi sahtekârlığı ve diğer yasa dışı faaliyetlere karşı mücadele ederek, şirket yapılarında ve mülkiyetinde daha fazla şeffaflık sağlamayı amaçlıyor. Bu yasa, ABD pazarında faaliyet gösteren veya ABD pazarına erişen belirli kuruluşların sahiplik yapıları hakkında daha fazla bilgi toplamak amacıyla hayata geçirilmiştir.

ALPER KESRİKLİOĞLU

Antroya Danışmanlık ve Hukuk Bürosu Kurucu Ortağı

<http://www.linkedin.com/in/alper-kesriklio%C4%9Flu-8b27a716>

Başlangıçta muhasebe uzmanları tarafından genellikle göz ardı edilen Kurumsal Şeffaflık Yasası, 01 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girecek olmasıyla birlikte, şirketlerin bu yasa çerçevesinde nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda bir endişe oluşturmuştur. Şirketler, bu yeni yasanın faaliyetlerini nasıl etkilediğini ve bildirim/raporlama yükümlülüklerinin detaylarını anlamak için çaba sarf ediyor. Bu durum, muhasebe firmaları ve vergi muhasebesi uzmanları için, hizmet tekliflerini çeşitlendirerek gelir akışlarını artırma potansiyeli sunuyor. FinCEN, Amerika Birleşik Devletleri'nde finansal suçları önlemek ve izlemekle görevli bir federal ajanstır. FinCEN, mali kurumların ve diğer finansal hizmet sağlayıcılarının (bankalar, sigorta şirketleri, değerli kağıt tacirleri vb.) yasa dışı

faaliyetleri izlemelerine ve bildirmelerine yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur. FinCEN'in temel görevleri arasında para aklama, terör finansmanı, organize suçlar ve diğer mali suçları önlemek ve izlemek yer alır. FinCEN, bu tür suçların tespiti ve engellenmesi için finansal kurumlar ve diğer işletmelerden gelen şüpheli mali aktiviteleri izlemelerini ve rapor etmelerini ister. Ayrıca, bu raporlar, finansal istihbaratı analiz ederek, suç örgütleri ve terörist gruplar arasındaki mali akışları izleme kapasitesine sahiptir. Kurumsal Şeffaflık Yasası kapsamında, FinCEN'e gerçek yararlanıcı bilgilerinin raporlanması gibi yükümlülükler de bulunur. Bu bilgiler, FinCEN'in finansal suçları izlemesine ve önlemesine yardımcı olmak amacıyla kullanılır. FinCEN, Amerika Birleşik Devletleri'nin mali sisteminin güvenliğini artırmak ve

suçla mücadelede etkili bir rol oynamak için önemli bir rol üstlenmiştir.

ABD KURUMSAL ŞEFFAFLIK YASASI KİMLERİ ETKİLİYOR?

Son Küçük İşletmeler İdaresi raporuna göre, 27 milyon 104 bin 006 küçük işletme, yani "işveren olmayan firmalar" olarak adlandırılan ve hiç çalışanı bulunmayan şirketler, Kurumsal Şeffaflık Yasası tarafından özellikle hedefleniyor. Yasanın odak noktası, ticari faaliyetlerin şeffaflığını artırmak ve özellikle küçük işletmelerin sahiplik yapılarını ortaya koymaktır.

KİMİN BAŞVURMASI GEREKİYOR?

1 ABD İçi Raporlama Yükümlülüğü Olanlar:

- Eyalet yasalarına göre belirli bir devlet bakanına veya benzer bir ofise bir belge sunularak oluşturulan şirketler.

► Sınırlı sorumlu ortaklıklar (LLPs) ve diğer benzer kuruluşlar.

2 ABD Dışı Raporlama yükümlülüğü Olanlar:

► Dışişleri bakanlığı veya benzer bir ofise belge sunarak herhangi bir eyalette veya kabile yargı bölgesinde iş yapmak üzere tescil edilmiş yabancı bir ülkenin yasalarına göre kurulmuş şirketler.

► Limited liability companies (LLCs) veya başka bir kuruluş.

Bu kapsamda raporlama yükümlülüğü bulunan şirketler genellikle şunları içerir:

► Sınırlı sorumlu ortaklıklar (LLPs).

► Sınırlı sorumlu komandit şirketler (limited liability limited partnerships).

► Ticari birlikler (business trusts).

► Varlıkların genellikle bir dışişleri bakanı veya benzeri bir makama yapılan

başvuruyla oluşturulduğu sınırlı ortaklıkların çoğu.

Bu yasa, menkul kıymet ihraççıları, yerel resmi makamlar, bankalar ve belirli muafiyetlere sahip diğer kuruluşları kapsam dışında bırakır.

GERÇEK YARARLANICILAR (BENEFICIAL OWNERS)

Yasa, gerçek yararlanıcıları tanımlamayı ve bu bilgileri raporlamayı öngörüyor. Gerçek yararlanıcı, doğrudan veya dolaylı olarak şirket üzerinde önemli bir kontrole sahip olan veya şirketin sahiplik hisselerinin en az yüzde 25'ine sahip olan kişilerdir. Bu kişiler, adlarını, doğum tarihlerini, adreslerini ve benzersiz tanımlayıcı numaralarını FinCEN'e (Financial Crimes Enforcement Network - Mali Suçlarıyla Mücadele Ağı) bildirmelidir. Ayrıca, bu bilgilerin FinCEN'e gönderilmesi durumunda bir "FinCEN tanımlayıcısı" alabilirler.

ŞİRKET BAŞVURUSU YAPANLAR

Şirket başvurusu yapanlar, kuruluşu oluşturan veya Amerika Birleşik Devlet-

leri'nde iş yapmak üzere ilk kaydedilen belgeyi doğrudan dosyalayan kişilerdir. Bu sorumluluk, bir muhasebe uzmanına danışmanlık hizmetleri sunan bir kişiye yönlendirilmişse, bu önemli bir noktadır.

KURUMSAL ŞEFFAFLIK YASASI İÇİN RAPORLAR NE ZAMAN SUNULMALI?

Kurumsal Şeffaflık Yasası, 01 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girecektir. Yürürlük tarihinde mevcut olan şirketlerin ilk raporlarını bir yıl içinde sunmaları gerekir. Yürürlük tarihinden sonra kurulan şirketlerin ise, kuruluş veya tescil bildirimini aldıktan sonra 30 gün içinde raporlarını sunmaları gerekir. Ancak FinCEN, 2024 yılında kurulan veya tescil edilen şirketler için gerçek yararlanıcı raporları için ilk başvuru süresini 30 günden 90 güne uzatmayı düşünüyor. Raporlar, bir işletmenin satışı, birleşme, satın alma veya gerçek yararlanıcıda meydana gelen diğer değişikliklerden sonra 30 gün içinde veya yanlış bilgilerin farkına varılmasından itibaren 30 gün içinde güncellenmelidir.

KURUMSAL ŞEFFAFLIK YASASI'NIN VERGİ VE MUHASEBE PROFESYONELLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Kurumsal Şeffaflık Yasası, aklama karşıtı girişimler ve mali hesap verebilirlikle ilgili olduğundan, birçok şirket içgüdüsel olarak muhasebe uzmanlarına başvuracaktır. Bu durum, muhasebe profesyonellerine sunulan danışmanlık hizmetlerinin kapsamını genişletme fırsatını beraberinde getirir. Şirket kayıtlarının muhasebe firması ve FinCEN veritabanında güncel olmasını sağlamak, durum tespiti ve risk değerlendirme faaliyetlerinde artış gerektirecektir. Bu alanda dikkatle takip edilmesi gereken bir alan olan Kurumsal Şeffaflık Yasası, uyumlu kalmamanın yüksek cezalar ve hapis cezası potansiyeli doğurduğunu gösterir. İhlaller başına 500 ila 10 bin ABD doları arasında değişen para cezaları ve iki yıla kadar hapis cezası, uyumun önemini vurgular. Bu nedenle, muhasebe uzmanları için, yasanın değişiklik ve güncellemelelerini yakından takip etmek ve müşterilerini bu konuda bilgilendirmek kritik bir rol oynuyor.

UYGULAMA VE YASAL UYUM ZORLUKLARI

Kurumsal Şeffaflık Yasası'nın uygulanmasına hazırlanmak amacıyla muhasebe

uzmanları, uygulamalarının çeşitli alanlarını değerlendirmek isteyeceklerdir. Bu kapsamda proaktif bir yaklaşım benimsemek, müşteri sorularına hızlı yanıt vermek ve müşterilere yasa ve uyum süreci hakkında

bilgi sağlamak önemli olacaktır. Müşterilere ulaşmak ve onları Kurumsal Şeffaflık Yasası ve diğer danışmanlık hizmetleriyle tanıştırmak, müşteri ilişkilerini güçlendirmenin etkili bir yoldur.

OCAK 2024'TEN ÖNCE KURULAN ŞİRKETLER 1 OCAK 2025'E KADAR RAPOR SUNMALI

Ocak 2024'ten önce kurulan şirketlerin, en geç 1 Ocak 2025'e kadar bir rapor sunmaları gerekiyor. Daha yeni kurulan şirketlerin ise daha erken başvuru yapmaları öneriliyor. Ayrıca, kooperatif konut şirketlerinin her birinin, Amerika Birleşik Devletleri

Hazine Bakanlığı'nın Mali Suçları Uygulama Ağı'na (FinCEN) açıklama raporları sunması gereken bir "raporlama şirketi" olarak kabul edilmesi planlanıyor. Raporlama yapılmadığı takdirde günlük 500 dolar idari para cezası uygulanacaktır.

**2024 BÜYÜMENİN GELECEĞİ RAPORU:
SON 30 YILIN EN DÜŞÜK
SEVİYESİNE ULAŞACAK
BİR EKONOMİK
YAVAŞLAMAYA
DİKKAT ÇEKİYOR**

Dünya Ekonomik Forumu'nun hazırladığı ve Türkiye çalışmaları TÜSiAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu tarafından gerçekleştirilen 2024 Büyümenin Geleceği Raporu yayınlandı. Rapor, devam eden ekonomik ve jeopolitik şoklarla birlikte 2030 yılına kadar, oran olarak son 30 yılın en düşük seviyesine ulaşacak bir ekonomik yavaşlamaya dikkat çekiyor.

Türkiye çalışmaları TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu tarafından gerçekleştirilen raporda ülkelerin büyüme kalitesi "Yenilikçilik, Kapsayıcılık, Sürdürülebilirlik ve Esneklik" kriterlerine göre yeniden ele alınıyor. Dünya Ekonomik Forumu, rapor ile birlikte, ekonomistler ve farklı alanlardan uzmanlardan oluşan yeni bir Büyümenin Geleceği Girişimi de başlattı. Dünya Ekonomik Forumu tarafından her sene gerçekleştirilen ve ülkelerin küresel rekabetçilik durumlarını ortaya koyan "Küresel Rekabetçilik Raporu" yerine bu sene itibarıyla yayınlanmaya başlanan "Büyümenin Geleceği Raporu", ülkelerin büyüme kalitesi kriterlerini yeniden ele alıyor. Geçtiğimiz yıllarda hazırlanan raporlarda büyümede önemli olan rekabetin artması iken, artık "Yenilikçilik, Kapsayıcılık, Sürdürülebilirlik ve Esneklik" kriterleri ölçü olarak kabul ediliyor. Raporda asıl sorunun, "Ne kadar büyüyeceğiz?" değil; "Nasıl büyüyeceğiz?" olması gerektiğinin altını çiziyor.

Büyümenin Geleceği Girişimi başlatıldı

Dünya Ekonomik Forumu Raporu, küresel ekonomik büyümenin yeniden değerlendirilmesini öneriyor ve 107 ekonomideki büyüme kalitesinin yanı sıra GSYİH'ye bütünsel bir bakış sunan yeni bir çerçeve sunuyor. Büyümenin Geleceği Raporu, devam eden ekonomik ve jeopolitik şoklarla birlikte 2030 yılına kadar, oran olarak son 30 yılın en düşük seviyesine ulaşacak bir ekonomik yavaşlamaya dikkat çekiyor. Bu gerilemenin, küresel kalkınmadaki ilerlemeyi toplu olarak tersine çeviren, iklim krizi ve zayıflayan toplumsal sözleşme de dahil olmak üzere birbirleriyle bağlantılı bir dizi küresel sorunu daha da şiddetlendirmesi bekleniyor. Dünya Ekonomik Forumu Yönetici Direktörü Saadia Zahidi, küresel büyümeyi yeniden canlandırmanın, temel zorlukların üstesinden gelmek için gerekli olacağını; ancak, büyümenin tek başına yeterli olmadığını ifade etti. Raporun, ekonomik büyümeyi değerlendirmede, hem

küresel hem de ulusal önceliklere uygun olarak, verimliliğin, uzun vadeli sürdürülebilirlik, esneklik ve eşitliğin yanı sıra geleceğe yönelik inovasyonla dengelendiği yeni bir yol önerdiğini aktardı. Rapor ile birlikte, dünyanın dört bir yanından politika yapımcıları desteklemek üzere, ekonomik

büyüme için yeni bir anlatı oluşturmak ve yenilikçilik, kapsayıcılık, sürdürülebilirlik ve esneklik hedefleri ile dengelenmiş bir büyüme giden en iyi yolları belirlemek için ekonomistler ve diğer uzmanların yer aldığı Dünya Ekonomik Forumu'na bağlı iki yıllık bir Büyümenin Geleceği Girişimi de başlatıldı.

Türkiye'nin ekonomik büyüme analizi

Büyümenin Geleceği Raporu, çoğu ülkenin ne sürdürülebilir ne de kapsayıcı olan bir şekilde büyümeye devam ettiğini, inovasyonu özümseme veya üretme yeteneklerinin sınırlı ve küresel şoklara olan etkileri ve duyarlılıklarının en az düzeyde olduğunu ortaya koyuyor. Rapor, politika yapımcıların bir ülkenin ekonomik büyümesinin karakterini ve doğasını değerlendirmesine, iyileştirme ve sinerji için potansiyel alanları belirlemesine olanak tanıyan ülke düzeyinde veriler sağlıyor. Bir ekonominin gidişatında, yarattığı faydalar ve fırsatlar konusunda tüm paydaşları ne ölçüde kapsadığını ölçen kapsayıcılık ölçütü ile bir ekonominin, şoklara ne ölçüde dayanabildiğini ve bu şoklardan sonra nasıl toparlanabildiğini gösteren esneklik ölçütü, sırasıyla 100 üzerinden aldıkları 55.9 ve 52.8 ile küresel

ölçekte en yüksek puan ortalamaları oldu.

Kapsayıcılık ölçütünde 49.7 puan alan Türkiye; yetenek ekosisteminin değerlendirilmesinde sosyal mobilite, iş yerinde kapsayıcılık ve kadınların iş gücüne katılımı ile kurumsal ekosistem alt kategorilerinde dünya ortalamasının altında kalırken, barınma ve ulaşım ihtiyaçlarının giderilmesi ve gıdaya erişim alt kategorilerinde dünya ortalamasının çok üstünde bir değerlendirme notu aldı. Küresel ekonomik krizin 15'inci yılında dünya, COVID-19 pandemisi ve sonrasında gelen kapatmalar ile artan jeopolitik krizlerin etkilerini hissetmeye devam ederken, esneklik büyümenin en kritik unsurlarından biri haline geldi. Türkiye enerji kaynağı çeşitliliği, siber güvenlik endeksi, alt yapı kalitesinde dünya ortalamasının üstünde bir performans sergiledi. Diğer yandan toplumsal kutuplaşma, hukukun üstünlüğü ve yolsuzluk algısı gibi kurumsal kategoriler gelişmeye açık alanlar olarak öne çıktı.

Türkiye, sürdürülebilirlik kategorisinde yüksek puan alan ülke olarak dikkat çekiyor

Raporda, bir ekonominin gidişatında, ekolojik ayak izini çevresel sınırlar içinde

ne ölçüde tutabildiğini ölçen sürdürülebilirlik ölçütü küresel ortalaması 100 üzerinden 46.8 oldu. Sürdürülebilir bir büyüme için yeşil dönüşüme yönelik gerekli becerilerin olmasının, aynı zamanda talebin şekillenmesinde önemli olduğu vurgulandı. Türkiye, 44.9 puan ile benzer ülkeler arasında sürdürülebilirlik kategorisinde nispeten yüksek puan alan ülke olarak dikkat çekiyor. Türkiye yenilenebilir enerjiye yatırımın GSMH içindeki payı ile dünya ortalamasının çok üstünde yer alırken; çevre teknolojileri ticareti, yeşil patentler ile enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji regülasyonları ile dünya ile paralel bir değişim sergiliyor. Bir ekonomide, büyüme kalitesini uzun vadede geliştirebilmek için yeni teknolojik, sosyal, kurumsal ve organizasyonel gelişmeleri ne ölçüde özümseyebildiğini ve bu bunlarla gelişebildiğini gösteren yenilikçilik ölçütü, 100 üzerinden 45.2 ile küresel ölçekte en düşük puan ortalaması olurken bu kategoride Türkiye'nin yenilikçilik notu 40 oldu. Türkiye ve kıyaslandığı benzer ülkelerin küresel ortalamasının altında kalmalarının başlıca nedenleri, düşük Ar-Ge harcamaları ve yüksek teknoloji içerikli ürünlerin ihracatının eksikliği esas nedenler olarak gösterildi.

Gelir düzeyine göre ülkelerin analizi

Ülke bazında, 2024 Büyümenin Geleceği Raporu'nun kapsadığı 107 ekonomiden hiçbiri dört büyüme ölçütünden herhangi birinde 80'in üzerinde bir puan alamadı.

1 Yüksek gelirli ekonomilerde durum

2023 yılında kişi başına ortalama 52 bin 475 ABD Doları (satın alma gücü paritesine göre) GSYİH'ye sahip olan yüksek gelirli ekonomilerde, 2018-2023 yılları arasında son beş yılda kişi başına ortalama yıllık GSYİH'nin yüzde 1.1 oranında arttığı görüldü. Bu ekonomilerde genel olarak kapsayıcılık (68.9), yenilikçilik (59.4) ve esneklik (61.9) ölçütleri yüksek puanlar elde ederken, sürdürülebilirlik (45.8) konusunda iyileştirme alanı olduğu gözlemlendi. Bu gruptaki ülkeler arasında; Avustralya, Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Suudi Arabistan, Güney Kore, İngiltere ve ABD yer alıyor. Yenilikçilik konusunda dikkate değer yüksek puan alan ülkeler arasında İsviçre (80.4), Singapur (76.4) ve Amerika Birleşik Devletleri (74.1); kapsayıcılık konusunda Finlandiya (77.7) ve Kanada (75.8); sürdürülebilirlik konusunda İsveç (62.9), Almanya (56.3) ve Birleşik Krallık (54); esneklik konusunda ise Avustralya (69.5) ve Japonya (66.3)

bulunuyor. Bu grubun daha güçlü ve dengeli bir büyüme performansını engelleyen ortak zorluklar arasında yetenek bulunabilirliği, eşit iş yeri fırsatlarına erişim, yeşil teknolojilerin yavaş gelişimi ve benimsenmesi, yetersiz yeniden beceri kazanma ve yaşam boyu öğrenme yer alıyor.

2 Üst-orta gelirli ekonomilerde durum

2023'te kişi başına ortalama 17 bin 900 ABD doları GSYİH'ye sahip olan üst orta gelirli ekonomilerde, son beş yılda kişi başına ortalama yıllık GSYİH'nin yüzde 1.32 oranında arttığı görüldü. Büyüme yöntemleri açısından genel olarak kapsayıcılık (54.8) ve esnekliğe (50) nispeten ağırlık verilirken, sürdürülebilirlik (44) ve yenilikçilik (39.3) konuları iyileştirme alanları olarak dikkat çekiyor. Bu grupta yer alan ülkeler arasında Arjantin, Brezilya, Endonezya, Meksika, Güney Afrika ve Türkiye yer alıyor. Dikkate değer yüksek puan alan ülkeler arasında yenilikçilik konusunda; Malezya (52.3) ve Güney Afrika (44.1); sürdürülebilirlik konusunda; Brezilya (56), Botsvana (45.7) ve Kosta Rika (48.8) ve esneklik konusunda; Endonezya (57.9) dikkat çekiyor. Bu grubun daha güçlü ve dengeli bir büyüme performansını engelleyen ortak zorluklar arasında araştırma kapasitesi, varlık ve gelir eşitsizliği, yüksek yenilenemeyen

enerji yoğunluğu, atık üretimi ve finansal istikrar yer alıyor.

3 Düşük-orta gelirli ve düşük gelirli ekonomilerde durum

2023'te kişi başına ortalama GSYİH'si 7 bin 633 dolar olan düşük orta gelirli ekonomilerde, son 5 yılda kişi başına ortalama yıllık GSYİH'nin yüzde 1.95 arttığı görüldü. Büyüme yöntemleri açısından genel olarak esnekliğe (50) odaklanmış durumdadır. Sürdürülebilirlik konusunda daha zengin ekonomilere göre daha yüksek puanlar (51.3) mevcut, ancak kapsayıcılık (44.8) ve yenilikçilik (34.9) konuları iyileştirme alanları olarak öne çıkıyor. Bu grubun daha güçlü ve dengeli bir büyüme performansını engelleyen ortak zorluklar arasında teknoloji emilimi, sosyal güvenlik ağlarının eksikliği, yenilenebilir enerjiye yetersiz yatırım ve yetersiz sağlık sistemi kapasitesi yer alıyor. 2023'te kişi başına ortalama bin 533 dolar GSYİH'ye sahip olan düşük gelirli ekonomilerin, son 5 yılda kişi başına ortalama yıllık GSYİH büyümesinin yalnızca yüzde 0.22 olduğu görüldü. Büyüme yöntemleri, genel olarak kişi başına çok daha az çevresel ayak izi yaratmaları ile karakterize ediliyor. Bu da yüksek bir sürdürülebilirlik performansı (52.7) elde etmelerini sağlıyor. Diğer yandan esneklik (39), kapsayıcılık (29.9) ve yenilikçilik (26.8) iyileştirme alanları olarak öne çıkıyor.

Odalar ve Borsalar

- ▶ 6'ncı Türkiye Kaz Yetiştiriciliği Çalıştayı ve Kaz Günü Etkinliği Ardahan TSO öncülüğünde düzenlendi
- ▶ Bartın Irmağı Islahı Projesi Bilgilendirme toplantısı yapıldı
- ▶ Çerkezköy TSO ve Marmara Üniversitesi arasında iş birliği protokolü imzalandı
- ▶ Akhisar 19'uncu kez 2023 Worldfood İstanbul Gıda Fuarı'nda
- ▶ Teknik Destek (APS) Projesi bilgilendirme toplantısı Bilecik TSO'da gerçekleştirildi
- ▶ "Savunma Sanayi Sektörü Kabiliyet Atlası Çalışmaları" toplantısı yapıldı
- ▶ "Ardeşen TSO ihracat danışmanlığı ile hedef pazar kapasitesini geliştiriyor ve dünyaya açılıyor" projesi imzalandı
- ▶ ÇOMÜ İLE BİGA TSO arasında eğitim ve öğretim iş birliği protokolleri imzalandı

6'ncı Türkiye Kaz Yetiştiriciliği Çalıştayı ve Kaz Günü Etkinliği Ardahan TSO öncülüğünde düzenlendi

Türkiye'de kaz yetiştiriciliği konusunda birikimlerin değerlendirilmesi, yetiştiriciliğe ilişkin teknik ve ekonomik sorunların tartışılması ve bu yönde geleceğe yönelik stratejik hedeflerin belirlenmesi amacıyla düzenlenen 6'ncı Kaz Çalıştayı, Ardahan Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde düzenlendi.

İki Yozgat Bozok Üniversitesi'nde düzenlenen çalıştaylar serisinin ikincisi Muş Alparslan Üniversitesi, üçüncüsü Kars Kafkas Üniversitesi, dördüncüsü Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi beşincisi Ankara Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. 6'ncı Kaz Çalıştayı etkinliğine Ardahan Valisi Hayrettin Çiçek, Ardahan Belediye Başkanı Faruk Demir, Ardahan Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Mehmet Biber, İl Tarım ve Orman Müdürü Fatih Cineviz, Ardahan TSO Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Demirci, Ardahan TSO Genel Sekreteri Aşkın Kızılkaya, kurum ve kuruluş temsilcileri, STK üyeleri, kaz üreticileri, vatandaşlar ve basın mensupları katıldı. Çalıştayı açılış konuşmasını Yozgat Bozok Üniversitesi'nden Doç. Dr. Mehmet Akif Boz gerçekleştirdi. Ardahan, Kars ve Muş illerindeki kaz üretim faaliyetlerinden bahseden Boz, katma değer yaratması açısından desteklerin ve üretimin artırılması gerektiğine vurgu yaptı. Boz'un ardından konuşma yapan İl Tarım ve Orman Müdürü Fatih Cineviz, Ardahan ve çevre ilçelerde kaz üretimine ilişkin yapılan proje ve faaliyetlerden söz etti. Çalıştay Bilim Kurulu başkanı Ondokuz Mayıs Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Musa Sarıca, çalıştaylar serisinin kaz üretimine ilişkin farkındalığın artırılması, kaz konusundaki birikimlerin değerlendirilmesi, güncel sorunların saptanması ve bir sektör haline getirilebilmesi için düzenlendiğini ifade etti

"Kaz, son yıllarda katma değeri hızla artan bir ürün haline geldi"

Prof. Dr. Musa Sarıca'nın ardından kürsüye çıkan Ardahan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Çetin Demirci, dünyada son yıllarda kaz ve kaz ürünlerine yönelik ilginin artmasının kaz üretimi ile ilgili çabaların artmasına neden olduğundan söz etti. Kazın son yıllarda katma değeri hızla artan bir ürün haline geldiğine dikkat çeken Sarıca, özellikle arzının dünyada sınırlı iken talebinin artmasının ekonomik değerini artırdığını dile getirdi. Kazın aynı zamanda besleyiciliğinin yüksek, sağlıklı protein kaynağı olması sebebiyle geleneksel olarak ulusal ve uluslararası kültürlerde yer almasının kaz üretiminde artışlara neden olduğunu ifade eden Sarıca, "Kırsal yaşama günümüzde ilginin artması kırsalda alternatif iş kollarının gelişmesine zemin hazırlamıştır. Kaz yetiştiriciliği de bunlar arasına yer alıyor. Kaz eti, kaz yağı, kaz tüyü, kaz ciğeri ve kaz ciğeri yağı kazdan elde edilen başlıca ürünlerdir" diye konuştu.

“Kaz yetiştiriciliği konusunda daha fazla araştırma ve tanıtım yapılması, kaz yetiştiriciliğine olumlu katkı sağlayacaktır”

Kazın diğer kanatlı türlerine göre hastalıklara ve farklı iklim koşullarına dayanıklı olmasının, merada otlayarak beslenmesinin ve Ardahan kazının ırk olarak et verimliliğinin yüksek olmasının, Ardahan ve bölge üreticileri için karlı bir alan yarattığını belirten Musa Sarıca, Ardahan'ın kaz yetiştiriciliğinde Türkiye'de önde gelen iller arasında yer alması nedeniyle üreticilerin kaz konusundaki tecrübelerine yer verilmesi, sorunların tartışılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine yönelik projeksiyonların oluşturulması yönüyle bu toplantının değer yaratacağını kaydetti. Toplantının Ardahan'da kaz yetiştiriciliğinin gelişmesi ve markalaşması bakımından önem taşıdığını aktardı.

Birinci Kaz Çalıştay'ına Ardahan Ticaret Odası olarak, Ardahan Valiliği, Ardahan Belediyesi Tarım İl Müdürlüğü, SERKA ve Ardahan Üniversitesi iş birliği ile ev sahipliği yaptıklarını söyleyen Sarıca, “Üniversitemiz ve araştırma kuruluşlarımızda bu konuda çalışan uzman kişilerin bir araya getirilerek

mevcut uygulama ve araştırma alt yapılarının ortaya konulması ve yeni işbirliklerine zemin oluşturulması, yapılacak olan araştırma ve yatırımların kalitesini artıracak gibi, ülkemiz ihtiyaçlarına göre planlanmasını ve kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacaktır. Kaz yetiştiriciliği konusunda daha fazla araştırma ve tanıtım yapılması, kaz yetiştiriciliğinin bölgede öncü sektör olması yolunda olumlu katkılar sağlayacaktır” değerlendirmesinde bulundu.

“ARÜ olarak bölgenin kalkınması için dış ticaret, doğa turizmi, tarım ve hayvancılık başlıklarını benimsedik”

Çalıştayda konuşma gerçekleştiren Ardahan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Biber, Ardahan Üniversitesi olarak bölgenin kalkınması için 3 ana başlığı benimsediklerini ifade etti. İlk başlığın “Dış Ticaret” olduğunu belirten Biber, iki kara ve bir demiryolu hattıyla Anadolu'nun Kafkaslara açılan kapısı olan bu bölgenin önemli bir enerji koridoruna sahip olduğuna dikkat çekti. İkinci başlığın “Doğa Turizmi” olduğunu dile getiren Biber, tarihi, doğal ve kültürel varlıkları ve yapılmakta olan sosyal, sportif faaliyetleriyle bölgenin önemli bir

turizm üssü haline getirebileceğinin altını çizdi. Üçüncü başlığın “Tarım ve Hayvancılık” faaliyetlerini kapsadığını söyleyen Biber, Ardahan'da yürütülen tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin rekabetçi bir yapıya kavuşturulması için paydaşlarla birlikte önemli projeler yürütüldüğünü ifade etti.

Rektör Biber'in ardından kürsüye teşrif eden Ardahan Valisi Hayrettin Çiçek, bölgede yürütülen büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ile tarımsal faaliyetlerden bahsederek, bu faaliyetlerin Ardahan Üniversitesi öncülüğünde gerçekleştirilecek olan projeler ile daha modern bir yapıya kavuşması gerektiğine vurgu yaptı ve bu şekilde daha yüksek verim alınabileceğinin altını çizdi. Konuşmaların ardından ilk oturuma geçildi. Oturumda, Prof. Dr. Musa Sarıca, “Türkiye Kaz Yetiştiriciliğinin Güncel Durumu ve Gelecek Projeksiyonu”, Doç. Dr. Özlem Eştürk, “Kaz Yetiştiriciliğinin Ardahan İli ve Bölge Ekonomisine Etkisi” ve kaz tüyü üreten bir firmanın üst düzey yetkilisi Seçil Basar, “Türkiye'de Kaz Tüyü Üretimi ve Kullanımı” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdi. Çalıştayın ilk oturumu, kaz resimleri ve yu-murtalarından oluşan sergi ile kaz güzellik yarışmasıyla sona erdi.

Bartın Irmağı Islahı Projesi Bilgilendirme toplantısı yapıldı

Bartın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Halil Balık, Kültür Merkezinde düzenlenen Bartın Irmağı Islahı Projesi Bilgilendirme Toplantısına katıldı. Balık, "Irmağın etrafı temizlenmeli. Temizlenmediği sürece kesin bir çözüm bulunmadığından ihalesi yapılan 464 milyon TL'lik projenin bir faydası olmayacaktır" dedi.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşımızın okunmasıyla başlayan toplantının açılış konuşmasını Bartın Valisi Dr. Nurtaç Arslan yaptı. Ardından DSİ Genel Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Bülent Selek ve beraberindeki heyet tarafından Bartın Irmağı Islahı hakkında bugüne kadar yapılan ve bundan sonraki süreçte yapılması

planlanan çalışmalar ile projenin teknik detayları ve kapsamı alanı hakkında bilgi verildi. Müdür Yardımcısı Selek'in konuşmalarının ardından salonda bulunan davetliler görüşlerini bildirdi. Bartın Irmağı Islah Projesi'nin kamuoyuna duyurulması ve gündemde tutulmasında büyük çaba sarf eden Bartın Ticaret ve Sanayi Odası

(TSO) Başkanı Halil Balık da projeye ilgili endişelerini ve önerilerini dile getirdi. Bartın'da bu projeyi ilk tartışanlardan ve kamuoyunda tutanlardan biri olduğunu söyleyen Balık, 20 Mayıs 2016 tarihinde DSİ'nin isteği üzerine Bartın Irmağı Islah Projesinin, Bartın Valiliği'nden o günkü Valisi Seyfettin Azizoğlu başkanlığındaki

kendisinin de bulunduğu bir komisyonda imzalandığını anlattı.

“DSİ, rekreasyon çalışmaları ve genişletme çalışmaları yapacak”

Bu projede 7 metre derinlik, yanlarda yatay revveli taş duvar, bir yat limanının da olduğu bir proje olduğunu dile getiren Başkan Halil Balık, “Bu projenin en önemli konularından biri de DSİ Genel Müdürünün isteği üzerine karşı tarafta bulunan Kaynarca’dan başlayan Boğaz mevkiine kadar giden köy muhtarlarına yazı yazılarak yanlış hatırlamıyorsam 100 metrelik bir alanın kamulaştırmaya açık hale getirilmesinin sağlanmasıdır” ifadelerini kullandı. Bu proje dahilinde DSİ’nin, burada rekreasyon çalışmaları ve genişletme çalışmaları yapacağını anımsatan Balık, önemli bir diğer konunun da; bugün ırmağın karşı tarafına bakıldığında 10 metre ile 30 metre arasında hazine yeri denilen ırmağa ait yerler olduğu yani aslında kamulaştırmanın o kadar maliyetli olmadığı konusu olduğunu ifade etti. “2016 yılında yapılan söz konusu o projede 7 metre derinlik esas alınırken bugün bize derinlik o kadar da önemli değil diyorsunuz” diyen Balık, ırmağın altında ırmağa yıkılmış, devrilmiş yüzlerce ağaç olduğundan söz etti.

“Irmağın akışına zarar veren ağaçların kesilmesi gerekiyor”

Gürgenpınarı mevkiinde kendisinin bir tesisi olduğunu belirten Başkan Halil Balık, en son yaşanan su taşkınında kendi tesisinin yanında bulunan yola kadar su çıktığını anlattı. Yalı bölgesinde taşkın

engellense de, su 1 metre daha yükseldiği zaman bu suyun Gürgenpınarı’nda olacağına ve bu 1 metrelik yükselmeye Gölbucağı ve diğer yerlerin de su taşkını yaşayacağına dikkat çeken Balık, “Neden bu projeyle ters düşünüyorsunuz? Irmağın içinde oluşan çukurlar ve tümsekler ırmağın akışını mutlaka engelliyor. Ben yeşile karşı değilim ama Bartın Irmağı kenarında bulunan, ırmağın akışına zarar veren ağaçların kesilmesi gerekiyor” ifadelerini kullandı. Irmağa devrilen bu ağaçların yıllardır birikerek ırmağın yatağını da daralttığını belirten Balık, ırmağın

çıkışında yarım kalan projenin tamamlanması gerektiğini dile getirdi. Irmağın ağız ne kadar geniş olursa denizin suyu çekişinin o kadar hızlı olacağını aktaran Balık, şöyle devam etti: “Bartın’da 3 tane firma var, 17 tane maden ocağı var kabul ederseniz ‘oradaki taşı biz size alalım’ dedik. Bundan 50-60 yıl öncesine baktığımız zaman ırmağın ağız çok genişti. Bugün ırmağın etrafı temizlenmediği sürece biz buna kesin bir çözüm bulamayız. Kesin bir çözüm bulunmadığından da ihalesi yapılan 464 milyon TL’lik projenin bir faydası olmayacaktır.”

Çerkezköy TSO ve Marmara Üniversitesi arasında iş birliği protokolü imzalandı

Çerkezköy TSO ile 20 araştırma üniversite arasında yer alan Marmara Üniversitesi arasında iş birliği protokolü imzalandı. İmzalanan protokol Avrupa Birliği Projeleri, eğitim, araştırma, proje ve etkinlik yürütme faaliyetlerini kapsayacak.

Mangır, Ali Çolak, Sedat Çolak, Bünyamin Fırat, Özgür Sönmez ve Rektör Danışmanı Doç. Dr. Savaş Evren katılım sağladı. Marmara Üniversitesi ile iş birliği içerisinde olduklarını ifade eden Başkan Ahmet Çetin, "Marmara Üniversitesi ülkemizin en önemli ve en büyük üniversitelerinden bir tanesi, Odamız ile Marmara Üniversitesi'nin buluşması sayesinde güzel projeler imzalanacak. Öncelikli hedefimiz AB projeleri fakat bununla birlikte yine birçok proje ve faaliyette işbirliği içerisinde olacağız" dedi. Marmara Üniversitesi'nin özellikle bölge problemleriyle de ilişkilendirilebilecek çalışmalarından da faydalanacaklarını dile getiren Çetin, Ar-Ge çalışmaları yürütüleceğini, teknolojik yeniliklerle daha kolay buluşacaklarını ifade etti. Protokolün oldukça faydalı olacağına inandığını söyleyen Çetin, "Bu vesileyle Rektörümüz Sayın Mustafa Kurt'a ve beraberindeki değerli hocalarımıza da teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

"Sosyal farkındalık çalışmalarında da iş birliğimiz sürecektir"

Çerkezköy TSO ile iş birliği içerisinde güzel projelere imza atılacağına inandığını ifade eden Rektör Mustafa Kurt, "Üniversitemiz ile Oda arasında güzel bir uyum yakalayacağımıza inanıyorum. Özellikle AB Projeleri olmak üzere sosyal farkındalık çalışmalarında da iş birliğimiz sürecektir" diye konuştu. Hem Çerkezköy'e hem Marmara Üniversitesi'ne hem de ülkeye yararlı proje çalışmalarını yürüteceklerini belirten Kurt, "Protokolümüzün herkes için hayırlı olmasını diliyorum. Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ahmet Çetin ve yönetimine misafirperverlikleri ve samimi sohbetlerinden, fikir alışverişlerinden dolayı teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

Protokol neleri kapsayacak?

Protokol kapsamında; Marmara Üniversitesi bünyesinde ilgili diğer fakülte, enstitü,

Çerkezköy TSO'da gerçekleşen programa Çerkezköy TSO Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Çetin, Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Kurt, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Mustafa Ogün Asıl, Sinan Sifil ile Yönetim Kurulu Üyeleri Ümit Süthan Evren Kahraman, Ufuk

TÜRKİYE CUMHURİYETİNİ BÖYLE SANAYİ

yükseköğretim ile Çerkezköy TSO iş birliğinde, ortak Ar-Ge projelerinin yürütülmesi, ortak panel, konferans veya fuar gibi etkinliklerin düzenlenebilecek. İşletmelerin ve üniversitenin sektör paydaşlarıyla bir araya gelmesi ve ağ oluşturmaya, iş birliği projelerinin yönetim

ve izleme mekanizmalarının oluşturulması, Marmara Üniversitesi tarafından geliştirilen teknolojik ürünlerin veya buluşların TSO üyelerine transfer edilmesi, Çerkezköy TSO üyeleri olan işletmelerin teknolojik yeniliklere erişim sağlaması ve rekabet güçlerinin

artırılması, Marmara Üniversitesi öğrencilerine Çerkezköy'deki TSO üyesi işletmelerde staj ve iş imkanı sağlanabilecek. Çerkezköy TSO üyelerine Marmara Üniversitesi'nin akademik ve uzman kadrosundan danışmanlık hizmetleri sağlanabilecek.

Akhisar 19'uncu kez 2023 WorldFood İstanbul Gıda Fuarı'nda

ulusal ve Uluslararası Gıda ve İçecek üreticilerinin buluşma noktası olan WorldFood İstanbul Uluslararası Gıda Ürünleri ve Teknolojileri Fuarı bu sene 31'inci kez 06-09 Eylül 2023 tarihlerinde İstanbul Tüyap Fuar & Kongre Merkezi'nde açıldı. 19 yıldır düzenli olarak fuara katılan Akhisar Ticaret ve Sanayi Odası, bu yıl yine Akhisar Ticaret Borsası ile birlikte 16 Akhisarlı Gıda Üreticisi firmayla katılım sağladı. Yurt içi ve özellikle yurt dışından gıda sektörünün lider markalarının katılımcı olduğu fuar, Akhisar'ın Zeytin ve Zeytinyağı başta olmak üzere, Salça, Kuru Domates, Közlenmiş ve Konserve Gıda Ürünleri, Turşular ve Soslar gibi ilçenin öne çıkan gıda ürünlerinin tanıtımı açısından büyük önem taşıyor. Akhisar Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sami Karaoğlan yaptığı açıklamada, "Odamız ve ilçemiz adına gelenek haline gelen gıda fuarına Akhisar Ticaret Borsası ile birlikte yaptığımız organizasyonla, 19'uncu kez tekrar katılmış bulunuyoruz. Katılımcı firmalarımızın birçok uluslararası ve yerli gıda sektörünün lider markaları ile önemli görüşmeler yaptığı fuar ilçemiz ve üyelerimiz için çok verimli geçiyor" dedi. Fuar sayesinde Akhisar'ın Zeytin ve

Zeytinyağı başta olmak üzere, Salça, Kuru Domates, Közlenmiş ve Konserve Gıda Ürünleri, Turşular ve Soslar gibi ilçenin öne çıkan gıda ürünlerinin tanıtımını yaptıklarını söyleyen Karaoğlan, fuara katılım sağlayan gıda üreticisi firmalara, standı ziyaret eden AK Parti TBMM Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Bahadır Yenişehirlioğlu'na, tüm ziyaretçilere ve organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür etti.

Teknik Destek (APS) Projesi bilgilendirme toplantısı Bilecik TSO'da gerçekleştirildi

APS Projesi ve İnovasyon Fabrikası Bilgilendirme Günü "İleri Prototip İstasyonu için Teknik Destek (APS) Projesi" bilgilendirme toplantısı, Bilecik TSO Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

Toplantıya, Bilecik Valisi Dr. Kemal Kızılkaya, Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ergün, Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Onur Kaya, Eskişehir Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi, APS Projesi Operasyon Koordinasyon Birimi Koordinatörü Prof. Dr. Hikmet Karakoç, Bilecik Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Abdullah AY, BEBKA Bilecik Kalkınma Ajansı İl Koordinatörü Banu Çiçek Güngördü, Bilecik TSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Yüksel Gökçedağ ve Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Murat Özçelik, Genel Sekreteri Doğan Gürkan Akyol, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Ko-

ordinatörü Doç. Dr. Edip Avşar, Oda Üyesi Firma Yetkilileri, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ve start up'lar katılım sağladı. Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren Bilecik TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ergün, "Bugün çok he-

yecanlıyız. İnşallah bir başlangıç olacak. Eskişehir Teknik Üniversitemizin öncülüğünde İnovasyon Fabrikamızın temsilcileriyle birlikte güzel bir program yapacağız. Bu bir başlangıç olur devamı gelir inşallah diyorum. İnovasyon Fabrikası Bilecik Bilgilendirme Gününe katılım sağladığınız için teşekkür ederim" dedi.

"Merkezin temel hedefi sanayiciler"

İnovasyon Fabrikası ile ilgili bilgilendirmelerde bulunan Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Onur Kaya, "Umarım Bilecik sanayimiz ve ülkemiz için faydalı sonuçları olacak. İnovasyon Fabrikamız Avrupa Birliği'nin mali yardım programı kapsamında desteklenen Avrupa Birliği fonları ile kurulan bir merkez" diye konuştu. Bu merkezin temel hedefinin, sanayiciler olduğunu dile getiren Kaya, sanayicilerin burayı Ar-Ge merkezi olarak kullanacaklarını belirtti. Ürün geliştirme, prototipleme, üniversite-sanayi iş birliği geliştirme konularında eksik kaldığını ancak İnovasyon Fabrikası ile bunu daha somut hale getirmek istediklerini ifade etti.

“Bilecik’in tarih boyunca start up’ların en kutsalını icra etmiş bir mekan”

Bilecik Valisi Dr. Kemal Kızılkaya da toplantıda yaptığı konuşmada, Bilecik’in tarih boyunca start up’ların en kutsalını, en güzelini icra etmiş bir mekan olduğuna vurgu yaptı. Osmanlı Devletinin tarihsel olarak bakıldığında diğer beyliklerden farklı olarak farklı bir start-up geleneğinin buradan başladığına dikkat çeken Kızılkaya, “Diğer beyliklerden farklı olarak fetih hareketi ile büyümeye, gelişmeye ve bir medeniyeti yükseltme çabasının içerisine girmiştir. Yine

Osmanlı Devleti’nin kodları bu topraklarda yazılmıştır. Bu kodları Şeyh Edebalı’nın Osman Bey’e, Osman Bey’in Orhan Gazi’ye. Ertuğrul Gazi ile Edebalı arasındaki ilişkilerine Ertuğrul Gazi’nin yine Osman Bey’e çeşitli nasihatleri, tarihi belgelerde biz bu kodları görüyoruz” şeklinde konuştu.

Dolayısıyla Bilecik’te böyle bir çalışmanın yapılmış olmasını tarihsel anlamda çok kıymetli bulduğunu söyleyen Kızılkaya, önümüzdeki döneme önemli bir ışık olacağını ifade etti. Konuşma ve proje sunumlarının ardından şirketlerle iş birlikleri üzerine birebir

görüşmeler yapılarak program sona erdi. Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ergün, bilgilendirme toplantısını gerçekleştirmek için kendilerine destek veren; Bilecik Valisi Dr. Kemal Kızılkaya’ya, Eskişehir Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Onur Kaya ve Eskişehir Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi, APS Projesi Operasyon Koordinasyon Birimi Direktörü Prof. Dr. Hikmet Karakoç’a, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcilerine, Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi temsilcilerine ve katılım sağlayan tüm üyelere teşekkür etti.

“Savunma Sanayi Sektörü Kabiliyet Atlası Çalışmaları” toplantısı yapıldı

Beyşehir Ticaret ve Sanayi Odası evsahipliğinde “Savunma Sanayi Sektörü Kabiliyet Atlası Çalışmaları” kapsamında STM (Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret A.Ş.) yetkililerinin katılımı ile imalat sektöründe yer alan firmalar ile Konya savunma sektörü kabiliyet atlası oluşturulması ile belirlenecek katma değerli ürünlerin üretimine yönelik yönetim ve danışmanlık ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla toplantı düzenlendi. Toplantıya, Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA) Genel Sekreteri Dr. İhsan Bostancı, Konya Teknoloji Endüstri Bölge-

si Genel Müdürü Sezai Öztürk, ASELSAN Konya Tedarikçi İlişkileri Yönetim Müdürü Murat Özen katılım sağladı. Toplantıda, STM yetkilisi Gökhan Özkan katılımcılara proje ile ilgili sunumlar gerçekleştirdi. Beyşehir Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Mustafa Akbıyık toplantının açılış konuşmasında, “MEVKA destek ve koordinasyonu, STM yürütücülüğü ve üye firmalarımızın katılımları ile Odamızda düzenlenen bu önemli programın üyelerimize ve bölgemize hayırlı olmasını dilerim” dedi.

“Ardeşen TSO ihracat danışmanlığı ile hedef pazar kapasitesini geliştiriyor ve dünyaya açılıyor” projesi imzalandı

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) destekli “Ardeşen TSO ihracat danışmanlığı ile hedef pazar kapasitesini geliştiriyor ve dünyaya açılıyor” proje sözleşmesi imzalandı.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) destekli “Ardeşen TSO ihracat Danışmanlığı ile Hedef Pazar Kapasitesini Geliştiriyor ve Dünyaya Açılıyor” proje sözleşmesi imzalandı. Ardeşen TSO Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Kuyumcu ve DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman imzaladıkları sözleşme ile projenin hayata geçirilmesi adına ilk adımı attılar. DOKA Trabzon Merkez Ofisinde gerçekleştirilen imza törenine Ardeşen TSO Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Murat Gül de katılım sağladı. Proje ile Ardeşen için önemli bir faktör olan imalat firmalarının bölgesel kalkınmalarını hızlandırmak amacı ile üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman vb. gibi eğitim konularında, destekler sağlayarak onların yeni girişimlerini desteklemek, kendilerinin uluslararası rekabet piyasasında eksik kaldıkları alanlarda gelişmelerini sağlayarak bu yerel aktörlerin kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri düzenlenmesi amaçlanıyor.

Danışmanlık hizmeti verilecek konular

Bu kapsamda Oda üyelerine; KOBİ'ler için Dış Ticaretin Önemi, Dış Ticaretle İlgili Kurum ve Kuruluşların Tanıtılması, Türkiye ve AB Dış Ticaret Mevzuatı Genel Bilgi, Ticaret Bakanlığının İhracat Destekleri Dâhilinde İşleme Rejimi Pazar Araştırması Ödeme Şekilleri, Teslim Şekilleri konularında eğitim; İhracatta Fiyatlandırma İhracat Finansmanı Sağlayan Kuruluşların Tanıtılması, EXIM-BANK vb. İhracatta Yol Haritası Firmanın Kalite Belgelerinin ve Sertifikasyon Gerekliliklerinin İhracata Uygun Olacak Şekilde

Gözden Geçirilmesi ve Revize Edilmesi, Müşteri Bulma Yöntemleri, Online Yöntemlerle Müşteri Bulma Teknikleri, B2B Siteleri ile Uygulamalı Müşteri Bulma Teknikleri, Fuarlar ile Yeni Pazar Bulma Çalışmaları, Firmaların Ürünlerinin Dünyadaki Yerinin Tespiti, Ekonomik Verilerle Dünya Pazar

Analizi İhracatta En Büyük Rakip Ülkelerin Analizi, Ülke Analizlerinin Detaylı Olarak Yapılması ve Hedef Ülkelerin Belirlenmesi, Hedef Ülkelere Hangi Ürünlerle ve Ambalaj Yapıları ile Gireceğinin Karar Verilmesi konularında danışmanlık hizmetleri sunulması amaçlanıyor.

ÇOMÜ İLE BİGA TSO arasında eğitim ve öğretim iş birliği protokolleri imzalandı

Biga Meslek Yüksekokulu (Biga MYO) ile Biga TSO arasında öğrencilerin “Staj ve İstihdamına Yönelik İş birliği” ile “İş Yeri ve Mesleki Uygulamaları Eğitim ve Öğretim İş birliği” protokollerinin imza töreni gerçekleştirildi.

Biga Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Doğan ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Rektörü Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu'nun katımları ile 05 Eylül 2023 Salı günü imza töreninde konuşan Rektör Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu, imzalan protokol ile Biga MYO öğrencilerinin staj ve istihdam olanaklarının arttırıldığını belirtti. Biga TSO Başkanı Şadan Doğan ise hazırlanan protokol kapsamında sadece Biga'da ikamet eden öğrenciler için değil Ülkemizin diğer şehirlerinde ikamet edecek mezun öğrencilerin istihdamının da öncelikli olarak sağlanacağını dile getirdi. İmza töreni öncesi gerçekleştirilen kahvaltılı toplantıda ise Biga MYO ve STK'lar ile yapılması planlanan eğitim-öğretim iş birliği faaliyetleri ve hazırlanacak ortak projeler hakkında fikir alışverişinde bulunuldu. Toplantı ve imza töreni, Biga Meslek

Yüksekokulu atölye ve laboratuvarlarının gezilmesi ile son buldu.

Törene kimler katıldı?

Törene, ÇOMÜ Rektörü Prof. Dr. Cüneyt Erenoğlu, Biga TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şadan Doğan, Biga Ticaret Borsası Başkanı Bülent Baş, Biga Ziraat Odası Başkanı M. Güray Ergün, Biga Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası Başkanı Sait Tanur, Biga Sanayici ve İş İnsanları Derneği Başkanı

İsmail Özer, Biga TSO Meclis Başkanı Melih Akyıl, Biga TSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tevfik Başarır, Biga STK temsilcileri, Biga TSO Genel Sekreteri Mustafa Mutlu, ÇOMÜ Meslek Yüksekokulları Koordinatörü Doç. Dr. Engin Gür, Biga İ.İ.B.F. Dekanı Prof. Dr. Hüsnü Levent Dalyancı, Ezine Gıda OSB Bölge Müdürü Alper Altınok, Biga TSO Yönetim Kurulu, Meclis ve Meslek Komite Üyeleri ile Biga MYO Bölüm Başkanları katılım sağladı.

BRICS BLOĞUNDA MİLYONER NÜFUSU 10 YIL İÇİNDE YÜZDE 85 ARTACAK

Henley & Partners ve New World Wealth tarafından yayınlanan BRICS Varlık Raporu'na göre, BRICS bloğunda şu anda sahip olunan toplam yatırım yapılabilir varlık 45 trilyon dolara ulaştı. Milyoner nüfusunun ise önümüzdeki 10 yıl içinde yüzde 85 oranında artması bekleniyor.

ICS

Yatırım yoluyla vatandaşlık ve oturma danışmanlık şirketi Henley & Partners ve küresel varlık istihbarat şirketi New World Wealth tarafından hazırlanan BRICS Varlık Raporu yayınlandı. Rapora göre dünyanın önde gelen gelişmekte olan ekonomilerinin oluşturduğu grupta, 1 milyon doların üzerinde yatırım yapılabilir varlığa sahip 1.6 milyon kişi ve 549 milyarder bulunuyor. Ayrıca Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'dan oluşan orijinal BRICS grubu, bu ay yeni Orta Doğu ve Kuzey Afrika (MENA) üyeleri Mısır, Etiyopya, İran, Suudi Arabistan ve BAE'nin katılımıyla önemli ölçüde yeni finansal güç ve jeopolitik nüfuz kazandı. BRICS bloğu artık dünya nüfusunun yüzde 45'inden fazlasını temsil ederken, satın alma gücü paritesine (PPP) göre küresel GSYH'nin G7 ülkelerinden daha büyük bir payını oluşturuyor. G7 ülkeleri yüzde 30, BRICS bloğu ise yüzde 36 paya sahip. BRICS'in artık küresel ekonomide oldukça etkili bir oyuncu olduğunu söyleyen Henley & Partners Türkiye Direktörü Burak Demirel, "Enerji kaynakları nedeniyle tarihsel olarak çok önemli olan bölge, artık daha çeşitlendirilmiş bir ekonomik rol üstleniyor. Diğer taraftan MENA'nın BRICS'e artan katılımı, dünya çapındaki yatırımcılar için, hızla büyüyen tüketici pazarlarına erişim, stratejik coğrafi konumlanma ve benzersiz kültürel ve iş ortamları sunarak bölgenin ötesinde bir olanaklar alanı açıyor" dedi.

Çin yüzde 92 varlık artışıyla lider

Rapor, son 10 yılda Çin'de özel varlığın yüzde 92 gibi dikkat çekici bir oranda arttığını, şu anda 100 milyon dolardan fazla yatırım yapılabilir varlığa sahip 2 bin 352 milyoner (santi-milyoner) ve 305 milyarder dahil olmak üzere 862 bin 400 milyonere ev sahipliği yaptığını ortaya koyuyor. Hindistan, binden fazla santi-milyoner, 120 milyarder dâhil olmak üzere 326 bin 400 milyoner ve son 10 yılda yüzde 85 oranında artan varlık artışı ile ikinci sırada yer alıyor. BAE'nin milyoner nüfusu da 2013'ten bu yana yüzde 77 oranında arttı ve Orta Doğu'nun önde gelen varlık merkezi olan ülke bugün 300'den fazla santi-milyoner de dâhil olmak üzere 116 bin 500 milyonere ev sahipliği yapıyor. Son 10 yılda Suudi Arabistan ve Etiyopya'da da güçlü özel varlık artışları görülürken, milyoner nüfusları sırasıyla yüzde 35 ve yüzde 30 oranında arttı.

Güney Afrika'da milyoner nüfusu yüzde 20 azaldı

BRICS kohortunun geri kalanında ise milyoner nüfuslarında 2013'ten bu yana bir düşüş gözleniyor. Şu anda 37 bin 400 milyonere ev sahipliği yapan Güney Afrika'da yüzde 20'lik, 11 bin 900 yüksek gelirli bireyin (HNWI) ikamet ettiği İran'da ise yüzde 38'lik bir düşüş dikkat çekiyor. Ayrıca Brezilya yüzde 28'lik bir düşüşle 82 bin 400 milyonere ev sahipliği yaparken, Rusya'da yüzde 24'lük bir düşüşle 68 bin 400 yerle-

şik HNWI bulunuyor. Mısır'da ise 2013'teki HNWI nüfusuna kıyasla yüzde 22'lik bir düşüşle 15 bin 600 dolar milyoneri yaşıyor.

Hindistan varlık büyümesinde lider olacak

Önümüzdeki 10 yılın özel varlık büyüme tahminlerinin de yar aldığı raporda, Hindistan 2033 yılına kadar kişi başına düşen varlıkta yüzde 110 artış öngörüsüyle BRICS grubunda başı çekiyor. Önümüzdeki 10 yıl içinde kişi başına düşen varlığın yüzde 105'in üzerinde artması beklenen Suudi Arabistan ikinci sırada yer alırken, onu yüzde 95 ile BAE takip ediyor. Çin'in yüzde 85, Etiyopya'nın yüzde 75, Güney Afrika'nın yüzde 60 ve Mısır'ın yüzde 55 ile önümüzdeki 10 yıl içinde yüzde 50'nin üzerinde bir varlık artışına sahip olacağı tahmin ediliyor.

En varlıklı BRICS şehri Pekin

Gruptaki en zengin 10 şehirden beşine sahip Çin'in başkenti Pekin, 347'si santi-milyoner, 42'si milyarder olmak üzere 125 bin 600 milyonere ev sahipliği yapıyor ve en zengin BRICS şehri olarak zirvede yer alıyor. Hemen arkasından 322'si santi ve 39'u milyarder olmak üzere 123 bin 400 yerleşik HNWI ile Şangay geliyor. İlk 10'a giren diğer üç Çin şehri ise 50 bin 300 milyoner ile Shenzhen, 31 bin 600 ile Hangzhou ve 24 bin 500 ile Guangzhou. BAE ve Hindistan'ın ilk 10'da ikişer şehri bulunuyor. 212'si santi-milyoner ve 15'i milyarder ol-

mak üzere 72 bin 500 milyonerin yaşadığı Dubai, üçüncü sırada yer alıyor. Hindistan'ın en büyük megakenti ve fiili finans merkezi olan Mumbai, 58 bin 800 yerleşik milyoner ile 4'üncü sırada yer alırken, ulusal başkenti Delhi 7'nci sırada yer alıyor. 8'inci sırada bulunan Rusya Federasyonu'nun başkenti Moskova, ilk 10'da yer alan ve son on yılda milyoner nüfusu azalan tek şehir.

Geleceğin BRICS zenginlik merkezleri

BRICS Varlık Raporu'ndaki özel verilere göre, 2024 yılı için BRICS En Zengin 10 Şehir listesine giremeyen ancak önümüzdeki 10 yıl içinde özellikle güçlü yüzde 80'den fazla servet artışı yaşaması beklenen 5 şehir var. Gelişen teknoloji sektörü nedeniyle "Hindistan'ın Silikon Vadisi" olarak adlandırılan Bengaluru, şu anda yaklaşık 13 bin 200 milyonere ev sahipliği yapıyor ve bu sayının 2033 yılına kadar 30 binin üzerine çıkması bekleniyor. Bu Bengaluru'yu BRICS bloğunun en hızlı büyüyen şehirlerinden biri haline getirirken, önümüzdeki 10 yıl içinde varlık artışının yüzde 125 olacağı tahmin ediliyor. BAE'deki Sharjah ile Suudi Arabistan'daki Riyad ve Cidde'nin de izlenmesi gereken şehirler olduğunu söyleyen New World Wealth Araştırma Müdürü Andrew Amoils, "Dubai ve Abu Dabi'den çok daha az özel varlığa sahip olmasına rağmen, Sharjah'ın milyoner nüfusu yüzde büyüme açısından bu iki şehirden biraz daha hızlı artıyor. Şu anda emirlikte 4.100 HNWI yaşıyor ve bu sayının 2033 yılına kadar yüzde 120'lik bir büyüme ile 9 binin üzerine çıkması bekleniyor. Aynı şekilde Cidde ve Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad da önümüzdeki 10 yıl içinde yüzde

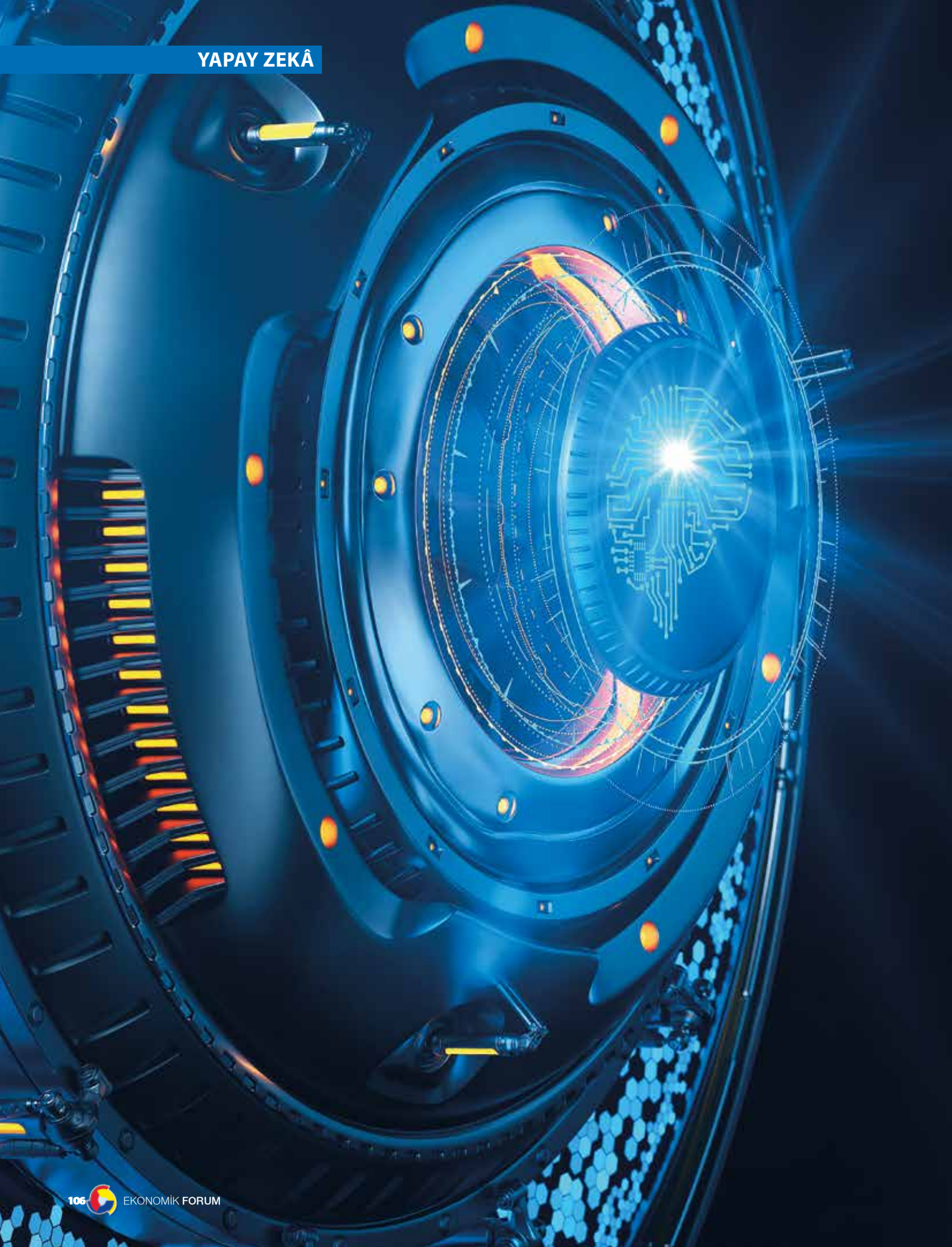
100 ve yüzde 90'lık büyüme oranlarıyla milyoner patlaması yaşayacak gibi görünüyor" dedi. Amoils, Güney Afrika'nın 'Ana Şehri' Cape Town'ın da HNW sakinlerinin akınına uğrayacağını ve mevcut 7 bin 400 milyoner nüfusunun önümüzdeki 10 yıl içinde yüzde 85 artarak 2033 yılında 13 bin 500'e ulaşacağını belirtti.

BRICS'te ekonomik hareketlilik eksikliği

BRICS şu anda G7'den daha fazla dünya GSYH'sini kontrol ediyor olsa da vatandaşları en gelişmiş ekonomilerde ikamet edenlere kıyasla önemli ölçüde daha az ekonomik hareketliliğe sahip. Henley Pasaport Gücü Endeksine göre, BRICS ülkelerinden pasaport sahiplerinin vizesiz olarak

erişebildikleri küresel GSYH'nin ortalama yüzdesi, önceden vize almadan küresel GSYH'nin ortalama yüzde 80'inden fazlasına toplu olarak erişebilen G7 ülkelerinden gelenlere kıyasla sadece yüzde 21. BRICS topluluğunun genişlemesinin yatırım göçü sektöründe yeni fırsatlar yaratacağını söyleyen Henley & Partners Özel Müşteriler Grup Başkanı Dominic Volek, "Hem BRICS üye ülkelere daha fazla erişim arayan yatırımcılar hem de BRICS ülkeleri içinde küresel erişimlerini ve pasaport güçlerini artırmak isteyenler için önemli fırsatlar söz konusu. Yatırım yoluyla ikamet ve/veya vatandaşlık programları, borçsuz sermaye ve yetenek çekmede ve daha birbirine bağlı ve güçlü bir ekosistemi teşvik etmede dönüştürücü bir rol oynayabilir" diye konuştu.

YAPAY ZEKA GELDİ ÇATTI, HAZIR MISINIZ?

Davos'ta düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu'nun bile ana gündeminde yer alan 'yapay zeka' sektörleri, şirketleri ve bireyleri etkilemeye devam ediyor. Ereteam CTO'su Abdulkadir Kesimli, "Yapay zeka, toplumları etkiliyor ve dönüştürüyor. Yapay zeka, toplumları iş güçleri, servet dağılımı olarak etkiliyor. Yapay zeka, toplumsal dinamikleri kökünden etkiliyor. Yapay zeka kapıyı çaldı. Hazır mısınız?" dedi.

WORLD ECONOMIC FORUM

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) bu yılki zirvesi İsviçre'nin Davos kentinde düzenlendi. "Güvenin Yeniden İnşası" ana temasıyla düzenlenen zirvede 300'ü aşkın oturum gerçekleştirildi. Zirvede "yapay zekâ ile hızlı dönüşüm ortamında güvenin yeniden inşası" masaya yatırıldı. Türkiye'nin ilk veri ve analitik teknolojilerine ilişkin danışmanlık hizmetleri sunan şirketlerinden Ereteam'in CTO'su Abdulkadir Kesimli, "Yapay zekâ, tüm süreçleri ile birlikte ilerliyor. Yapay zekâyı sadece teknolojik anlamda ele almamak gerekiyor. Yapay zekâ, toplumlara etkilemeye ve dönüştürmeye deva ediyor. Yapay zekâ, toplumlara 'iş güçleri' anlamında etkiliyor. Servet dağılımı olarak etkiliyor. Yapay zekâ, toplumsal dinamikleri kökünden etkiliyor" dedi. Yapay zekânın ve üretken yapay zekânın bir yıkıcı teknoloji tarafı olduğunun da özenle altını çizen Kesimli, yıkıcı teknoloji tarafında yapay zekânın, mevcutta yürütülen iş modellerini değiştirdiğini ya da yok ettiğini dile getirdi. Yerine farklı bir

iş modeli getirebildiğini belirten Kesimli, birçok kimsenin bunu sanayi devrimi ya da elektriğin icadı ile özdeşleştirdiğini, fakat bunun, yapay zekânın otomasyon ve bilgi teknolojilerinin bütün görevlerini etkilemenin yanı sıra daha çok yüksek vasıflı işçileri etkilediğini ifade etti. Daha çok beyaz yaka dediğimiz çalışanların rollerini etkilediğini belirten Kesimli, "Bu durum, mavi yakayı etkilemeyecek anlamına gelmez" yorumunda bulundu. Yapay zekâ ile büyük bir dönüşüme şahitlik edeceğimizi ifade eden Ereteam CTO'SU Kesimli, yapay zekânın ilerleyen süreçlerde daha derinden ve hızlı bir şekilde dünyayı etkileyeceğini vurguladı.

"Yazılım, teknolojik altyapı ve donanımlı insan kaynağı şart"

Davos'ta düzenlenen forumlarda, "Yapay zekâyı herkesin yararına olacak şekilde nasıl kullanabiliriz? Farklı düzenleyici ortam inovasyonu toplumsal risklerle nasıl dengeliyor? Yapay zeka, 5/6G, kuantum hesaplama ve biyoteknoloji dahil olmak

üzere diğer dönüştürücü teknolojilerle nasıl arayüz oluşturacak?" sorularına cevaplar arandığının özenle altını çizen Abdülkadir Kesimli, yapay zekanın gelişimi için bazı ön şartlar olduğunu ifade etti. Bunların başında mevcuttaki teknolojinin altyapısının geldiğini dile getiren Kesimli, mevcutta tek-

noloji altyapısı olmadan böyle bir teknoloji gelişimi sergilemenin mümkün olmadığını belirtti. Bunu kullanabilecek insan gücü gerektiğinden söz eden Kesimli, bu insan gücüne bağlı olarak da iş gücü piyasaları politikalarının düzenlenmesi gerektiğini aktardı. İnovasyon ve entegrasyonun daha da teşvik edilmesi gerektiğine dikkat çeken Kesimli, şöyle devam etti: “Devletlerarası yürürlüğe konulması gereken regülasyonlar ve etik değerler gibi konular var. Bunu da geliştirmekte olan ülkeler, gelişmiş ülkeler ve düşük gelirli ülkeler olarak farklı farklı değerlendirmek gerekiyor. Yapay zekânın etkileri gelişmiş ekonomilerde daha fazla görülüyor. Gelişmekte olan ülkelerde de ilerleyen zamanlarda bu etkileri yakın zamanda göreceğiz. Bu beş sene içerisinde bunu net olarak göreceğiz. Yapay zekâ, tüm ekonomileri ve ülkeleri etkiliyor olacak. Yapay zekâ için ekstra politikalar üretecek.”

KOBİ’lerde son durum ne?

Teknolojinin geçmiş dönemlere göre çok hızlı büyüdüğünü ve ilerlediğini kay-

deden Abdülkadir Kesimli, büyük şirketlerin bu teknolojiyi daha yoğun kullandığını söyledi. Bu durumun büyük şirketlerin rekabette tutunmasını sağladığını kaydeden Ereteam CTO’su Kesimli, büyük şirketlerden çıkıp KOBİ’lere bakıldığında bu teknolojinin uygulanmasının KOBİ’lerde daha kısıtlı olduğunu, dolayısıyla bunun da bireylerde olduğu gibi kurumlarda da bu teknolojiyi daha az kullananların geride kalınacağını gösterdiğini belirtti. Kesimli, “Birey ya da kurum olarak bizim teknolojik gelişmeleri yakından takip edip kendi lehimize dönüştürmemiz ve itici güç haline getirmemiz gerekiyor” diye konuştu.

“Büyük yapılardan ziyade KOBİ’ler daha hızlı dönüşebilir”

Abdülkadir Kesimli, büyük yapıların dönüşmesinin daha zor olduğunu, KOBİ’lerin daha hızlı dönüşebildiğine dikkat çekti. KOBİ’lerin dönüşmesinin daha kolay ve daha az maliyetle olabildiğini söyleyen Kesimli, burada belirleyici olanın vizyon olduğunu, işini doğru bilen teknolojiye uyumlu KOBİ’lerin,

kişiler ya da kurumların kendi işlerini buraya dönüştürebilme şansına sahip olduklarını dile getirdi. Yazılım alanında en temel yapılması gereken konunun; bilişim alanında eğitilmiş, kalifiye ve bu işten anlayan eleman sayısının artırılması olduğunu vurgulayan Kesimli, “Eğer doğru insan kaynağınız yoksa doğru büyümeyi yakalayamazsınız. Yeni gelen nesli de göz önünde bulundurarak onların da iş yaşamına adaptasyonu belirlemelidir. Bunun yanı sıra teknoloji ve dijital altyapının iyileştirilmesi gerekiyor. Bunlar için özel alanlar, platformlar oluşturulması ve stratejik planlarla desteklenmesi gerekiyor” şeklinde konuştu. Teknolojideki yazılım tarafında reel sektörün ve KOBİ’lerin bunları yapabilirse bu açığı kapatabileceğini söyleyen Kesimli, “Yapay zekâ, aslında kapıyı çalmış durumda. Hazırlıklı olmak ve buna göre şekil almak gerekiyor. Şirketlerin, KOBİ’lerin, kişilerin ve kuruluşların Davos’ta konuşulan yapay zekâyı altyapı, insan kaynağı olarak hazır olması ve bu dönüşümü rahat bir şekilde gerçekleştirmeleri gerekiyor” ifadelerini kullandı.

2024 YILINDA YENİLENEBİLİR ENERJİ VE TEKNOLOJİ ODAKLI İŞLEMLER ÖNE ÇIKACAK

TSKB, yatırım bankacılığı alanında bankanın ve sektörün 2023 yılını değerlendirerek, 2024 yılına ilişkin öngörülerini paylaştı. TSKB Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Poyraz Koğacıoğlu, "2024 yılında yenilenebilir enerji ve teknoloji odaklı işlemlerin daha da öne çıkmasını bekliyoruz" dedi.

2023 yılında, ağırlıklı olarak iklim finansmanı, yenilenebilir enerji, deprem bölgelerinin sürdürülebilirlik prensipleriyle yeniden kalınması ve farklı sektörlerdeki SKA odaklı yatırımların finansmanına katkı sağlamaya devam eden Türkiye'nin özel sermayeli ilk yatırım ve kalkınma bankası olma sorumluluğuyla faaliyetlerini sürdüren TSKB (Türkiye Sınai Kalkınma Bankası), yatırım bankacılığı alanında başarılı bir yılı daha geride bıraktı. TSKB'nin ve sektörün 2023 yılını değerlendiren, TSKB Yatırım Bankacılığı faaliyetlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Poyraz Koğacıoğlu, 2024 yılı beklentilerine yönelik önemli açıklamalarda bulundu. Koğacıoğlu, "2023 yılında tamamladığımız işlemlerle son 4 yılda toplam 1.5 milyar dolar üzerinde işleme aracılık ve danışmanlık hizmeti vermiş olduk" dedi. 2023 yılı boyunca faiz oranlarının daha öngörülebilir hale gelmesiyle birlikte borçlanma araçlarına olan ilginin arttığını belirten Koğacıoğlu, hisse senedi yatırımcı sayısının 8.6 milyonu aşarak tüm zamanların rekorunu kırdığını, 55 adet halka arzda toplam 73.3 milyar TL kaynak sağlandığını ifade etti.

"2 milyon yatırımcı ile halka arz yatırımcı adedi rekorunu kırdık"

Ortalama halka arz boyutunun yaklaşık 1.3 milyar TL olduğu bilgisini veren Poyraz Koğacıoğlu, borsada yüzde 27 seviyesine gerileyen yabancı payın 2023 yıl sonu itibarıyla yüzde 38'e yükseldiğini belirtti. Seçim öncesi yavaşlayan reel sektörün borçlanma aracı ihraçlarının, yılın ikinci yarısında hızlandığını söyleyen Koğacıoğlu, "Yılın son çeyreğinde reel sektör borçlanma araçlarındaki vadeler ise, 1-2 yıl vade ile pandemi öncesi seviyelere çıktı" diye konuştu. TSKB'nin 2023 yılında yaptığı işlemlere değinen Koğacıoğlu, Eylül ayında 2 milyar TL büyüklüğündeki Reeder Teknoloji'nin halka arzını başarıyla gerçekleştirdiklerini ve 4.2 milyon yatırımcı ile halka arz yatırımcı adedi rekorunu kırdıklarını dile getirdi. Ekim ayında bu kez 1.3 milyar TL büyüklüğündeki Borlease Otomotiv'in halka arzını gerçekleştirdiklerini ve 4.3 milyon yatırımcı ile halka arz yatırımcı adedi rekorunu yine kendilerinin kırdığını aktaran Koğacıoğlu, "Yılın ikinci yarısında ise MLP Sağlık Hizmetleri adına toplam 1.5 milyar TL tutarında Kira Sertifikası ihraçları gerçekleştirdik" şeklinde konuştu.

"Enerji sektörü işlem değeriyle öne çıkarak ilk sırada yer aldı"

2023 yılı şirket birleşme ve satın alma piyasasını değerlendiren Poyraz Koğacıoğlu, geçtiğimiz yıl küresel birleşme ve satın alma işlemlerinde yüzde 20'lik bir düşüşle toplam işlem değerinin yaklaşık 3 trilyon dolar olarak gerçekleştiğini ifade etti. Bu rakamın 2013 yılından (2.8 trilyon dolar seviyesinde) bu yana en düşük seviyeyi temsil ettiğini söyleyen Koğacıoğlu, yüksek finans-

man maliyetinin, ekonomik belirsizlik ve volatilitenin, birçok işlemin ertelenmesine neden olduğunu dile getirdi. Gerçekleşen işlemlerde çarpanların ise önceki yıllara göre daha düşük seviyede gerçekleştiğini belirten Koğacıoğlu, Türkiye'deki birleşme ve satın alma piyasasının da, global piyasaya benzer bir şekilde, 2023 yılında 2022'deki 11.5 milyar dolarlık işlem değerlerinin, yaklaşık 9 milyar dolar seviyesine gerilediği bilgisini paylaştı.

Ayrıca, birçok satıcının yüksek değerlendirme beklentisi içerisindeyken, alıcıların yüksek maliyet ve riskleri değerlemelerine yansıttığı bir yıl olduğunu aktaran Koğacıoğlu, "2023'te beklenen birçok işlem ertelendi, milyar dolarlık işlem gerçekleşmedi ve büyük işlemlerin sayısı azaldı. Bu dönemde, yatırımcı ilgisini en çok çeken sektörler arasında teknoloji, internet ve mobil hizmetler, finansal hizmetler, enerji, oyun, imalat ve sağlık yer aldı. Enerji sektörü ise işlem değeriyle öne çıkarak ilk sırada yer aldı" ifadelerini kullandı.

"Halka arzlarda yılın ilk çeyreğinde yavaşlama, yılın ikinci yarısında ise canlanma bekliyoruz"

TSKB olarak sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen stratejik anlaşmalara aracılık etmekten mutluluk duyduklarını belirten Poyraz Koğacıoğlu, TSKB'nin münhasır satıcı taraf finansal danışmanlığını üstlendiği Vega Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim A.Ş.'nin Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.'ye yüzde 100 satış işlemini 2023 yılında başarıyla tamamladıklarını ifade etti. Böylece son 4 yılda 6 halka arz, 9 satın alma ve 20'den fazla borçlanma aracı ihracı olmak üzere toplam 1.5 milyar dolar üzerinde işleme aracılık ve danışmanlık hizmeti verdiklerini aktardı. 2024 yılına yönelik beklentilerini de aktaran Koğacıoğlu, son halka arzların fiyat performansındaki olumsuz seyir ve

seçim etkisi ile yılın ilk çeyreğinde halka arzlarda yavaşlama, yılın ikinci yarısında canlanma beklediklerini kaydetti.

Büyük ölçekli halka arzların yılın ikinci yarısında gerçekleşmesini belediklerini söyleyen Koğacioğlu, yabancı yatırımcı ilgisi olursa güncel olarak planlanan tutarların üzerindeki büyüklüklerde halka arzlar görebileceğini ifade etti. Halka arzlarda satış ve aktif büyüklüğü kriterlerinin ve Borsa İstanbul pazarının kotasyon tutar kriterlerinin yükseltilmesinin, 2023 yılına kıyasla ortalama halka arz boyutlarını kayda değer seviyede artıracığını belirten Koğacioğlu, "Faiz oranlarının daha öngörülebilir hale gelmesi ve vadelerdeki uzama da borçlanma aracı ihraç adetlerini ve hacimleri olumlu etkileyecektir" diye konuştu.

"Ülkemizin rekabetçi iş gücü ve gelişmiş endüstriyel altyapısı, sanayi şirketlerine ilgiyi artırıyor"

2024 yılında şirket birleşme ve satın alma beklentilerine ilişkin de konuşan Poyraz Koğacioğlu, dünya genelinde tedarik zinciri ris-

kinin farklı bölgelere yayılması gereksiniminin, özellikle son yıllarda yaşanan pandemi ve jeopolitik risklerle birlikte daha da önem kazandığını dile getirdi. Türkiye'nin stratejik coğrafi konumu ve Avrupa Birliği ülkeleri ile gümrük birliği üyeliğinin, ihracatta önemli bir avantaj sunduğunu belirten Koğacioğlu, "Ayrıca, ülkemizin rekabetçi iş gücü ve gelişmiş endüstriyel altyapısı, sanayi şirketlerine ilgiyi artırıyor. Yabancı para cinsinden gelir elde edebilen, kur risklerini yönetebilen, ihracat odaklı, katma değerli üretim yapan sanayi şirketlerine ek olarak, 2024 yılında yenilenebilir enerji ve teknoloji odaklı işlemlerin daha da öne çıkmasını bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

"Türkiye Yeşil Fonu, 2024 yılının son çeyreğinde yatırımlarına başlayacak"

Dünya Bankası kredisi ile finanse edilen ilk girişim sermayesi yatırım fonu olan Türkiye Yeşil Fonu'nu da hatırlatan Poyraz Koğacioğlu, TSKB olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı garantisizle Dünya Bankası'ndan

Türkiye Yeşil Fonu'nu kurmak üzere 155 milyon dolarlık 24 yıl vadeli kredi sözleşmesi imzaladıkları bilgisini paylaştı. Ana odak noktasının, özkaynak finansmanı ve özel sermayenin harekete geçirilmesiyle firmaların yeşil dönüşüm süreçlerini desteklemek ve Türkiye'nin sermaye piyasalarındaki iklim finansmanını genişletmek olan bu fon ile yeşil ve yeşil teknoloji firmalarına destek sağlamayı amaçladıklarını söyleyen Koğacioğlu, öte yandan, firmaların yeşil dönüşüm süreçlerine katkıda bulunarak ülkemizin 2053 Net Sıfır hedefine önemli ölçüde destek olmayı planladıklarını kaydetti. Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş. altında bu yılın ilk yarısında kurulacak olan fonun, 2024'ün son çeyreğinde yatırımlarına başlamasının da planları arasında olduğunu söyleyen Koğacioğlu, "Projede, 155 milyon dolar tutarındaki Dünya Bankası kredisinin yanı sıra 100 milyon dolarlık kısmı fon seviyesinde, 150 milyon dolarlık kısmı da firma seviyesinde olmak üzere toplamda 400 milyon dolar üzerinde yatırım tutarına ulaşılması hedefleniyor" dedi.

Mezuniyet Öncesi 1 Yıl İş Deneyimi TOBB ETÜ'de Seni Bekliyor

etu.edu.tr

tobbetum

tobbetum

tobbetum

tobb etü

tobb etü

Sektör Meclisleri

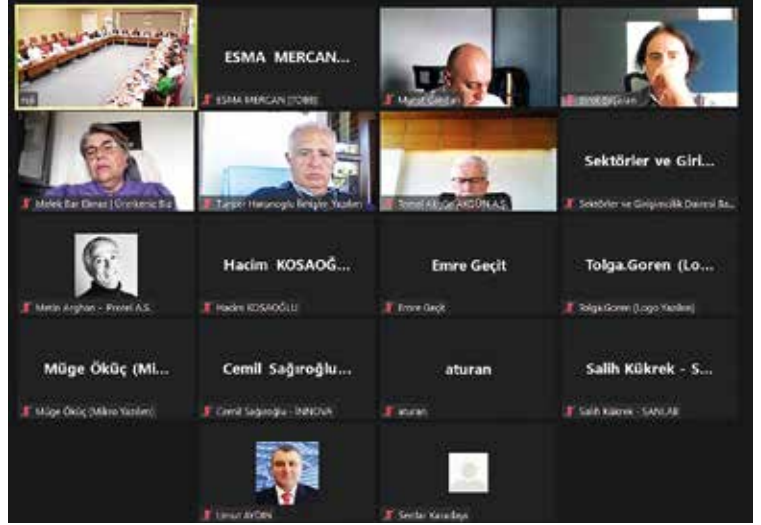
- Yazılım Meclisi, Yazılım Envanter Projesi ile ilgili bilgileri paylaştı
- Kâğıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meclisi, atık ithalatı kota miktarı hakkında istişarelerde bulundu
- Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclis Başkanı Kantur güven tazeledi
- Orman Ürünleri Meclisi, sektörde ahşap ürünlere odaklanması gerektiğini gündeme getirdi
- LPG Meclisi Başkanlık Divanı seçimi yapıldı
- Patent ve Marka Vekilleri Meclisi, mesleğin etik değerlerine yönelik çalışmaları masaya yatırdı

Yazılım Meclisi, Yazılım Envanter Projesi ile ilgili bilgileri paylaştı

Türkiye Yazılım Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci'nin katılımıyla, Meclis Başkanı Ertan Barut'un başkanlığında, TOBB İkiz Kuleler'de hibrit olarak toplandı.

Mehmet Büyüksimitci yaptığı açılış konuşmasında Meclis üyelerini selamladıktan sonra, Mart ayında gerçekleştirilen bir önceki Meclis toplantısından bu yana sektörü ilgilendiren konularda TOBB nezdinde yaşanan gelişmeleri aktardı. TOBB Komisyon ve Kurullarının görev dağılımı yapıldığını hatırlatan Büyüksimitci, yeni dönemde de TOBB Türkiye Yazılım Meclisi ile birlikte olmaktan duyduğu mutluluğu ifade etti. Büyüksimitci, 5 aylık süreçte; Meclisin kendi bünyesindeki çalışma komisyonlarıyla yoğun bir dönem geçirdiğini, bunun yanında ilgili kamu kurumlarıyla düzenli olarak bir araya gelmesiyle, Yazılım Envanter Projesi, Yazılım Ürünleri için Yerli Mali Tebliğ Taslağı çalışmalarını gibi konularda ilerleme sağlandığını belirterek, Meclis üyelerine gösterdikleri gayret için teşekkür etti. Büyüksimitci, Sınayi ve Teknoloji Bakanlığı Milli Teknoloji Genel Müdürlüğüyle, bilişim sektörünün ihtiyaçları çerçevesinde Ulusal Meslek Standardı (UMS) ve Ulusal Yeterliliklerin (UY) hazırlanması için bir protokol hazırlandığı bilgisini paylaştı. Büyüksimitci son olarak, yazılım sektörüne ilk yapay mühendisi kazandırmanın heyecanını da yaşadıklarını

hatırlatarak, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin (ETÜ) Türkiye'de ilk yapay zekâ mühendisliği bölümünü açtığını ve mezun Ata Turan'ın tıp fakültesini bırakarak, üniversite birincisi olmanın yanında Türkiye'nin ilk yapay zekâ mühendisi unvanıyla mezun olduğu bilgisini verdi.

Girişimcilik, Ar-Ge ve inovasyon öneminden bahsedildi

Meclis Başkanı Ertan Barut ise açılış konuşmasında, Meclisi selamladıktan sonra gündemin akışı ve geçmiş dönem faaliyetleri, Meclis olarak takip edilen ve sürekli iletişime geçilen kamu kuruluşları ile yürütülen projeler ve çalışılan mevzuatlar hakkında bilgi verdi. Daha sonra, gündem maddesi kapsamında konuk davetlilerin bilgilendirme sunuşlarına geçildi. İlk olarak, KOSGEB destekli ilk Teknoloji Geliştirme Merkezi TEKMER CEO'su İmran Gürakan; girişimciliğin, Ar-Ge ve inovasyonun öneminden bahsetti. Büyük şirketlerin büyüdükçe hantallaşarak girişimciliğin önemini kaçırabildiğine dikkat çeken Gürakan, yaşam standartlarını arttırması ve ülke ekonomisine katkısı sebebiyle Türkiye'de girişimciliğin arttırılması için çok çabala-

dıklarını aktardı. Sunumunda, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine de değinen Gürakan, yeni bir tanım olan, toplum 5.0 hakkında bilgilendirmede bulundu. Avcı toplumdandan bilgi toplumuna kadar evrilen bir noktada, Endüstri 4.0 ile teknolojinin artık en üst düzeyde olduğuna, ama bunun toplumla entegrasyonunun atlandığına dikkat çekti. Artık tüm dünyanın, giderek yaşlılaşan bir toplumu, küresel hedefleri de gözardı etmeden bilgi toplumuyla nasıl entegre edebileceğimizi yani toplum 5.0'ı konuştuğu bilgisini verdi.

TOBB UYUM'un sağladığı hizmetler ve ülke örnekleri hakkında bilgi verildi

İmran Gürakan'ın sunumundan sonra TOBB bünyesinde faaliyet gösteren, Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi olan TOBB UYUM hakkında, Genel Müdür Dr. Onur Yüksel bilgilendirme sunumu yaptı. Türkiye'de arabuluculuk ve tahkimin gelişmesi için TOBB UYUM modellemesini geliştirdiklerini, ticari alanda, tüketici alanında ve işçi işveren uyuşmazlıklarında Türkiye'de kurumsal olarak uyuşmazlıkları çözen en büyük oluşum olduklarına dikkat çekti. Yüksel sunumunda, iş dünyası ve kamu için arabuluculuğun avan-

tajları, TOBB UYUM'un sağladığı hizmetler ve ülke örnekleri hakkında bilgi verdi.

Yazılım envanteri oluşturuluyor

Yazılım Envanter Projesi Komite Başkanı Dr. Aydın Kolat kısaca Yazılım Envanter Projesi süreçleri hakkında bilgi verdi. 3 fazda ilerleyecek olan çalışmanın asıl amacının Türkiye yazılım ekosistemi envanterini oluşturmak olduğunu, muhtemelen ilerleyen süreçte bilişim envanterine döneceğini belirtti. Diğer yandan, yine Meclis bünyesinde oluşturulan Yerli Yazılım Komitesi Başkanı İlker Tabak, Yazılım Sanayici Kapasite Raporu, Yazılımda Yerli Malı Tebliğ Taslağı Komite çalışmaları, 12'nci Kalkınma Planı BİT OİK Çalışmaları hakkında bilgi verdi. Komite çalışmaları kapsamında son olarak, Yazılım İhracat Komitesi çalışmaları aktarıldı. Sonrasında, Meclis ile koordineli olarak yürütülen çalışmalar hakkında bilgi vermek ve sektörün görüşlerini almak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Millî Teknoloji Genel Müdür Yrd. İrfan Keskin bilgilendirmede bulundu.

Açık kaynak ile ilgili yapılan çalışmalar anlatıldı

İrfan Keskin, Türkiye Yazılım Meclisi bünyesinde başlatılan yazılım envanter projesinin, bilişim ürünlerine yönelik bir ürün envanteri olacağına; "nace kodu, firma envanteri, ürün kodu, ürün envanteri, meslek kodu, insan gücü envanteri"nin ortaya çıkması açısından çalışmaya son derece önem verdiklerini aktardı. Diğer taraftan, Yazılım Ürünlerinde Yerli Malı Tebliğ Taslağı çalışmaları, Türkiye Yazılım Stratejisi ve Eylem Planı Çalıştay Programı, Kamu Bilişim Hizmet Alımları Yönetmeliği ve Yetenek Transferi hakkında yapılan çalışmalardan bahsetti. Toplantıda ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (DDO) Dijital

Dönüşüm Koordinasyon Dairesi Başkanı Furkan Civelek, açık kaynak ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi verdi. 29 Temmuz 2023 tarihli 32263 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kamuda Açık Kaynak Kodlu Yazılım Kullanımı Genelgesi hazırlık çalışmalarının, TÜBİTAK ULAKBİM'le birlikte 1.5 sene sürdüğünü belirterek, bu aşamada Türkiye Yazılım Meclisinin de desteklerini aldıkları için üyelere teşekkürlerini ilettili.

Kamuda Açık Kaynak Kodlu Yazılım Kullanımı Genelgesi işleyişinden bahsedildi

Genelgenin amacının, kamuda (istisna kurumlar hariç) mümkün mertebe ticari yazılımlar yerine, teknik ve ekonomik olarak rasyonel olması durumunda açık kaynak yazılımlarının kullanılması olduğunu söyleyen Furkan Civelek, böylece kamu kurumlarının lisans ücretlerinden kaynaklı maliyetlerinden tasarruf sağlanmasının yanında, asıl olarak yazılım ekosisteminin gelişmesine katkı sağlanacağını aktardı. Genelge kapsamında sürecin ilerleyişinden de bahseden Civelek; kamu kurumlarının 8 ay içerisinde mevcut altyapılarını inceleyerek, açık kaynak kodlu yazılımlarla değiştirebileceğini düşündükleri ticari lisans yazılım envanterini çıkmaları ve bunlara ilişkin bir ön analiz raporu hazırlamaları gerektiği bilgisini paylaştı. Sonrasında, analiz raporunun DDO'ya iletilmesi, incelenen ve sonuçlanan raporların DDO tarafından Strateji ve Bütçe Başkanlığına iletileceğini ve bu çerçevede ödenek tahsisinin yapılacağını aktardı.

"Danışmanlık verebilecek firmalar, bilgilerini Yazılım Meclisi üzerinden bize iletilebilir"

Son olarak, sektörden beklentilerini paylaşan Furkan Civelek, kamu kurumları-

nın 8 ay içindeki yapacağı çalışma için yetkinliklerinin yeterli olmaması durumunda, programa uyum için danışmanlık ve entegrasyon konusunda destek almasına yönelik sektörün itici güç olmasını belediklerini ifade etti. Bu konuda destek verebilecek sektördeki firmaların kamu kurumlarına ziyarette bulunup, kendini tanıttirmasının önemli olduğunu; bunun yanında, danışmanlık verebilecek firmaların bilgisinin Yazılım Meclisi üzerinden kendilerine ilettilmesini belediklerini aktardı. Kamu kurumlarından gelecek analiz raporlarının değerlendirilmesi sürecinde kendilerinin de profesyonel desteğe ihtiyaçları olacağını, sektörün yönlendirebileceği ve temas halindeki firmaları, Meclis tarafından hazırlanan "paydaş bilgi formu"nu doldurarak iletilebileceklerini aktardı.

TSE Bilişim ve Ayna Komitesi hakkında sunum yapıldı

Gündem maddesi kapsamında Ticaret Bakanlığı Uluslararası Hizmet Ticareti Genel Müdürlüğü, Bilişim, Yazılım ve İletişim Hizmetleri İhracatı Daire Başkanı Hürol Karlı bilgilendirmede bulundu. Yazılım sektörünün ihracatının artırılmasına yönelik yazılım meclisi ile Anadolu'yu kapsayacak, "Yazılım İhracatı ve E-Turquality" programlarına devam ettiklerini belirttikten sonra güncel yazılım ihracat rakamlarını paylaştı. Toplantıda son olarak, TSE Bilişim ve Ayna Komitesi hakkında, Yazılım Mühendisi Bahar Polat tarafından bilgilendirme sunumu yapıldı. Polat, sunumunda ilk olarak, Uluslararası Standardizasyon Komitesi ve Avrupa Standardizasyon Komiteleri kısa bir bilgilendirmede bulundu. Sonrasında bilişim alanındaki 10 adet ayna komitelere değinerek, komitelere üyelik süreci hakkında bilgi verdi.

Kâğıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meclisi, atık ithalatı kota miktarı hakkında istişarelerde bulundu

TOBB Türkiye Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meclisi; TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Engin Yeşil, Zeki Kıvanç ve Meclis Başkanı Erdal Sükan başkanlığında, sektör ve kamu temsilcilerinin katılımıyla bir araya geldi.

TOBBA Yönetim Kurulu Üyesi Engin Yeşil yaptığı açılış konuşmasında; ekonomide yaşanan gelişmeler ve hammadde bulma konusunda yaşanan olumsuzluklardan dolayı sektörün zorluklarıyla karşı karşıya kaldığının farkında olduklarını, gündemdeki konulara dair ilgili tüm Bakanlıklarla görüşmeler yapıldığını aktardı. Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (KK-DİK) konusuna da değinen Yeşil, Meclis Üyelerine de yaptıkları çalışmalardan dolayı şükranlarını sunarak açılış konuşmasını sonlandırdı. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç ise Avrupa Yeşil Mutabakat konusunda bilgiler vererek açılış konuşmasına başladı. Kıvanç, atık ithalatındaki kota miktarının kaldırılmasına ilişkin talepler

başta olmak üzere diğer sektörel taleplerin başta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olmak üzere ilgili Bakanlıklara aktarıldığının bilgisini vererek konuşmasını sonlandırdı.

Atık Sevkiyat Tüzüğü konusuna değinildi

Meclis Başkanı Erdal Sükan ise; sektörün genel durumu hakkında bilgilendirme yaparak, sektörel verileri Meclis Üyeleri ile paylaştı. Atık Sevkiyat Tüzüğü konusuna

da değinen Sükan, Yeşil Dönüşüm ile ilgili gelişmelerden de bahsetti. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkilileri ile KKDIK Yönetmeliği ve atık ithalatı kota miktarı hakkında istişareler yapılan toplantı; Meclis Danışmanı Sedef Zaimoğlu'nun; son dönemde yaşanan gelişmeleri, Meclis adına katılım sağlanan toplantıları, "Avrupa Yeşil Mutabakat" ve "Türkiye ETS kurulumu" süreçleri hakkında gelinen son durumu hakkında kapsamlı bilgiler içeren sunumu ile sonlandırıldı.

Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclis Başkanı Kantur güven tazeledi

TOBB Türkiye Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclisi, yeni dönem Başkanlık Divanını seçmek ve yol haritasını belirlemek üzere bir araya geldi. Yapılan seçim sonucunda Meclis Başkanlığına oy birliğiyle ITC Invest Trading & Consulting AG Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kantur seçildi.

Meclisin seçimli toplantısı TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar ve Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Kivanç ve İbrahim Burkey'in başkanlığında; TOBB Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş'ın katılımları ve sektör temsilcilerinin yoğun ilgisiyle TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burkey, Meclislerin kamu, özel sektör ve sektörel sivil toplum kuruluşlarını yasal bir zeminde buluşturan platform olduğunu vurguladı. Burkey, ayrıca Meclisin 2021 yılındaki oluşturulma aşamasında ortaya koyduğu vizyondan dolayı TOBB Başkanı M.Rifat Hi-

sarcıklioğlu'na teşekkürlerini ilettili. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kivanç yaptığı açılış konuşmasına TOBB Başkanı M.Rifat Hissarcıklioğlu'nun selamlarını iletterek başladı. Kivanç, sektörde yer alan tüm alt grupların sorunlarının farkında olduklarını ve TOBB olarak atık sektörüne dair tüm konuların hassasiyetle takip edilip ele alındığını katılımcılarla paylaştı. Kivanç ayrıca; bir önceki dönem çalışmalarına katkı veren tüm Üyelere teşekkürlerini ilettili.

İklim Portalı ile pek çok bilgiye ve duyuruya erişilebileceği aktarıldı

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Ender Yorgancılar açılış konuşmasında Avrupa Yeşil Mutabakatı süreçlerine değindi. Yorgancılar, mevzuata uyum sağlayamayan ve üretim süreçlerini değiştiremeyen firmaların Avrupa Birliği'ne yaptığı ihracatın sektöre uğrayacağını altını çizdi. TOBB olarak hayata geçirilen "İklim Portalı"na da değinen Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yorgancılar; iklim değişikliği, yeşil mutabakat ve diğer çevre konuları ile ilgili pek çok bilgiye ve duyuruya Portal aracılığıyla erişilebileceğini aktardı. Toplantıda; Meclisin mevcutta takip ettiği konular ve yeni dönemde gündeme alınması önerilen konu başlıkları hakkında istişarelerde bulunuldu.

Orman Ürünleri Meclisi, sektörde ahşap ürünlere odaklanılması gerektiğini gündeme getirdi

TOBB Türkiye Orman Ürünleri Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Saim Özakalın'ın katılımıyla, Meclis Başkanı Haluk Yıldız'ın başkanlığında TOBB İstanbul Hizmet Binasında gerçekleştirildi.

TOBB Türkiye Orman Ürünleri Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Saim Özakalın'ın katılımıyla, Meclis Başkanı Haluk Yıldız'ın başkanlığında TOBB İstanbul Hizmet Binasında gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Saim Özakalın, ülke ekonomisine yön veren, istihdama katkıda bulunan ve tarım, enerji, su gibi kilit sektörlerin de devamlılığını sağlayan birçok sanayi dalının vazgeçilmez bir unsur olduğunu belirterek, orman ürünlerinin sağladığı ekonomik, sosyal ve çevresel çok yönlü faydalara yeterli önemin verilmesi gerekliliği konularında dünyada bilinçlenmenin son yıllarda giderek arttığını ifade etti. Sektörde kaynakların doğru kullanılabilmesi için ahşap ürünlere odaklanılmasının altını çizen Meclis Başkanı Haluk Yıldız ise, geçmiş dönemden bugüne kadar olduğu gibi gelecekte de yine

istikrarlı bir şekilde büyümeye ve yatırıma devam edeceklerini belirterek sürdürülebilir orman yönetimi kriterlerine göre ormanların işletilmesinin önemli olduğunu ifade etti. Toplantıda ayrıca, Türkiye'nin doğal kaynaklarını koruyarak işletmenin ve zengin biyoçeşitliliğin yönetilmesinin en önemli önceliklerden olduğu ve bu nedenle, ahşap yapı malzemesi ve ahşap ambalaj üretimi konusunda yasal ve sürdürülebilir tedarik zincirini sağlamak için yoğun çaba harcanması gerektiği vurgulandı. Toplantının son kısmında Meclis Üyeleri tarafından, sektörün genel değerlendirmesi yapılarak 2024 yılı beklentileri ele alındı.

LPG Meclisi Başkanlık Divanı seçimi yapıldı

TOBB Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Meclisi Başkanlık Divanı seçim toplantısı, Meclisten sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Engin Yeşil'in katılımı ile gerçekleştirildi. Yapılan seçim sonucunda Aygaz A.Ş Genel Müdürü Melih Poyraz Meclis Başkanlığına, Anadolu LPG Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Atalay Armutçu

Meclis Başkan Yardımcılığına oybirliği ile seçildi. Seçimin ardından Alt Komiteler ve Komite Başkanları belirlendi. Mevzuat Komitesinin Başkanı Likitgaz Dağıtım ve Endüstri A.Ş Genel Müdürü Güray Işıkgüner, Teknik Komitenin Başkanı Ergaz San. Ve Tic. AŞ Genel Müdür Teknik Yardımcısı Ömer Yağız, Otogaz Komitesi Başkanı Shell Petrol A.Ş

İş Geliştirme Müdürü Erdem Sevim, Tüplügaz Komite Başkanı İpragaz A.Ş Kamusal ve Kurumsal İletişim Müdürü Tarkan Oğuz Yaşaroğlu seçildi. Komite Üyelerinin hızlı bir şekilde belirlenmesine karar verildi. Toplantıda ayrıca, TOBB Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası için sunulması düşünülen sektörün en önemli sorun ve çözüm önerileri tartışıldı.

Patent ve Marka Vekilleri Meclisi, mesleğin etik değerlerine yönelik çalışmalarını masaya yatırdı

TOBG Türkiye Patent ve Marka Vekilleri Meclisi İstanbul Hizmet binasında bir araya geldi. TOBB Yönetim Kurulu üyeleri Hakan Ülken ve Ali Çandır'ın katılımı ile gerçekleşen toplantıda, "5000 sayılı Kanun'daki Patent ve Marka Vekilliğine ilişkin maddelerin değişiklik önerilerinin Türk Patent Kurumu Başkanlığı'na sunulması süreci, sektör raporu ile 12. Kalkınma Planında vekillik müessesinin yer aldığı maddelerin değerlendirilmesi, mesleğin etik değerlerine yönelik çalışmalar" masaya yatırıldı.

Türk girişim yatırımlarında azalma görülse de hareketlilik sürüyor

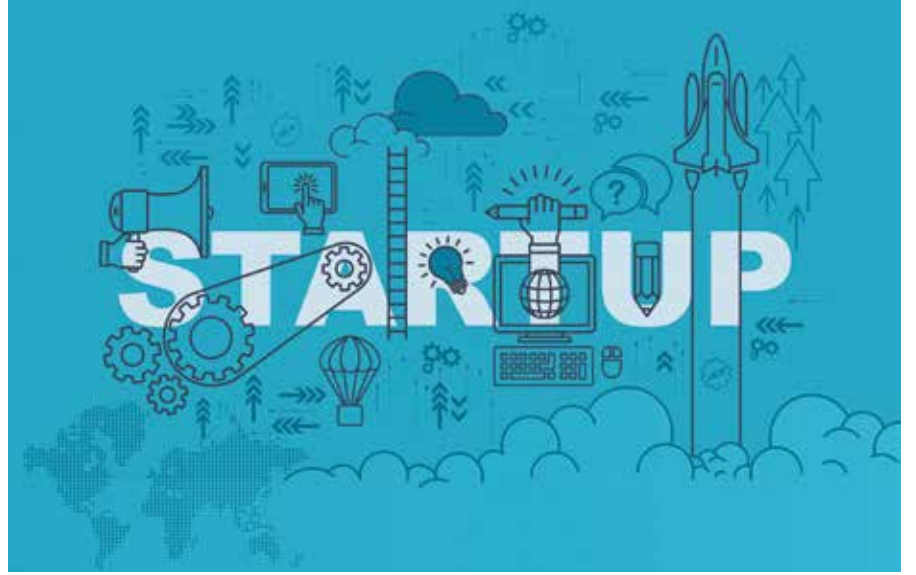
Türkiye startup ekosistemindeki yatırımları inceleyen StartupCentrum, 2023 Türkiye Startup Ekosistemi Yatırım Raporu'nu yayımladı. Rapor, 2022 yılında 1.74 milyar dolar olan yatırım hacminin, 2023 yılında 900 milyon dolara düştüğünü ortaya koydu.

2023 Türkiye Startup Ekosistemi Yatırım Raporu'nda yatırım hacmindeki düşüşte özellikle yabancı yatırımcıların sayısındaki azalmanın önemli bir rol oynadığı belirtildi. Öte yandan, yatırım sayısı 2022'de 387 iken, 2023'te 347'ye düştü, buna rağmen yatırım adedi pandemi öncesi döneme kıyasla yüksek bir seviyede kaldı, bu da bizlere pazarın dinamizmini koruduğuna işaret etti. 2023'te gerçekleştirilen 347 yatırımdan en yüksek 10'u toplamda 714 milyon dolarlık bir hacme ulaşarak, tüm yatırımların yaklaşık yüzde 80'ini temsil etti. En yüksek ilk 10 yatırım ise Getir(500 milyon dolar), Insider(105 milyon dolar), GetirFinans(50 milyon dolar), Binalyze(19 milyon dolar), Vivoo(12 milyon dolar), HotelRunner(6.5 milyon dolar), Fazla(6 milyon dolar), Grand Attic(5.3 milyon dolar), Linktera(5 milyon dolar) ve Bluedot(5 milyon dolar) oldu.

Yapay zekâ ve oyun yine ön planda

2023'ün hemen hemen her alanında konuşulan yapay zekâ, girişimcilik ekosistemi içinde de pastadan en geniş payı almayı başaran dikey oldu. Yapay zekâ ile çözümler geliştiren 42 girişim 2023 yılında toplamda 127 milyon dolara yakın yatırım aldı. 2023 yılında adet olarak en çok yatırımı alan dikey olsa da önceki yıllara göre düşüş gösterdi. Oyun dikeyine olan ilgi ise adet olarak önceki yıla göre bir miktar artarak

38 yatırıma ulaştı. Ancak 2022 yılında 382 milyon dolar olan yatırım miktarı, 32 milyon dolara geriledi. Öte yandan sadece kadın kurucu ortaklara sahip oyun girişimlerinin son üç yılda yatırım almadığı dikkat çekti.

Sürdürülebilirlik ve çevre yeni hype olabilir mi?

Sürdürülebilirlik ve çevre odaklı girişimler, 2023'te artan bir ilgi gördü. Atık yönetimi ve yenilenebilir enerji gibi alanlarda faaliyet gösteren 33 girişim yatırım aldı. Henüz yatırımlar düşük olsa da Fazla, Nicat ve Wastespresso gibi iddialı girişimlerin bulunduğu bir alan. İlerleyen yıllarda belki bir unicorn haberi de alınabilir. Girişimlerin ne kadarının yatırım aldıktan sonra yoluna devam ettiği hakkında önemli bir analiz paylaşan StartupCentrum, 2023 yılında, 2019'da yatırım alan girişimlerin yalnızca yüzde 12.5'inin yatırım aldığı sonucuna ulaştı. Öte yandan bir yatırımı takiben ertesi yıl ikinci yatırımını alan girişimlerin oranı 2019'da yüzde 32 iken, 2022'de yüzde 22'ye geriledi. Raporda bu durumun ekosistemde hızlı artan yatırım sayısı ile kaliteli girişim sayısının aynı oranda artmadığına işaret ettiği belirtildi.

Bireysel yatırımcıların tek başına katkısı 11.2 milyon dolar oldu

Raporda paylaşılan bilgilere göre 2023 yılında 640 yatırımcı yatırım yaptı. Bunlardan 372'si bireysel yatırımcıyken 262'si kurumlardan oluştu. Yatırım yapan kurum-

lardan 173'ü yerli yatırımcılardan, 89'u ise yabancı yatırımcılardan oluştu. Geçtiğimiz iki yıla göre yerli yatırımcı sayısı aynı kalırken yabancı yatırımcı sayısında ciddi bir düşüş yaşandı. Girişimcilik ekosisteminin önemli paydaşlarından olan bireysel/melek yatırımcıların yatırımları bir miktar azaldı. Sadece bireysel yatırımcıların katıldığı tur sayısı 2022'de 49 iken, geçtiğimiz yıl 42 oldu. Bu turlarda toplam 11.2 milyon dolar yatırım yapıldı. StartupCentrum, raporun içerisinde ayrıca Türkiye Yatırımcı İlişki Ağı paylaştı. Bu ağ haritası ile hangi yatırımcıların ortak yatırımlar yaptığını ve 2023 yılının çekim merkezi haline gelen yatırımcılara ulaşılabilir. İlişki ağına göre APY Ventures ve İstanbul Portföy Yönetimi, adet olarak en çok sayıda yatırım yaparken ortak yatırım yaptığı yatırımcı çeşitliliğinin de en çok olduğu iki yatırım şirketi oldu.

2024'te Türkiye'deki unicornların artması bekleniyor

2024'ten ilk beklenti, Türkiye'deki unicornların artacağı yönünde. Bazı yüksek tutarlı yatırımların da 2024'te karşımıza çıkacağı konuşulan konular arasında. Ancak yeni yılda faiz oranlarının artacağı beklentisi ile bireysel yatırımcıların startup yatırımlarından kaçma eğiliminde olması, yatırımları etkileyebilecek bir süreç olarak ön görülüyor. Türkiye'nin 2023 yılında yaşadığı büyük felaket, seçim belirsizliği ve 100'üncü yıl coşkusu, dalgalı bir seyirde olan ülke ekonomisini etkileyen önemli olaylardı.

FAZLADAN BİR KALEM DAHA
#OlmasadaOlur
AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

*Siz de Darüŝsafaka'ya destek olun,
annesi ya da babası hayatta olmayan çocuklarımızın
geleceğini aydınlatın.*

www.darussafaka.org

Darüŝsafaka
1863
CEMİYET

“Kendi alanım dışındaki alanlarda rahat hareket etmem ve farklı konulara aşına olmam OEM’den kaynaklanıyor”

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği röportajlar köşesinin Eylül ayı konuğu, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü 2022 mezunu Muhammed Enis Yurter. TOBB ETÜ’yü tercih etme sebebinin bir yıllık iş tecrübesi ile mezun olduğunu söyleyen Yurter, “Kendi konumun dışındaki alanlarda rahat hareket etmemin ve farklı konulara aşinalığının Ortak Eğitim Modelinden kaynaklandığını düşünüyorum” dedi.

Muhammed Enis Yurter, üniversite yolculuğuna TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde başladığını, bundan bir buçuk yıl sonra da Görsel İletişim Tasarımı bölümüne yatay geçiş yaptığını anlatıyor. Resim çizmeyi çok seven biri olduğu için bu bölüme geçmeye karar verdiğinden söz eden Yurter, ilk olarak bölümün programının dikkatini çektiğini belirtti. Programın, yaratıcılığa büyük vurgu yaptığını fark ettiğini söyleyen Yurter, karikatürist olarak burada başarılı olacağını düşündüğü için tercihinin bu yönde olduğunu ifade etti. Papatya Şarabı kitabının yazarı olan Yurter, resim çizmeye olduğu kadar hikâyelere de ilgisi olduğundan bahsetti. Sadece yazarlığa dönük planları olma-

diğini söyleyen Yurter, geçmişte birçok ticari girişimi olduğunu, şu anda ise bir start-up şirketinde kurul üyesi olduğunu ve bir e-spor takımının yönetim üyesi olduğunu ifade etti. Şu anda Paris’te Pazarlama ve Data Analizi yüksek lisansı yapan Yurter, aynı zamanda tutkulu bir satranç oyuncusu olduğunu ve 8 yıl klasik piyano dersi aldığını da dile getirdi. Muhammed Enis Yurter’in çok yönlü akademik hayatını, başarılı kariyerini ve aktif sosyal yaşamını gelin kendisinden dinleyelim:

Bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

Ben Enis, 26 yaşındayım ve Paris’te yaşıyorum. Üniversite yolculuğuma TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde başladım; ancak bir

buçuk yıl sonra Görsel İletişim Tasarımı bölümünde yatay geçiş yapıp mezun oldum. Şu anda Paris’te Pazarlama ve Data Analizi yüksek lisansı yapıyorum. Kişisel olarak, 1750 satranç ratingi olan, oldukça başarısız ama tutkulu bir satranç oyuncusuyum. Ayrıca 8 sene klasik piyano dersi aldım. Annem ve babam, benim ve kardeşlerimin her zaman farklı hobilere sahip olmamızı desteklediler. Bu desteklerinin benim ve kardeşlerimin farklı branşlarda gelişmesine yol açtığını düşünüyorum.

TOBB ETÜ’yü tercih etme sebebinizi öğrenebilir miyiz? TOBB ETÜ yıllarınız ile ilgili neler paylaşmak istersiniz?

Kurumsal üniversite denince aklıma ilk gelen ismin, TOBB Ekonomi ve Teknoloji

ji Üniversitesi olduğunu düşünüyorum. Neredeyse her bölümden mezunları, ceplerinde bir yıllık iş dünyası tecrübesi ile mezun oluyor, bunun ilk neden olduğunu söyleyebilirim. Okurken yapmış olduğum stajlar da bana yurt dışında büyük artılar olarak yansıdı.

Sizi Görsel İletişim Tasarımı Bölümünü okumaya sevk eden bir hikâyeniz var mı?

Resim çizmeyi çok seven biriyim, bu yetkinliğimin bana faydası olacağını umarak bu bölüme başladım. İlk olarak bölümün programı dikkatimi çekti. Programın yaratıcılığa büyük vurgu yaptığını fark ettim ve bir karikatürist olarak burada başarılı olacağımı düşündüm. Bölümde yer aldığım her projenin içine şakalar ekleyerek zevkle okudum.

TOBB ETÜ'nün Ortak Eğitim Modeli anlayışını nasıl değerlendiriyorsunuz? Kariyerinizde buradan elde ettiğiniz tecrübelerden yararlanıyor musunuz?

Öncelikle kariyer hayatında üniversitenin müthiş bir yeri olduğunu düşünmüyorum. Ancak Ortak Eğitim Modelinde almış olduğumuz eğitimin kesinlikle elle tutulur bir değer olduğunu düşünüyorum. Şu anda devam eden yüksek lisans programımda birçok farklı workshop ve uluslararası platformda bulunma şansım oldu. Kendi konumun dışındaki alanlarda rahat hareket etmemin ve farklı konulara aşinalığının ortak eğitim modelinden kaynaklandığını düşünüyorum.

Yazar olma hikâyenizden bahsedebilir misiniz? Nasıl ve ne zaman başladı? Geleceğe dönük hedef ve hayalleriniz nelerdir?

Tıpkı resim çizmeye olan ilgim gibi her zaman hikâyelere de ilgim vardı. Sadece yazarlığa dönük planlarım yok, bir konuya bel bağlamanın doğru olmadığını düşünüyorum. Geçmişte birçok ticari girişimim de oldu ayrıca şu anda bir start-up şirketinde kurul üyesiyim ve bir e-spor takımının yönetimi üyesiyim. Kesin ve köşeli plan yapmaktan kaçan biriyimdir.

Bize kitabınızdan biraz bahsedermisiniz?

Öncelikle kitabın esprisinden bahset-

mek istiyorum. Tüketiciye yetişmekte zorlanan eğlence sektörünün değiştiğini görek farklı bir fikir ile yola çıktık. Artık oturup uzun romanlar okumaya benim vaktim bile olmuyor, başlamadan önce kesinlikle uzunluklarını dikkate alıyorum çünkü başlayıp yarıda elimden atarsam içimde kalıyor. Mina Urgan'ın ünlü lafı; "Karpuz kelek çıktı bitiremezsin" lafını tam olarak kabul edemiyorum, bitirmek gerek. Bahsettiğim espriye gelince, kitap çeşitli hikayeden oluşuyor yani başlayıp ara verme olanağınız var. Bu model son zamanlarda özellikle dizilerde oldukça ünlü oldu, her bölümde farklı bir hikâyenin farklı oyuncularla çalışılması ve izleyicinin böylelikle dikkatinin daha sıkı tutulması hoşuma giden bir fikir oldu. Kendi kitabımda da beş farklı çeşitte yazılar yazdım. Bir dram, bir gerilim, bir biblical-kurgu, bir kurgu ve son olarak bir tarihsel-kurgu ile hem kendimi farklı konu başlıkları altında denemek hem de farklı zevklere hitap etmeye çalıştım.

Yüksek lisans eğitimi için Fransa'dan kabul alma süreciniz nasıl gerçekleşti? Eğitim için yurtdışına gitmek

isteyen TOBB ETÜ öğrencilerine verebileceğiniz tavsiyeler nelerdir?

Tavsiyeler olarak, düşünülenin tam aksine, yurt dışında eğitim almanın kolay olduğunu gördüm. Ben Türkiye'den ayrılmadan önce uzun zaman stres yaşamıştım ama yolculuğa çıkınca işlerin kolaylaştığını gördüm. Son tavsiyem, evcil hayvanları olanlar tekrar düşünsün.

Yorucu iş temponuzda kendinize vakit ayırabiliyor musunuz?

Elbette belirli süre zarfı içinde kendime vakit ayırmaya çok dikkat eden biriyim. Sosyal ortamlarda genelde hiperaktif biri olduğum için çok oturup kalktığım için dikkat çekerim.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği hakkındaki düşünceleriniz, beklentileriniz nelerdir?

Öncelikle, beklentilerimin sınırsız olduğunu altını çizmek istiyorum. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin eğitim ve öğretimde farklı bir misyonu olduğunu görüyorum. Aynı şeyi Mezunlar Derneği içinde söyleyebilirim.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

EXPANSION OF OUR EXPORT RANGE DEVELOPS OUR FOREIGN TRADE HORIZON

With its growing presence in global trade driven by foreign trade, Turkey aims for a total of 402 billion dollars in exports for the year 2024, consisting of 267 billion dollars of goods and 135 billion dollars of services. To crown this achievement, we must elevate our export range to the level of our competitors. Those with narrow ranges also have narrow horizons. Those who exceed their range can read the world more easily and turn the export wind into a storm.

Turkey's exports reached 256 billion dollars in 2023, with a 1 percent increase compared to the previous year. The export-to-import ratio also increased by 1 point to 71 percent. The foreign trade deficit decreased by 3 percent compared to the previous year, reaching 106 billion dollars. Achieving this performance in exports despite the slowdown in global demand, especially in the European Union, is extremely critical.

30 of our provinces have achieved exports exceeding 1 billion dollars

There was no province that did not export last year. In addition, the number of provinces that previously exported over 1 billion dollars increased from 5 to 30. In 2023, Istanbul became our province with the highest exports, with exports worth 59 billion dollars. Kocaeli followed Istanbul with 31 billion dollars, Izmir ranked third with 24 billion dollars, Bursa ranked fourth with 18 billion dollars, and Tekirdağ ranked fifth with 13 billion dollars. Looking at exports by country, the European Union, our largest partner, managed to remain our most effective market with a total of 104 billion dollars. Our exports to European Union countries and beyond increased by 8 percent, while our exports to the Middle East and Near East countries increased by 2 percent.

Export is increasing with the UAE

The United Arab Emirates (UAE) became the country with the highest increase in the value of Turkey's exports last

year, with a rise of \$2.3 billion. The intensive diplomatic traffic initiated between Turkey and the UAE, especially after the COVID-19 pandemic, to strengthen relations in all fields, also positively affected the commercial relations. We mentioned that the UAE led the countries where exports increased in value. This country was followed by the Russian Federation with an increase of \$1.8 billion and Saudi Arabia with an increase of \$1.3 billion. Let's also look at the top three chapters where our exports increased in value. The first chapter, with a 15 percent increase and \$31 billion, was motor vehicles. This was followed by a 34 percent increase and \$14 billion in precious and semi-precious stones, and an 11 percent increase and \$25 billion in the electrical machinery sector.

There is also an acceleration in our exports per kilogram

The value per kilogram of our exports, which increased in value-added terms, also rose to \$1.6 with an 8.8 percent increase. The number of companies exporting reached 120,000 with an increase of 18,000. On the other hand, the Ministry of Trade announced export statistics by activity provinces, which take into account the production locations of companies and allow for detailed analysis at sub-levels such as province, product, and country. According to the statement made by the Ministry, in addition to the export statistics compiled based on the headquarters of companies, "export statistics by activity provinces," calculated taking into account

the production locations, were also created. These statistics will be shared with the public every month within the scope of the Ministry of Trade Foreign Trade Data Bulletin. It is expected that these statistics, which allow for detailed analysis at sub-levels such as province, product, and country, including important indicators such as the technological level of exports by provinces, will contribute significantly to the determination of data-based provincial/regional policies.

1 Billion Dollar Psychological Threshold Exceeded in 23 Sectors

Turkey increased its share of global exports from 1.02% to 1.06% with \$256 billion worth of goods exports. 12,886 products were sold to more than 240 countries and customs territories. The automotive sector became the export champion with \$35 billion. Chemicals ranked second with \$31 billion, while ready-to-wear and apparel ranked third with \$19 billion. We exceeded the \$1 billion export threshold in 23 sectors. We made the most exports to Germany. While Germany ranked first with \$21 billion, the USA ranked second with \$15 billion,

and Iraq ranked third with \$13 billion. We increased our exports to 113 countries. We increased the number of countries we export more than \$1 billion to 50. The total export target for 2024 is \$402 billion, including \$267 billion worth of goods and \$135 billion worth of services.

While imports from European Union countries to the world decreased by 16%, our exports to the EU increased by 1% to \$104 billion in 2023 compared to the previous year. Export to the Middle East region, where commercial and economic relations have increased in recent times, increased by 2% to \$46 billion. Our exports

to Turkic Republics reached \$10 billion with a 27% increase. Export to the member countries of the Organization of Islamic Cooperation increased by 4% to \$67 billion.

The share of manufacturing industry products in total exports was determined as 94%. The share of high-tech products in manufacturing industry exports was 4%. Turkey's export of medium-high and high-tech products in manufacturing industry reached \$97 billion in 2023. While high-tech product exports were \$7 billion in 2022, it increased to \$9 billion in 2023.

It is expected that the importance of sectors with high export potential will

increase in the face of possible contraction in the domestic market in the coming period. Considering the slowdown in European economies, sectors will need to turn to alternative markets. Therefore, we must expand the axis of exports and broaden our horizons. Turkey's export range is generally behind that of its competitors. Those with narrow ranges also have narrow horizons. Those who exceed their range know the world better than those with a short range. To go further from where we are, we must increase both our export pattern and our range and expand our trade axis.

While the introduction of high-yielding seed varieties saved millions from starvation, it also decreased food quality and increased the toxicity of staple grains. Today, we face the danger of impacting the food chain. To establish a sustainable and nutrient-rich food system, countries may need to reconsider agroecological practices based on small-scale farming. There are over 390,000 identified plant species worldwide, but only three play a significant role in nutrition. Rice, corn, and wheat dominate plant-based calories by 60%. This dominance of three grains largely resulted from major technological advancements,

especially the development of high-yielding seed varieties (HYVs) during the Green Revolution in the 1960s. However, the HYV revolution now signifies irreversible damage to organisms due to high toxicity.

Of course, the Green Revolution was a real innovation in the 1960s, until humanity discovered how much harm it could cause to nature. The innovations of the 1960s brought significant benefits; it substantially increased access to staple foods and saved millions from hunger. However, the increased agricultural production, especially concerning the planting process, brought along a series of other problems.

INCREASED CHEMICAL INPUTS CREATED A SEMI-ARID WORLD

The increased productivity of HYV seeds is largely dependent on the availability of reliable irrigation and the application of various chemical inputs, especially fertilizers and pesticides. Consequently, the adoption of HYV seeds led to overuse of canal irrigation and subsequently, flooding issues, forcing farmers even in semi-arid regions to rely on groundwater irrigation. Similarly, the use of nitrogen-based fertilizers significantly increased following the transition to HYV-based agriculture.

The natural susceptibility of these

varieties to pests and their tendency to be grown in monoculture often led to infestations and widespread, indiscriminate use of chemical pesticides, triggering uncontrollable toxicity in plants and grains. With pests developing resistance to these chemicals, the search for new technological solutions became necessary, including the development of genetically modified crops designed to be naturally resistant to pests (at least some of them). Additionally, while technologies altering plant genetics were neutral in scale, access to necessary inputs and markets often did not show a neutral effect. In other words, while large-scale farmers gained disproportionate power, agricultural inequality became evident because small-scale farmers did not benefit enough from the change. However, our only concern is no longer income inequality. Our new concern is a semi-arid world based on high toxicity.

NUTRITIONAL SECURITY DECLINED

As if these challenges weren't frightening enough, experts are increasingly concerned about the deterioration of nutrient content in high-yield crops. For instance, a recent study suggests that while the Green Revolution helped India achieve self-sufficiency in food, it weakened the country's nutritional security.

Researchers are tracking the long-term effects of HYV-focused cultivation programs by analyzing the quality and potential toxicity of approximately 1,500 rice and wheat varieties developed and introduced in India from the 1960s to 2018. They found that these programs altered the nutritional composition of grains, significantly reducing their nutritional benefits and leading to higher toxin concentrations.

In short, while the primary aim of cultivating these grains was to increase nutrition, the emphasis on yield enhancement is significantly jeopardizing their nutritional value. Specifically, vital nutrients such as zinc and iron levels in rice and wheat, which are India's two most important staple foods, have decreased significantly. There has been a 33% decrease in zinc and a 27% decrease in

iron in rice, while zinc and iron content in wheat decreased by 30% and 19%, respectively. What's worse, arsenic levels in rice increased by 1,493%.

The findings have broad health implications for consumers of these grains. Strong evidence suggests that the intake of "metal toxicants orally" could lead to serious health issues such as lung cancer or chronic respiratory diseases, cardiovascular diseases, hyperkeratosis, kidney toxicity, and impaired bone calcification. The increased consumption of staple foods like rice and wheat, which were the targets of the Green Revolution, could further exacerbate India's already significant disease burden.

HEALTH ISSUES MAY INCREASE

Considering the findings on a global scale, we are confronted with the fact that health issues may increase for many other countries that heavily rely on HYVs to increase productivity and staple crop production. For instance, the recently rebranded Green Revolution Alliance in Africa continues to advocate for an outdated industrial agriculture model that fails to deliver the expected nutritional benefits.

Now let's look at nutrition from a scientific perspective. What does science say? "Nutrition should not be viewed solely from the perspective of total calorie consumption based on single-crop cultivation. A diet rich in diversity is essential for healthy living." However, achieving this requires not only technological innovation but also a shift in focus towards cultivating various crops that are most suitable for local environments and climates. This approach not only improves nutritional outcomes but also supports sustainability by reducing carbon dioxide emissions throughout the food lifecycle.

India's experience offers a teaching moment for developing countries. It is becoming increasingly evident that adopting agroecological practices based on small-scale farming is the most effective way to develop sustainable and nutrient-rich food systems. However, this requires a shift away from exploitative commercialized agriculture that primarily serves the interests of large agricultural

enterprises towards a model that benefits real food producers and consumers.

FOLLOWING THE SAME PRINCIPLES AND FOOTBALL

In this issue, we will look at climate change through the lens of the dangers in the food sector and attempt to provide solutions for developing economies striving to combat climate change. The impasse we find ourselves in has become so profound that we are steadily heading towards a cycle where 70% of humanity will soon be unable to fully benefit from staple foods. Setting aside the dire situations in agriculture, we aim to fundamentally shift our perspective on combating climate change from here. Addressing climate change requires action from society, government, and the economy at all levels around the world. With so many actors working towards a common goal, everyone needs to operate according to the same principles, define terms in the same way, and measure progress using the same criteria.

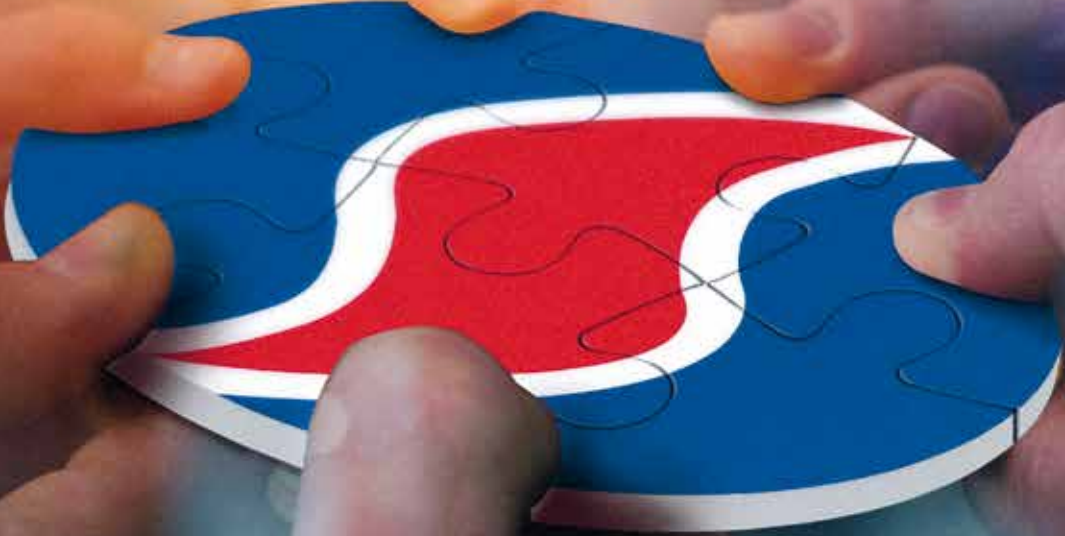
Let's take a moment to think about football. Football has been around for centuries, but it hasn't always resembled the game we know today. In fact, it didn't even look the same across different geographical areas. In some places, players were allowed to use their hands, while in others, there were no crossbars on the goals; elsewhere, pushing opponents was allowed, but pulling was not. However, in the mid-19th century, rules were standardized, allowing teams from different places to compete against each other. As a result, football began to expand and evolve rapidly. Today, we talk about it as the most widely played sport in the world.

Just as common rules enabled the development of football, a single set of rules will also accelerate progress in combating climate change. The logic is simple. Given the scale of the climate issue, its solution requires action at all levels of society, government, and the economy. If so many actors worldwide need to work towards a common goal, usually through direct collaboration, everyone must operate according to the same principles, define terms and concepts consistently, and measure progress using agreed criteria.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

*Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz.
Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle
bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.*

*Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda
daha güzel bir dünya hedefi ile ilerliyoruz.*

HAVADA, KARADA, AÇIK DENİZLERDE

► “DÜNYANIN REDÜKTÖRÜ”

“A World of Gearboxes”
for the universe from “YILMAZ”

> Dünyanın tercih ettiği redüktörlerden “Dünya Kadar” üretiliyor ve tüm dünyanın kullanımına sunuyoruz. Avrupa’dan Asya’ya, Amerika’dan Afrika’ya tüm dünyada 100’den fazla ülkeye yaptığımız ihracatla “YILMAZ REDÜKTÖR” adını gururla tanıtıyor, ekonomiye değer katıyoruz.

> By producing whole lots of gearboxes as “YILMAZ” and exporting to more than 100 countries all over the world from Europe to Asia, from America to Africa, we are proud of serving the universe and adding value to the economy.

Yılmaz Redüktör San. Tic. A.Ş.,

Atatürk, Lozan Cd. No:17, 34522 Esenyurt/İstanbul
Tel : +90 212 886 90 00
E-Posta yilmaz@yr.com.tr

www.yr.com.tr